

Školní vzdělávací program

PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

Identifikační údaje:

Název školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Zřizovatel:	Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Kód a název oboru:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Úroveň vzdělání:	kvalifikační úroveň EQF 3
Délka vzdělávání:	3 roky
Forma vzdělávání:	denní
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025
Číslo jednací:	SŠTGA 5419/2025
Podpis ředitele a razítko školy:	

Obsah

1	Profil absolventa.....	3
1.1	Základní identifikační údaje	3
1.2	Popis uplatnění absolventa v praxi.....	3
1.3	Výčet kompetencí absolventa.....	3
1.4	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání	7
2	Charakteristika vzdělávacího programu	8
2.1	Identifikační údaje	8
2.2	Celkové pojetí vzdělávání.....	8
2.3	Metody výuky.....	8
2.4	Organizace výuky	9
2.5	Realizace odborného výcviku	9
2.6	Realizace rozvoje klíčových kompetencí.....	9
2.7	Začleňování průřezových témat a mezipředmětové vztahy	10
2.8	Další vzdělávací a mimo vyučovací aktivity – přehled	17
2.9	Způsob a kritéria hodnocení žáků	17
2.10	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	18
3	Učební plán	20
3.1	Základní identifikační údaje	20
3.2	Rozvržení vyučovacích předmětů	20
3.3	Přehled využití týdnů ve školním roce	20
4	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	22
5	Učební osnovy ŠVP	23
5.1	Český jazyk a literatura	23
5.2	Základy společenských věd.....	31
5.3	Matematika	36
5.4	Tělesná výchova.....	41
5.5	Informační a komunikační technologie	49
5.6	Základy pečovatelské práce	53
5.7	Zdravověda.....	60
5.8	Epidemiologie a hygiena	65
5.9	Společenská výchova.....	69
5.10	Psychologie	72
5.11	Technologie	76
5.12	Odborný výcvik	82
5.13	Německý jazyk.....	91
5.14	Řízení motorových vozidel - nepovinný předmět	95
6	Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu	100
6.1	Základní materiální podmínky	100
6.2	Personální podmínky.....	100
6.3	Organizační zabezpečení.....	101
6.4	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech	101
6.5	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery.....	103
7	Schvalovací doložka	104
8	Revize dokumentu	105

1 Profil absolventa

1.1 Základní identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Zřizovatel:	Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem kvalifikační úroveň EQF 3
Délka vzdělávání:	3 roky
Forma vzdělávání:	denní
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025

1.2 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent tohoto oboru vzdělání se uplatní jako pracovník sociálních služeb v ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách zejména při poskytování přímé obslužné a asistentské péče klientům, při zajišťování chodu domácnosti klientů nebo pomoci rodinám s péčí o dítě. Především se uplatní na pozici pracovník v sociálních službách, osobní asistent, pomocník v domácnosti.

Absolvent se dále uplatní v úklidových službách v sociálních, ubytovacích a jiných zařízeních, při výkonu pomocných prací při přípravě pokrmů v kuchyních, při šití a opravách prádla a bytových doplňků, při praní a žehlení prádla. Má předpoklady pro samostatné poskytování služeb soukromým osobám při zajišťování péče o domácnost a děti.

V souladu s přílohou č. 4 vyhlášky č.505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, absolvent tohoto oboru vzdělání nemusí naplnit požadavek absolvování kvalifikačního kurzu.

1.3 Výčet kompetencí absolventa

Vzdělávání v oboru vzdělání Pečovatelské služby směřuje k tomu, aby absolvent disponoval těmito kompetencemi:

Odborné kompetence

Poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům, tzn., aby absolventi:

- pomáhali mobilním a imobilním klientům všech věkových kategorií při osobní hygieně, oblékání a zvládání dalších běžných úkonů;
- pomáhali při přípravě a poskytování stravy klientům a při péči o jejich životní prostředí;
- zprostředkovávali klientům kontakt se společenským prostředím a pomáhali jim při obstarávání osobních záležitostí, při vzdělávacích a jiných aktivizačních činnostech;
- pomáhali rodinám se zajišťováním péče o dítě;
- vhodně komunikovali s klienty, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií;
- dodržovali zásady společenského a profesního jednání;
- v případě potřeby poskytli neodkladnou první pomoc a zajistili pomoc odbornou;
- pomáhali při prosazování práv a zájmu klientů;

- osvojili si zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči;
- měli přehled o základních principech individuálního plánování – uměli sledovat změny na straně klienta, empaticky vnímat potřeby klienta a jednat o nich s dalšími odbornými pracovníky v sociálních službách;
- osvojili si zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími odborníky v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu.

Pomáhat při zajišťování chodu domácnosti,
tzn., aby absolventi:

- pomáhali při zajišťování stravy;
- prováděli běžný úklid v domácnosti;
- zajišťovali základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie;
- zajišťovali nákupy a další běžné služby, pomáhali klientům při kontaktu s venkovním prostředím;
- používali správně běžné domácí prostředky, pomůcky a přístroje a prováděli jejich standardní údržbu.

Spolupracovat při zajišťování sociálních služeb,
tzn., aby absolventi:

- měli přehled o formách a zařízeních sociálních služeb a základních podmínkách poskytování sociálních služeb;
- věděli, ve kterých pracovních činnostech a na jakých pracovních pozicích se mohou v sociálních službách uplatnit;
- byli připraveni komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb;
- jednali v souladu s profesně etickými zásadami, dbali na dodržování práv a bezpečnosti klientů;
- prakticky se orientovali ve formách sociálního vyloučení, měli přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních nebo institucích, které se podílejí nebo mohou podílet na řešení;
- znali příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, dluhové problematiky, nezaměstnanosti, závislostí, násilného chování (např. domácího násilí, šikany).

Podílet se na realizaci a organizaci úklidu v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních,
tzn., aby absolventi:

- organizovali, popřípadě sami zajišťovali provádění úklidových prací;
- podíleli se na jednorázových a pravidelných úklidových pracích (denní, týdenní, generální úklid);
- dbali na dodržování hygienických požadavků pro sociální zařízení, včetně dezinfekčního řádu pracoviště, správných postupů a BOZP při manipulaci s chemickými a dezinfekčními látkami, úklidovými pomůckami a stroji.

Připravovat jednoduché pokrmy a nápoje, dodržovat hygienické požadavky při jejich přípravě,
tzn., aby absolventi:

- pomáhali při přípravě pokrmů a nápojů;
- připravili jednoduchý pokrm teplé nebo studené kuchyně podle receptury;
- používali a udržovali inventář a zařízení v gastronomickém provozu i v domácím prostředí;
- dodržovali osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností;
- prováděli sanitaci, úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů;
- skladovali suroviny a nápoje podle jejich druhů a v souladu s hygienickými požadavky;
- prováděli úklid a čištění skladovacích prostor.

Ovládat šití a opravy prádla a bytových doplňků,
tzn., aby absolventi:

- volili vhodný materiál s ohledem na požadované vlastnosti výrobku;
- prováděli základní údržbu a seřízení šicího stroje;
- opravovali prádlo a oděvy (zašívání, aplikace, začišťování);
- zhotovovali jednoduché výrobky (povlečení, závěsy, potahy, dekorační výrobky apod.).

Ovládat praní a žehlení prádla a oděvů,
tzn., aby absolventi:

- třídili prádlo a oděvy podle druhu materiálu, barvy a stupně znečištění;
- používali vhodné prací prostředky;

- běžně dostupnými prostředky odstraňovali skvrny;
- dodržovali osobní hygienu a bezpečnost při práci v průběhu třídění, praní, sušení, žehlení, skládání a expedici prádla;
- obsluhovali prací, sušicí a žehlicí stroje.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o své zdraví, zdraví svých spolupracovníků, klientů i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnosti nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče o zdraví pracujících včetně preventivní péče;
- uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažili se poskytnout první pomoc.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce asociálních služeb, tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňovali požadavky klienta.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popřípadě společenské ohodnocení;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení, tzn., aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k učení a ovládli jeho různé techniky;
- vyhledávali a zpracovávali nové informace, využívali komunikační technologii;
- ovládali práci s textem, uměli vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy a pořizovali si poznámky;
- chápali smysl a cíle celoživotního vzdělávání, znali možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- pracovali s digitálními technologiemi a používali specifický software;
- respektovali autorská práva a etická pravidla při práci s digitálním obsahem;
- sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledku a učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů, tzn., aby absolventi:

- porozuměli zadání úkolu nebo rozpoznali jádro problému, získali informace potřebné k řešení vzniklého problému, navrhovali způsoby řešení, popřípadě varianty řešení;
- volili prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problémů s jinými lidmi, přijímali a zodpovědně plnili zadané úkoly, dokázali pracovat v týmu.

Komunikativní kompetence, tzn., aby absolventi:

- vyjadřovali se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně prezentovali sami sebe;

- srozumitelně formulovali své myšlenky;
- pozorně naslouchali druhým, vyjadřovali se přiměřeně tématu;
- věcně správně a srozumitelně zpracovávali přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, běžné pracovní písemnosti;
- vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence,
tzn., aby absolventi:

- na základě poznání své osobnosti a s přihlédnutím ke své zájmové a pracovní orientaci a k životním podmínkám si stanovovali přiměřené a reálné cíle svého osobního rozvoje a své priority;
- odhadovali důsledky svého jednání;
- reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, otevřeně přijímali radu i kritiku;
- ověřovali si získané poznatky, zvažovali názory, postoje a jednání jiných lidí;
- měli odpovědný vztah ke svému zdraví a pečovali o svůj fyzický i duševní rozvoj, byli si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovali se na měnící se životní podmínky a zodpovědně řešili své sociální a ekonomické záležitosti; byli finančně gramotní;
- pracovali v týmu, podíleli se na realizaci společných pracovních a jiných činností, aktivně spolupracovali s ostatními a přispívali tak k vytváření pozitivních mezilidských vztahů ve svém sociálním okolí;
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí,
tzn., aby absolventi:

- dodržovali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti;
- jednali odpovědně a samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí a odsoudili nesnášenlivost, xenofobii a diskriminaci;
- jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- zajímali se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život i spoluzodpovědnost za ochranu života a zdraví ostatních;
- uznávali tradice a hodnoty svého národa;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění,
tzn., aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovali si nutnost celoživotního vzdělávání a uměli se přizpůsobit měnícím se pracovním podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, získávali a vyhodnocovali informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech v oboru;
- měli reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky, vhodně komunikovali s potenciálními zaměstnavateli;
- využívali poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- využívali digitální technologie při vyhledávání, hodnocení, zpracování a poskytování informací na trhu práce;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence,
tzn., aby absolventi:

- používali a převáděli běžné jednotky;
- používali pojmy kvantifikujícího charakteru;
- četli různé formy grafického znázornění;
- prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- rozpoznali základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru;
- při výpočtech používali kalkulátor a dostupné digitální nástroje;
- využívali digitální technologie k efektivnímu řešení matematických problémů (např. pro výpočty, matematické simulace a vizualizace);
- aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence,
tzn., aby absolventi:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky digitálních technologií;
- ovládali potřebná digitální zařízení, aplikace a služby, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívali je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získávali, posuzovali, spravovali, sdíleli a sdělovali data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volili efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářeli, vylepšovali a propojovali digitální obsah v různých formátech; vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhovali prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; poradili ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnávali se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovali, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovali rizika a přínosy;
- předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím moderních digitálních technologií;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních);
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím, byli mediálně gramotní.

1.4 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

- vzdělávání je ukončeno vykonáním závěrečné zkoušky složené z praktické, písemné a ústní části;
- obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy;
- závěrečná zkouška se realizuje podle Jednotného zadání závěrečných zkoušek;
- dokladem o ukončení vzdělávání je výuční list a vysvědčení o závěrečné zkoušce;
- stupeň dosaženého vzdělání: střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 3.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025

2.2 Celkové pojetí vzdělávání

Škola vychovává samostatné, všeobecně i odborně vzdělané absolventy schopné se uplatnit na současném trhu práce. Žáci jsou cílevědomě připravováni na týmovou práci i na vytváření dobrých mezilidských vztahů, na další studium či sebevzdělávání. Absolvent tohoto oboru vzdělání se uplatní jako pracovník sociálních služeb v ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, a to zejména při poskytování přímé obslužné a asistentské péče klientům a při zajišťování chodu domácnosti klientů.

Absolvent, připravovaný na základě tohoto školního vzdělávacího programu, bude schopen provádět přímou obslužnou péči o klienty, pečovat o klienta mobilního i imobilního, používat kompenzační pomůcky a pečovat o ně, bude ovládat postupy pro zvládnutí běžných úkonů péče o osobu klienta, pomáhat při hygieně a stravování, pod odborným dohledem provádět nácvik soběstačnosti klienta. Při výuce jednotlivých předmětů se uplatňují vazby na související učivo jiných předmětů formou mezipředmětových vztahů, žáci si osvojují učivo ve vzájemných souvislostech prostřednictvím průřezových témat. Odborné kompetence žáků tvoří soubor odborných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro výkon pracovních činností.

Odborný výcvik probíhá přednostně ve skupině pod dohledem učitele odborného výcviku. Maximální počet žáků ve skupině je 8. Odborný výcvik je realizován výhradně ve smluvních pracovištích právnických a fyzických osob. Na žáky se při odborném výcviku vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

2.3 Metody výuky

Pro realizaci vzdělávacích cílů se ve vyučování preferují metody, které vedou k rozvoji klíčových i odborných kompetencí, k realizaci průřezových témat a kladou důraz na individuální vzdělávací potřeby. Metody výuky pojímá školní vzdělávací program jako koordinovaný systém vyučovacích činností učitele a učebních činností žáků, který je zaměřen na plnění výukových cílů.

Na úseku teoretického vyučování budou při výuce používány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Žáci budou při vyučování používat učební texty a pracovní sešity. Při výuce bude kladen důraz na vyhledávání informací a následnou práci s nimi.

Odborný výcvik bude orientován na opakování učební látky z teoretické výuky, která přísluší probíranému tématu, a následně směřován na zvládnutí potřebných praktických dovedností oboru.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou. Cíleně bude podporována týmová práce tak, aby žák byl v závěru vzdělávání schopen chápat týmové role a byl schopen konkrétní roli v týmu odpovědně a samostatně plnit, a to s vědomím plné zodpovědnosti za výsledky práce své i celé pracovní skupiny.

Ve výuce je nutno propojit nové poznatky z vědeckotechnického rozvoje, s moderními technologiemi a rozvojem digitálních kompetencí žáků. Žáci budou pracovat s online platformami a nástroji. Nedílnou součástí výuky jsou exkurze, besedy, workshopy a návštěvy výstav.

2.4 Organizace výuky

Vzdělávání je uskutečňováno v denní formě v délce tří let, ukončeno je závěrečnou zkouškou a poskytuje střední vzdělání s výučním listem v kvalifikační úrovni EQF 3. Vyučování je realizováno podle učebního plánu, který je koncipován předmětově. Organizace výuky vychází z rozvržení časové dotace příslušného školního roku. Pro výuku se počítá se 32 týdny v každém ročníku. Vzhledem k zaměření oboru je ve vyučování kladen důraz na osvojení praktických dovedností a vytvoření potřebných pracovních návyků žáků, proto je důraz kladen na odborný výcvik. V rámci čtrnáctidenního výukového cyklu se v prvním a druhém ročníku střídá týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku, ve třetím ročníku probíhá teoretická výuka dva vyučovací dny, odborný výcvik pak osm vyučovacích dnů.

Pro zajištění výuky je zpracován stálý rozvrh hodin, případné změny budou průběžně včas elektronicky i písemně zveřejňovány. Počet hodin teoretické výuky je 6 nebo 7 vyučovacích hodin denně, v odborném výcviku v prvním ročníku 6 hodin, ve druhém a třetím ročníku pak 7 hodin denně. Každý vyučující je povinen před zahájením výuky na začátku školního roku seznámit žáky jednak s programem výuky předmětu, a to včetně řazení, názvů a rámcového obsahu jednotlivých tematických celků, jednak s požadavky na klasifikaci v předmětu.

Výuka je doplněna dalšími vzdělávacími a mimovyučovacími aktivitami. Součástí teoretické i praktické přípravy jsou zejména exkurze. Žáci se seznámí s různými formami sociálních služeb a navštíví různé typy ambulantních nebo pobytových zařízení. Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity jsou vždy specifikovány v plánu činnosti na příslušný školní rok. Pro každou aktivitu je předem zpracováno organizační zajištění a schvaluje jej ředitel školy, případně pověřený zástupce ředitele.

2.5 Realizace odborného výcviku

Výuka v odborném výcviku je těžištěm pro praktické osvojení dovedností a aplikaci všeobecných a odborných vědomostí. Odborný výcvik tak plní v rámci výuky oboru vzdělání Pečovatelské služby funkci integrujícího předmětu, v němž se realizují praktické činnosti nutné k získání správných profesionálních návyků. Uplatňují se zde vědomosti získané teoretickou přípravou a dovednosti získané praktickou činností, utvářejí se potřebné návyky a získávají první profesní zkušenosti.

Učivo je zaměřeno na účelnou organizaci práce, hospodaření s pomůckami, používání techniky k péči o klienty, dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických a ekologických norem, u žáků se formuje odpovědnost za plnění úkolů a kvalitu vykonané práce.

Odborný výcvik probíhá přednostně ve skupině na smluvních pracovištích odborného výcviku Střední školy technické, gastronomické a automobilní, Chomutov pod dohledem učitele odborného výcviku, případně individuálně pod dohledem instruktora. Maximální počet žáků ve skupině je osm.

S každým smluvním pracovištěm je uzavřena Smlouva o spolupráci při zabezpečení odborného výcviku, přílohami smlouvy jsou Specifikace ke smlouvě se jmenným seznamem žáků, s přehledem ochranných osobních pracovních pomůcek, kterými jsou žáci vybaveni, a Pravidla o odměňování žáků za produktivní činnost.

Nedílnou součástí odborného výcviku jsou i odborné exkurze a předváděcí výstavy.

Na žáky se při odborném výcviku vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

2.6 Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Výuka dle školního vzdělávacího programu je v celém svém rozsahu orientována na formování a rozvoj klíčových kompetencí, které jsou široce přenositelné a umožňují žákům pružně reagovat na vývoj

a zavádění nových technologií, rozšiřují možnosti uplatnění žáků na současném trhu práce. Kompetence byly stanoveny na základě podrobné analýzy a zkušeností z uplatnění našich absolventů v praxi.

Zpracovatelský tým zvolil společnou strategii na postupech, metodách a formách práce i dalších aktivitách, které povedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků na úrovni celé školy. Výsledky byly zapracovány do koncepcí učebních osnov jednotlivých předmětů.

Nezbytnou podmínkou pro rozvíjení klíčových kompetencí ve škole je zejména aplikace vhodných metod a forem práce.

Vyučovací předmět	Oblasti cílů klíčových dovedností							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Český jazyk a literatura	X	X	X	X	X	X		X
Základy společenských věd	X	X	X	X	X	X	X	X
Matematika	X	X	X	X	X	X	X	X
Tělesná výchova	X	X	X	X	X	X	X	X
Informační a komunikační technologie	X	X	X	X	X	X	X	X
Základy pečovatelské práce	X	X	X	X	X	X	X	X
Zdravověda	X	X	X	X	X	X	X	X
Epidemiologie a hygiena	X	X	X	X	X	X	X	X
Společenská výchova	X	X	X	X	X	X		X
Psychologie	X	X	X	X	X	X		X
Technologie	X	X	X	X	X	X	X	X
Odborný výcvik	X	X	X	X	X	X	X	X
Německý jazyk	X	X	X	X	X	X		X

Legenda

- I Kompetence k učení
- II Kompetence k řešení problémů
- III Komunikativní kompetence
- IV Personální a sociální kompetence
- V Občanské kompetence a kulturní povědomí
- VI Kompetence k pracovnímu uplatnění
- VII Matematické kompetence
- VIII Digitální kompetence

2.7 Začleňování průřezových témat a mezipředmětové vztahy

Do školního vzdělávacího programu byla, v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro daný obor vzdělání, zahrnuta čtyři průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Člověk a digitální svět

Témata prostupují celým vzděláváním, promítají se v řadě činností ve výuce, a to včetně odborného výcviku. Jejich náplň se odráží v besedách a exkurzích. Při jejich začleňování se sledovala zejména aplikace všech stanovených průřezových témat do učebních osnov jednotlivých předmětů, vyučujícím byla předána kompetence stanovit dostatečný rozsah aplikace jednotlivých témat. Průřezové téma je do jednotlivých vyučovacích předmětů zařazeno na čtyřech úrovních, a to jednak jako nosné téma celého předmětu, dále pak jako součást samostatného tematického celku, ve formě aplikačních příkladů či ve formě aplikačních postupů.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v předmětu základy společenských věd v kooperaci s českým jazykem a literaturou, IKT, tělesnou výchovou a odbornými předměty.

Realizace tématu se dále projevuje vytvářením demokratického prostředí ve škole, budováním vzájemného respektu, spoluprací i dialogem všech zúčastněných subjektů.

Žáci jsou během výuky a doby strávené ve škole zapojeni do aktivit, které vedou k poznání fungování demokracie v praxi, seznamují se s životem ve svém širším sociálním okolí a s činností samosprávných orgánů na všech úrovních samosprávných celků. Jako součást výchovy k demokratickému občanství je vyžadováno cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům (a obráceně).

Člověk a životní prostředí

Základním tématem je udržitelný rozvoj, který patří mezi priority EU včetně naší republiky. Environmentální vzdělávání poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí.

V souvislosti s odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za zdraví své i svých spoluobčanů.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Průřezové téma lze realizovat různými metodami a formami v rámci teoretického vyučování a odborného výcviku i mimoškolními aktivitami. V odborném výcviku je vhodné vést žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce.

Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v odborných vyučovacích předmětech včetně odborného výcviku v kooperaci s českým jazykem a literaturou, základy společenských věd, IKT a tělesnou výchovou.

Ekologická hlediska se zaměřením na úspory a hospodárnost provozu všech užívaných zařízení, strojů a techniky jsou důsledně uplatňována v běžném provozu školy. Jsou uplatňovány zásady stanovené pro třídění a sběr separovaného odpadu.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce vybavuje žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Učí se přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáky k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáky formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáky k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj;
- seznámit žáky s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáky vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáky efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáky se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do následujících čtyř tematických okruhů:

1. Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka pro rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;

- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Příslušné kompetence by žák měl nabývat především sebereflexí a vlastním objevováním při řešení konkrétních pracovních problémů, při práci s konkrétními kariérovými informacemi a při simulování konkrétních interpersonálních situací. Vhodné jsou exkurze v zaměstnavatelských organizacích typických pro příslušnou oblast uplatnění absolventů, při kterých se věnuje pozornost nejen odborné činnosti podniků, ale i personálnímu klimatu, organizační struktuře, pracovní náplni pracovníků, kariérovým postupům apod.

Žáci třetího ročníku se účastní besedy na Úřadu práce v Chomutově a burzy se zaměstnavateli v regionu. Významnou roli zde má i odborný výcvik žáků v reálných pracovních podmínkách na smluvních pracovištích školy.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá zejména v předmětu základy společenských věd v kooperaci s českým jazykem a literaturou, IKT a odbornými předměty včetně odborného výcviku. K realizaci průřezového tématu budou při výuce využívány různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, odborníků z praxe apod.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie, prostředky a nástroje pronikají do všech činností člověka a společenského dění. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Digitální dovednosti mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s digitálními prostředky a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v předmětu informační a komunikační technologie v kooperaci s předměty základy společenských věd, český jazyk a literatura i odbornými předměty.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;

- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých¹ a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková bezpečná řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; poradili druhým s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali vhodné strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

¹ Viz § 66, odst. 6 zákona č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předměty	Český jazyk a literatura	Základy společenských věd	Matematika	Tělesná výchova	Informační a komunikační technologie	Základy pečovatelsví	Zdravověda	Epidemiologie a hygiena	Společenská výchova	Psychologie	Technologie	Odborný výcvik	Německý jazyk
Český jazyk a literatura		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Základy společenských věd	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Matematika	X	X		X	X	X	X	X	X		X	X	
Tělesná výchova	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	
Informační a komunikační technologie	X	X	X			X	X	X	X		X	X	
Základy pečovatelsví	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X
Zdravověda	X	X	X		X	X		X		X	X	X	X
Epidemiologie a hygiena	X	X			X	X	X			X	X	X	X
Společenská výchova	X	X			X	X				X		X	X
Psychologie	X	X		X	X	X	X	X			X	X	X
Technologie	X	X	X		X	X	X	X	X	X		X	X
Odborný výcvik	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X
Německý jazyk	X	X			X	X	X	X	X		X	X	

2.8 Další vzdělávací a mimo vyučovací aktivity – přehled

Další vzdělávací a mimo vyučovací aktivity zahrnují zejména odborné exkurze, besedy a kulturní akce, které vhodně doplňují učivo a podporují záměry školy ve školním vzdělávacím programu.

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Sportovní akce	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurs Sportovně-turistický kurs Školní sportovní turnaje	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurs Sportovně-turistický kurs Školní sportovní turnaje	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurs Sportovně-turistický kurs Školní sportovní turnaje
Kulturní akce	Filmové představení Divadelní představení	Filmové představení Divadelní představení	Filmové představení Divadelní představení
Doplňkové výukové akce	Exkurze do vybraných sociálních a zdravotnických zařízení Exkurze – město Chomutov	Exkurze - Společnost nevidomých a slabozrakých, ARO, RZS a Centrální sterilizace SKKS Chomutov	Úřad práce - uplatnění ve světě práce Nácvik relaxačních technik

2.9 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Základ pro hodnocení chování a prospěchu ve výuce tvoří platná legislativa a zásady klasifikace stanovené ve školním řádu. V klasifikaci jsou sjednoceny požadavky teoretického i praktického vyučování.

Se zásadami hodnocení seznámí žáky vyučující na začátku školního roku v anotaci předmětu. Součástí seznámení je:

- anotace cílů vyučovacího předmětu a stanovení pravidel hodnocení výsledků vzdělávání,
- požadavky kladené na žáky v průběhu období,
- podmínky klasifikace,
- seznam literatury, učebních textů a pracovních sešitů,
- obsah a termíny odevzdání prací nebo projektů, které jsou součástí klasifikace nebo jsou stanoveny jako podmínka klasifikace v příslušném pololetí.

Hodnocení stupně zvládnutí kompetencí se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jde o komplexní posouzení a hodnocení toho, jak žák zvládl jednotlivé kompetence, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, jak využívá výpočetní techniku a numerických znalostí a jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat.

Hodnocení se provádí známkováním a vychází z ověřování znalostí žáka formou písemnou, ústní, testy s uzavřenými nebo otevřenými otázkami, praktickou činností s cílem prověřit míru zvládnutí kompetencí žáka v předmětu. Součástí hodnocení žáka je také hodnocení jeho aktivity v hodině, spolupráce s ostatními žáky a učitelem, grafická úprava prací a sešitů, vzhled výrobků, přístup k pracovním povinnostem apod.

Prospěch žáka v jednotlivých povinných a nepovinných vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Každá známka má příslušným vyučujícím předem udanou svou váhu vyjádřenou v bodové škále 1 až 10, tím se zohlední rozsah a způsob ověřování znalostí. Váhu příslušné známky oznámí vyučující žákům

vhodným způsobem, např. v anotaci předmětu, při oznámení termínu zkoušení, při praktickém přezkoušení znalostí apod. Ze všech obdržených známek, s přihlédnutím k jejich váhám, bude žákovi vypočítán za příslušné klasifikační období (čtvrtletí, pololetí, konec školního roku) průměr.

Vyučující upraví známku v rozsahu jednoho stupně (např. při vypočítaném průměru 2,3 může žák dostat známku 2 nebo 3) s přihlédnutím k jeho aktivitě, plnění úkolů, účasti na soutěžích apod.

Hodnocení žáků na smluvních pracovištích školy provádí učitel odborného výcviku ve spolupráci s příslušným instruktorem. Hodnocení je individuální a provádí se známkou.

2.9.1 Společné zásady při hodnocení

- hlavní funkce hodnocení je informační a diagnostická,
- hodnocení musí dát perspektivu všem žákům - zvláště slabým žákům a žákům se specifickými vzdělávacími potřebami a musí respektovat individuální rozvoj žáka,
- hodnocení žáků v prvním ročníku musí brát v úvahu rozdílnou úroveň znalostí z posledního ročníku základního vzdělávání a problematiku přechodu žáka na střední školu,
- hodnocení musí mít hodnotu motivační a ne demotivační, vychází z výsledků ověření znalostí žáka výše uvedenými formami ověřování.

2.9.2 Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno známkou. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení Výpis z vysvědčení.

2.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školský zákon), v platném znění, a z vyhlášky MŠMT ČR č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou dle § 16 školského zákona považovány ty osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. V praxi naší školy jde především o žáky s vývojovými poruchami učení, jako jsou dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyspraxie, dyskalkulie, o žáky s lehkým mentálním postižením, o žáky s poruchami chování (hyperaktivita), s poruchami pozornosti, zdravotními obtížemi (neurózy, sociální fobie) či o žáky ohrožené projevy rizikového chování.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami škola umožňuje individualizaci výuky dle plánu pedagogické podpory (1. stupeň podpůrných opatření), či vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů (od 2. stupně podpůrných opatření). Těmto žákům a jejich zákonným zástupcům se věnuje pozornost, korigují se jejich požadavky a představy o dalších možnostech studia a vzdělávání s možnostmi a podmínkami školy.

Dále mohou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole využívat těchto podpůrných opatření:

- a) poradenskou pomoc poskytovanou školou (výchovní poradci, metodici prevence, kariéroví poradci);
- b) úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání;
- c) v případě potřeby prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky;
- d) použití kompenzačních pomůcek, případně speciálních učebních pomůcek;
- e) využití asistenta pedagoga;
- f) poskytování vzdělávání v prostorách stavebně a technicky upravených (středisko Jirkov);
- g) úpravu podmínek přijímání ke vzdělávání;
- h) úpravu očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených příslušným RVP;

- i) uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování předmětu, který není rozhodující pro odborné zaměření absolventa;
- j) úpravu podmínek ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou.

Evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedou výchovní poradci jednotlivých středisek školy. Výchovní poradci úzce spolupracují s třídními učiteli žáků na vypracovávání plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů dle specifických potřeb žáka, zprostředkovávají spolupráci školy s příslušnými pedagogicko-psychologickými poradnami, případně speciálně pedagogickými centry, připravují podklady pro pedagogické rady a informují ostatní pedagogické pracovníky o speciálních vzdělávacích potřebách žáků, konzultují s vyučujícími postup při řešení výukových či výchovných potíží, volbu vhodných metod a forem práce s konkrétními žáky i jejich hodnocení.

Vychází se vždy z celkové analýzy případu žáka, z odborné diagnostiky a doporučení a z co nejpřesněji provedené pedagogické diagnostiky. Rozhodující roli má učitel, který zajišťuje rovné podmínky pro všechny žáky. Je kladen důraz na individualitu žáka, forma a obsah vzdělávání jsou upravovány podle konkrétních potřeb žáka. Respektuje se individuální tempo žáka, postupuje se spíše po malých krocích, s žákem se pracuje na základě multisenzoriálního přístupu, za atmosféry klidu, důraz je kladen na zautomatizování dovedností, dodržování obsahové struktury, dodávání sebedůvěry. Je využíváno metody prodlouženého výkladu a možnosti doučování.

Žákům je samozřejmě umožněno používání kompenzačních pomůcek dle jejich potřeb a v návaznosti na předchozí stupeň vzdělávání, například používání notebooku, korektur textu, barevného čtení, grafických programů apod., a to vždy tak, jak navrhuje psycholog či speciální pedagog v doporučení školského poradenského zařízení.

Při hodnocení těchto žáků je využívána možnost úlev a tolerance, mezi něž se řadí preference ústního zkoušení před písemným, v písemném projevu spíše užití testů, zkrácení písemného zkoušení, tolerance při grafických projevech. Speciální vzdělávací potřeby jsou zohledňovány jak v rámci přijímacího řízení, tak v průběžném hodnocení žáka a u závěrečné zkoušky.

Podpora nadaných žáků (dle § 17 školského zákona) je žádoucí nejen vzhledem k žákům samotným, ale má zásadní význam i pro společnost. Z tohoto pohledu je ve škole realizován následující postup:

- učitelé se snaží podchytit nadané žáky už při nástupu středního vzdělávání;
- při výběru jsou využívány informace získané ze ZŠ (dosavadní způsob práce se žákem, rodinné prostředí);
- následně jsou stanovena pravidla a zásady individuální a zejména soustavné práce s takovými žáky;
- sledují se vlastnosti žáků:
 - o žák svými vědomostmi, dovednostmi nebo zájmem o obor převyšuje ostatní,
 - o žák ve všech, nebo pouze v určitých činnostech či oblastech vzdělávání projevuje vysokou motivaci, je cílevědomý a kreativní;
- významná je spolupráce všech učitelů, kteří nadaného žáka vyučují, za koordinace výchovného poradce a třídního učitele, kteří úzce spolupracují s pedagogicko-psychologickou poradnou;
- ve výuce těchto žáků se vhodně využívají náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práce s informačními a komunikačními technologiemi aj.;
- žáci jsou také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové);
- škola umožňuje těmto žákům:
 - o rozšířenou výuku některých předmětů,
 - o vytváření skupin těchto žáků s přizpůsobeným tempem a metodami výuky,
 - o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
 - o účast v odborných a dovednostních soutěžích a přehlídkách,
 - o provádění odborného výcviku u firem i ve větším rozsahu než u žáků ostatních.

Ředitel školy může, za podmínek daných školským zákonem, přeargovat mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

3 Učební plán

3.1 Základní identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025

3.2 Rozvržení vyučovacích předmětů

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem	Celkem za studium
Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura	1,5	1,5	-	3	96
Základy společenských věd	1	1	1	3	96
Matematika	1,5	1,5	-	3	96
Tělesná výchova	1	1	1	3	96
Informační a komunikační technologie	1	1	1	3	96
Základy pečovatelsví	2	2	1,5	5,5	176
Zdravověda	2	2	-	4	128
Epidemiologie a hygiena	-	1	-	1	32
Společenská výchova	1	-	-	1	32
Psychologie	-	-	0,5	0,5	16
Technologie	3	3	0,5	6,5	208
Odborný výcvik	15	17,5	28	60,5	1936
Německý jazyk	1	1	-	2	64
Celkem	30	32,5	33,5	96	3072

3.3 Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	I. ročník	II. ročník	III. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	32	32	32
Závěrečná zkouška	-	-	2
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací a jiné akce, sportovní kurzy, exkurze, stáže, kulturní akce)	8	8	6
Celkem týdnů	40	40	40

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Výuka teoretických předmětů a odborného výcviku probíhá ve čtrnáctidenním cyklu. V prvním a druhém ročníku se střídá týden teoretického vyučování s týdnem odborného výcviku, ve třetím ročníku probíhá teoretická výuka ve dvou dnech, odborný výcvik v osmi dnech čtrnáctidenního cyklu.
- 2) Při výuce předmětu informační a komunikační technologie má každý žák svoji pracovní stanici.
- 3) Pro zvýšení možností uplatnění na trhu práce si může žák zvolit nepovinný předmět řízení motorových vozidel k získání řidičského průkazu skupiny B.

4 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Škola	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace			
Kód a název RVP	75-41-E/01 Pečovatelské služby			
Název ŠVP	Pečovatelské služby			
RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet týdenních vyučovacích hodin celkem	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin celkem	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání: - český jazyk	2	Český jazyk a literatura	2	-
Občanský vzdělávací základ	3	Základy společenských věd	3	-
Matematické vzdělávání	3	Matematika	3	-
Estetické vzdělávání	1	Český jazyk a literatura	1	-
Vzdělávání pro zdraví	3	Tělesná výchova	3	-
Informatické vzdělávání	3	Informační a komunikační technologie	3	-
Pečovatelství	35	Základy pečovatelství	5,5	8,5
		Zdravověda	4	
		Epidemiologie a hygiena	1	
		Společenská výchova	1	
		Psychologie	0,5	
		Odborný výcvik	31,5	
Úklidové práce	4	Technologie	0,5	9,5
		Odborný výcvik	13	
Příprava pokrmů	8	Technologie	3	2,5
		Odborný výcvik	7,5	
Šití a opravy prádla a bytových doplňků	5	Technologie	1,5	-
		Odborný výcvik	3,5	
Praní a žehlení prádla a oděvů	4	Technologie	1,5	2,5
		Odborný výcvik	5	
Disponibilní hodiny	25	Německý jazyk	2	2
Celkem	96		96	25
Celkem vyučovacích hodin			3072	

5 Učební osnovy ŠVP

5.1 Český jazyk a literatura

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby	
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma	
Předmět:	Český jazyk a literatura	
Celkový počet hodin:	96 hodin	
Rozvržení do ročníků:	I. r 48 hod	II. r 48 hod
Platnost od:	1. 9. 2025	

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Základem jakékoli komunikace je použití jazyka, a proto míra jeho ovládnutí se stává současně i pilířem všeobecné sociální gramotnosti. Důraz je tedy kladen na využití jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, na chování a vystupování. Žáci by měli chápat význam svého osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění, získávat a hodnotit informace z různých zdrojů, včetně digitálních, předávat je vhodným způsobem a s ohledem na jejich uživatele.

Žáci by si měli nejen upevnit znalost gramatické normy spisovného jazyka, ale současně si i obohacovat svou slovní zásobu, osvojovat si literární terminologii, rozlišovat literární druhy a žánry. Literární hodiny se zaměřují na motivaci ke čtenářství, práci s textem, jeho interpretaci. Své názory by měli žáci formulovat přesně a srozumitelně, stejně tak i vyjádřit své prožitky z literárních děl. Národní literaturu by měli chápat v evropském kontextu, seznámit se s procesem jejího vzniku, začleňováním a významem.

Učivo předmětu český jazyk a literatura je rozvrženo do tří okruhů: gramatika, sloh a komunikace a estetické vzdělávání. Oblast gramatiky navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základního vzdělávání školy, upevňuje je a vede žáky k pochopení rozdílu mezi spisovnou jazykovou normou a nespisovným vyjadřováním. Oblast slohu a komunikace vede žáky k pochopení smyslu jazykové kultury a kultury osobního projevu. Nastihuje shody a rozdíly mezi projevem psaným a mluveným, ukazuje využití různých prostředků komunikace, zdokonaluje správné a věcné vyjadřování v běžných situacích.

Estetické vzdělávání navazuje na učivo základní školy nejen v umělecké oblasti, ale i v oblasti historického povědomí, žáci by měli být schopni pocítit kontinuitu společenského a uměleckého vývoje. Těžiště estetického vzdělávání bude spočívat v práci s literárními texty, žáci se seznámí s významnými díly světové a české literatury a s jejich odkazem pro současného člověka, budou rozvíjeny jejich čtenářské, receptivní a interpretační dovednosti.

V prvním ročníku je hlavní pozornost věnována pravopisu a lexikologii, v oblasti slohové si žáci procvičují zejména dovednost sestavení jednoduchého vypravování včetně správného záznamu přímé řeči. Literární učivo je směřováno do období starší české literatury, žáci se seznamují s významnými díly této etapy s cílem pochopit jejich aktuální odkaz a posoudit jej v soudobém kontextu.

Mluvnické učivo druhého ročníku je zaměřeno na tvarosloví, znalosti o slovních druzích ze základní školy jsou prohlubovány a upevňovány. Žák pracuje se základními normativními příručkami, užívá je k vyhledání obecných pravidel i pravopisných výjimek, dokáže u jednotlivých slov určit jejich mluvnické kategorie a funkci ve větě. Rozvíjí se učivo o větě jednoduché, souvětí, správné interpunkci a logické stavbě souvětí složitější. Oblast slohu je zaměřena na sestavení osobního i úředního dopisu, žádosti, reklamace a jednoduchého popisu, dále se věnuje rozvíjení znalostí, které podmiňují celoživotní vzdělávání, totiž odbornému stylu a jeho útvarům.

Literární učivo zahrnuje vývoj literatury od začátku 19. století po současnost, odráží vznik realismu a kritického realismu, vznik nových uměleckých směrů na přelomu 19. a 20. století, charakteristiku české literatury v meziválečném období, její úlohu v době okupace a poválečném vývoji, rovněž seznamuje s významnými světovými autory a jejich díly. Žáci pracují s uměleckými texty a seznamují se v obecné rovině se současnou kulturou a různými druhy umění.

Výuka mateřského jazyka je součástí formování mladého člověka jako osobnosti hrdé na svůj původ, zemi, národ. Poznávání kulturních tradic, naší historie i českého jazyka se stává jednou ze základních společenských potřeb žáka.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- využívali základních normativních příruček k vyhledání obecných pravidel i pravopisných výjimek;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- začlenili nabídku kulturního vyžití do svých volnočasových aktivit (návštěva divadelních představení, návštěva výstav apod.);
- četli hodnotnou literaturu, byli čtenářsky gramotní;
- získali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele, byli mediálně gramotní;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět český jazyk a literatura je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce rozvíjejí či prohlubují zejména:

- jazykové dovednosti a vědomosti, mluvené i psané vyjadřování, žák se učí vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, to vše přiměřeně svým schopnostem,
- lepší orientaci v textech a získávání informací,
- mediální gramotnost a celkovou funkční gramotnost,
- uplatňování kritického myšlení,
- komunikační dovednosti včetně dovednosti diskutovat a argumentovat.

Estetické vzdělávání rozvíjí či prohlubuje:

- vědomosti z oblasti všech druhů umění,
- lepší orientaci v textech a získávání informací,
- čtenářskou gramotnost a celkovou funkční gramotnost,
- uplatňování kritického myšlení,
- komunikační dovednosti včetně dovednosti diskutovat a argumentovat,
- kreativitu a estetické cítění,
- schopnost získávat informace o aktuálním kulturním dění.

Žák:

- je schopen vyjadřovat se v psané i mluvené formě, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- vystupuje v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování,
- je schopen odhadnout výsledky svého jednání, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímá hodnocení svých výsledků i ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, dále se vzdělává,
- je schopen pracovat samostatně i v týmu, vytváří pozitivní mezilidské vztahy, předchází osobním konfliktům,
- rozumí zadávání úkolů, získává informace potřebné k řešení problémů, navrhuje způsoby řešení,
- pracuje s digitálními technologiemi, aplikacemi a nástroji, využívá je v běžném osobním i pracovním životě,
- aplikuje základní matematické postupy při řešení praktických úkolů (grafy, reálné odhady výsledků),
- získává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru s reálnou představou o pracovních, platových a dalších podmínkách v oboru,
- získává dovednosti, které bude moci uplatnit při hledání zaměstnání a na trhu práce,
- osvojuje si techniku učení pro celoživotní vzdělávání.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (práce s texty, dokumentární filmy zaměřené na evropský a světový kontext, přehled o vývoji kultury české, evropské, jejíž jsme součástí, i světové) a Člověk a životní prostředí (aktivita spojené s ochranou přírody, globální problémy). V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou na trhu práce. Oblast Člověk a digitální svět vede žáky k reflektování digitalizace společnosti a jejího dopadu na jazyk, komunikaci i literaturu.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou aktivně podílet. Jsou vedeni k tomu, aby porozuměli demokratickým principům a humanistickým myšlenkám, které se odrážejí v dílech českých a světových autorů.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy prakticky ke všem vyučovacím předmětům, zejména pak k předmětům základy společenských věd, společenská výchova, psychologie; v oblasti práce s odborným textem pak k odborným vyučovacím předmětům.

Metody výuky

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí digitálních zařízení, aplikací a služeb včetně nástrojů umělé inteligence.

Žáci budou při vyučování používat učebnice, normativní jazykové příručky, učební texty a pracovní sešity. Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací a následnou práci s nimi. Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou ve skupinách s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byl žák schopen samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni prostřednictvím ústního i písemného projevu a to jak v průběhu, tak i v závěru každého tematického celku. Zároveň je hodnocena jejich aktivita v hodinách i zájem o danou problematiku prostřednictvím referátu, projektu a aktuality. Žáci jsou také vedeni k objektivnímu sebehodnocení i hodnocení znalostí a schopností svých spolužáků.

Rozpis učiva a výsledků vzděláváníRozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- navazuje na znalosti získané v základním vzdělávání - chápe nutnost sebevzdělávání - orientuje se v kulturní nabídce regionu, využívá nabídky kulturních institucí, zjistí z dostupných zdrojů potřebné informace, vybírá si je a třídí - využívá v praktickém životě nabídky knihoven, orientuje se v nabídce jejich služeb a možností - vyhledává v online katalogu knihovny - porovnává přednosti a nevýhody tisku, televizního zpravodajství a internetu - ověřuje si pravdivost informací - klasifikuje literární druhy, žánry, vysvětlí a pozná základní charakteristické rozdíly mezi nimi - porovnává originální podobu díla s jeho adaptací	Kultura - kulturní instituce ČR a regionu - knihovny, jejich služby - noviny, časopisy, internet - e-knihy a formáty EPUB, PDF, MOBI - fake news, dezinformace, konspirační teorie, challenges - základy teorie literatury, podstata a funkce literatury - literární druhy a žánry - role audiovizuálních médií – filmové, herní a muzikálové adaptace děl

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- chápe obecné podmínky rozvoje v jednotlivých světových regionech, jejich vliv na vývoj literatury - prohloubí si své znalosti o nejstarších světových kulturách, chápe jejich společné znaky a rozdíly - uvědomuje si aktuální odkaz těchto děl, jejich vliv na umění, chápe je jako důležitý pramen poznání historie - vytváří si vlastní prožitky a dokáže je formulovat, vysvětlit a obhájit	Vznik umění a literatury - vznik umění - vznik literatury, nejstarší světové literární památky, řecká a římská mytologie - Bible a biblické příběhy
- utřídí si základní poznatky o období české středověké kultury - pochopí vliv společenských událostí na vývoj naší literatury a současně i její funkci v dějinných událostech - je schopen vystihnout základní charakteristické znaky různých literárních textů, jejich funkci a význam - vyjmenuje nejvýznamnější díla naší literatury, charakterizuje je - vysvětlí význam osobnosti Jana Husa	Světová a česká středověká literatura - nejstarší památky našeho písemnictví – období Velké Moravy a přemyslovských Čech - literární památky doby raného a vrcholného středověku – legendy, duchovní písně, kroniky - literatura období předhusitského a husitsví - Jan Hus - Petr Chelčický
- chápe odkaz antiky na nový způsob myšlení a uměleckého projevu v tomto období - je schopen charakterizovat nový umělecký styl a myšlenkový směr - uvede významné světové i české představitele renesančního umění	Světová a česká renesance a humanismus
- chápe problematiku pobělohorského vývoje a jeho vliv na domácí literaturu - prohlubuje si povědomí o významu osobnosti J. A. Komenského, odkazu jeho díla - charakterizuje základní znaky pobělohorské literatury, její specifika, - vysvětlí základní termíny související s tímto obdobím, zná základní díla - objasní význam ústní lidové slovesnosti pro další vývoj jazyka	Pobělohorská literatura - Jan Amos Komenský
- charakterizuje dobu, základní znaky a funkci literatury v tomto období, - seznamuje se s termíny, které se k nim vztahují - uvědomuje si význam práce národních buditelů pro další vývoj společnosti a českého jazyka - chápe historický a společenský význam divadla jako nositele kulturních tradic - vnímá přínos díla K. H. Máchy. - prohlubuje si znalosti o významných osobnostech naší kultury (Jungmann, Erben, Němcová, Máchy) - vyjádří své prožitky z daných děl a jejich současných adaptací	Národní obrození - významní jazykovědci a historici - úloha divadla v době národního obrození - romantismus v umění - znaky literatury období romantismu - představitelé světového romantismu - představitelé českého romantismu
- utvrzuje si schopnost používat základní jazykovědné příručky - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - vysvětlí klíčová gramatická pravidla - prohlubuje si své gramatické dovednosti - vyhledává v počítačovém textu zdánlivé chyby a neoznačené chyby - rozvíjí svou slovní zásobu, zdokonaluje své vyjadřovací	Hlavní principy českého pravopisu - y/i po obojetných souhláskách - u/ů/ú - pravopis skupin bě, vě, pě /bje, vje - pravopis mě/mně - pravopis předpon s-, z-, vz- - pravopis předložek s(e), z(e) - Pravidla českého pravopisu a práce s nimi

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
schopnosti, používá kultivované vyjadřování - utvrzuje své znalosti mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním, rozliší na ukázkách spisovný jazyk, obecnou češtinu, dialekty - ve vlastním projevu volí adekvátní výrazové prostředky, používá odbornou terminologii - orientuje se ve znacích digitální komunikace - uvědomuje si vliv internetové komunikace na jazykovou kulturu - rozumí hojně užívaným anglickým výrazům z oblasti digitální komunikace a používá je - orientuje se v soustavě indoevropských jazyků - hledá skutečný význam automaticky přeloženého textu	- úskalí a výhody automatické kontroly pravopisu Původ češtiny a její postavení v systému jazyků - jazyková kultura - komunikace na sociálních sítích, v e-mailech, chatech a sms - internetové překladače a slovníky Slovní zásoba, slovo a jeho význam, slohové rozvrstvení slovní zásoby - slova jednoznačná - slova mnohoznačná - synonyma - antonyma - homonyma - emotikony, memy, zkratky, internetový slang
- v běžné komunikaci se vhodně prezentuje - zdokonaluje svou kulturu osobního projevu, - chápe rozdíly mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním, vnímá jeho vhodnost a nevhodnost, - vyjádří své myšlenky, zážitky, postoje v základních útvarech prostě sdělovacího stylu - vysvětlí funkci jednotlivých slohotvorných činitelů - rozliší na typických příkladech základní slohové útvary prostě sdělovacího stylu - dokáže úměrně své jazykové vyspělosti samostatně tyto útvary používat - sestaví osnovu jednoduchého vypravování, správně gramaticky zachytí přímou řeč v písemném projevu - dodržuje logickou stavbu vypravování, vyjadřuje se spisovně - vnímá variabilitu ústního projevu, význam neverbálního vyjadřování, schopnost písemného projevu zachytit tyto odlišnosti	Sloh - slohotvorní činitelé, funkční styly - funkční styl prostě sdělovací, vyjadřování v běžné komunikaci - základní útvary prostě sdělovacího stylu - vypravování, přímá řeč - projevy uskutečněné online a offline

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- navazuje na své vědomosti a dovednosti ze základního vzdělávání a 1. ročníku - užívá základní literární terminologii - čte s porozuměním a interpretuje své dojmy a pocity z konkrétních literárních děl, porovnává jejich filmové a televizní zpracování - snaží se o interpretaci básnických děl, chápe rozdíly v jejich prezentaci - s porozuměním vnímá básnický text, diagnostikuje rozdíly ve vyjadřování - rozpozná a charakterizuje znaky realismu v literárních dílech i v dalších oblastech umění - jmenuje hlavní světové i české představitele, chápe rozdíl mezi realismem a kritickým realismem	Realismus a kritický realismus ve světové a české literatuře - opakování z 1. ročníku - realismus a kritický realismus ve světové a české literatuře - Karel Havlíček Borovský - Božena Němcová - Jan Neruda - česká poezie 2. pol. 19. století - česká literatura konce 19. století

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vnímá sociální problematiku konce 19. století, zachytí a popíše rozdíly současného stavu - uvědomuje si sociální podmínky doby, dokáže v textu uměleckého díla nalézt doklady tehdejšího života, vhodně je interpretovat - vysvětlí podstatu kritického realismu ve světové i české literatuře, jmenuje hlavní představitele a jejich díla - vnímá odlišnosti ve slovní i stylistické oblasti, výběr témat a jejich zpracování	
- vnímá sociální a národnostní problematiku, její odraz v dílech autorů přelomu století - zachytí vznik nových uměleckých směrů i v ostatních oblastech umění, snahu umělců o svobodné vyjádření, antimilitarismus - charakterizuje základní rysy nových uměleckých směrů (symbolismus, impresionismus) nejen v literárních dílech - vnímá znaky secese v architektuře a užitém umění - interpretuje sociální a národnostní problémy, najde v textu důkazy	Česká a světová literatura na přelomu 19. a 20. století - Česká moderna - vznik nových uměleckých směrů
- chápe vliv 1. a 2. světové války na kulturní dění u nás i ve světě - vytváří si vlastní prožitky, porovnává zpracování literární a filmové, popř. dokumentární - zaznamená prudký rozvoj umění v meziválečném období, uvede významné představitele meziválečné kultury - chápe umění a literaturu jako odraz velkých sociálních a politických změn - vnímá reakci literatury a dramatu na aktuální dění, vnímá vznik multikulturního prostředí - je schopen porovnat historickou faktografii s uměleckým textem a pochopit principy uměleckého zpracování - chápe pojem holocaust - zná významné autory světové válečné literatury - vyjmenuje základní umělecké tendence v literatuře meziválečného období, zachytí jejich charakteristické znaky, uvede hlavní představitele	Odraz první a druhé světové války v literatuře naší i světové - Jaroslav Hašek - meziválečná literatura - 2. světová válka v literatuře
- chápe umění a literaturu jako odraz velkých sociálních a politických změn - v rámci svých schopností interpretuje literární texty s využitím odborné terminologie - rozšíří si literárně vědnou terminologii (např. sci-fi, fantasy) - chápe literární díla jako inspiraci pro další druhy umění, zejména filmové	Současná literatura česká a světová - přehled - rozmanitost žánrů - významní představitelé a díla, interpretace ukázek (motivace žáků ke čtenářství)
- aplikuje poznatky z tvarosloví získané v základním vzdělávání, zdokonaluje se v nich, prohlubuje je - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými slovními druhy, pozná je v textu - charakterizuje podstatná jména, rozlišuje jejich druhy podle různých kritérií dělení - u přídavných jmen vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy, určuje jejich mluvnické kategorie a přiřadí je ke správným vzorům, rozlišuje tři stupně přídavných jmen - zná funkci zájmen ve větě, jejich druhy, prohlubuje si jejich správné gramatické tvary a slohové použití	Slovní druhy a jejich klasifikace - slovní druhy - skloňování a časování - mluvnické kategorie - shoda podmětu a přísudku Spisovná výslovnost, zvukové prostředky řeči

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- rozliší druhy číslovek a správné tvary v mluveném i psaném projevu - vysvětlí význam sloves, charakterizuje je s ohledem na jejich slohové využití - určuje základní mluvnické kategorie, objasní na příkladech vztah mezi koncovkou příčestí minulého a podmětem - vysvětlí význam neohebných slovních druhů, - používá základní mluvnickou terminologii - dbá na spisovnou výslovnost ve svých mluvených projevech	
- rozlišuje jazyk spisovný a nespisovný, ve vlastním projevu vhodně volí adekvátní prostředky komunikace - uplatňuje zásady českého pravopisu v interpunkci - ovládá základní principy výstavby textu - odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky - uplatňuje základní principy výstavby textu - prohlubuje a upevňuje znalosti pravopisu, jazykové a slohové dovednosti	Stavba věty - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - větné členy a logická výstavba věty a souvětí - druhy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti a podle členitosti - souvětí jednoduché, složité - několikanásobný větný člen
- je schopen charakterizovat základní znaky administrativního stylu - rozliší jednotlivé typy slohových útvarů - přesně, jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky a požadavky - využívá poznatků z ortografie a tvarosloví, vyjadřuje se spisovně - správně vyplní jednoduché formuláře a složenky - sestaví jednoduchý úřední dopis, žádost, objednávku - pozná rozdíl mezi životopisem strukturovaným a psaným, dokáže je sestavit věcně a gramaticky správně - pozná jazykové prostředky funkčního administrativního stylu, dokáže je v přiměřené míře užívat, chápat, pracovat s nimi - vhodně a kultivovaně vystupuje při úředním jednání	Administrativní styl - úřední dopis - žádost - objednávka - reklamace - úřední formuláře, složenka - životopis - jednání a vystupování na úřadech - proces digitalizace v jednání s úřady, digitální formuláře
- chápe přednosti kultivovaného písemného projevu před projevem mluveným, před formou elektronické komunikace - kultivovanost projevu vnímá i ve vnější formě, dbá na formální úpravu - napíše osobní dopis, rozlišuje u adresátů jednotlivých typů osobních dopisů vhodnost a nevhodnost použití jazykových prostředků z různých stylových rovin - navrhuje vhodnou grafickou úpravu textů - vyplní digitální formulář, porovná papírové a digitální formuláře	Osobní dopis
- objasní funkci popisu v běžném životě - používá přesné, jasné a srozumitelné formulace - používá terminologii svého oboru - charakterizuje znaky popisu v jednotlivých funkčních stylech, odlišuje popis odborný, umělecký, pozná charakteristiku a líčení - sestaví osnovu popisu, jednoduchý odborný popis, líčení, vhodně volí jazykové prostředky	Popis

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- rozpozná odborný text, získá z něj informace, porozumí jeho obsahu - orientuje se i v jednoduchých neverbálních formách (např. graf, schéma, obraz), správně zpracovává jejich obsah - umí jasně, srozumitelně a přehledně formulovat svá stanoviska, obhajovat své názory a postoje - pracuje s odborným textem, sestaví jednoduchý výklad, udělá přehledné výpisky - prezentuje se s jednoduchým referátem, používá různé zdroje informací, své poznatky jasně a přehledně formuluje a předává, používá spisovnou vrstvu jazykových prostředků - vytváří jednoduché prezentace k odborným tématům svého oboru - používá i neverbálních prostředků, pracuje s obrazovým materiálem, různými zdroji dat - využívá QR kódů pro zobrazení návodů - tvoří instruktážní video - vyhledá vhodné zdroje informací v online katalogu knihovny - ověřuje si pravdivost informací	Odborný funkční styl - referát - výklad - výpisky - orientace v textu
- jmenuje principy a normy kulturního chování - popíše vhodné společenské chování v dané situaci (např. slavnostní předání výučních listů, návštěva divadelního představení) - definuje svými slovy pojem estetika - popíše kulturu vyjadřování, odívání, bydlení; uvede příklady - v rámci svých možností dbá na spisovné vyjadřování v mluvené i psané formě jazyka - vhodně prezentuje svou osobu - vytváří si digitální profesní portfolio	Kultura osobního projevu

5.2 Základy společenských věd

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Základy společenských věd		
Celkový počet hodin:	96 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod	II. r 32 hod	III. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem vzdělávání v předmětu základy společenských věd je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen ke vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch.

Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, učí se uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat. Tento kurikulární rámec vede žáky k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade, a k získání potřebných klíčových kompetencí pro řešení občanských i soukromých aktivit jednotlivce. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých dovedností, kterými by měl být člověk dnešní doby vybaven.

Učivo tvoří širší soubor teoretických poznatků z různých oblastí života člověka ve společnosti. Je v souladu s rámcovým vzdělávacím programem rozděleno do celkem pěti tematických celků. Obsah témat není vyučován striktně odděleně, výuka se vhodně prolíná, při seznamování se s novým obsahem vyučující poukazuje na vzájemné souvislosti a propojení celé tematiky. Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na odpovědný a aktivní život, proto je výuka doplněna o praktické návody a scénáře jednání v možných společenských i osobních situacích.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru;
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – verbálních, ikonických (obrazy, fotografie, mapy...) a kombinovaných (filmy).

Vzdělávání ve společenskovedním základu usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a žít čestně;
- projevovat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty a principy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci a kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- komunikovat s úřady pomocí digitálních technologií;
- v digitálním prostředí vyhledat právní, pracovní a jiné informace potřebné v občanském životě;
- přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, netolerantního jednání a nesnášenlivosti;
- zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat ekologicky a v souladu s principy udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, odpovědně řešit své finanční záležitosti, nenichť majetek, ale pečovat o něj, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět základy společenských věd je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

V rámci předmětu základy společenských věd je u žáků posílena a rozvinuta kompetence:

- sociální a personální,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností,
- stanovení si cílů a priorit podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní situace a životních podmínek,
- kritické myšlení a schopnost řešit problémy,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým,
- mediální gramotnost,
- celková funkční gramotnost.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami a současné globální problémy společnosti).

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře. Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k předmětům český jazyk a literatura, matematika, tělesná výchova, informační a komunikační technologie, k odborným vyučovacím předmětům a odbornému výcviku.

Metody výuky

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Žáci budou při vyučování používat učební texty a pracovní listy. Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací a následnou práci s nimi. Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti. Výuku vhodně doplňují besedy a exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci budou hodnoceni na základě jejich hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, dovednosti práce s texty, schopnosti kritického myšlení, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Hodnocení bude probíhat různými formami: písemné zkoušení v závěru každého tematického celku, průběžné ústní zkoušení v rámci opakování, individuální a kolektivní hodnocení samostatných prací, prezentace referátů a aktualit.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...) - aplikuje zásady slušného chování v běžných životních situacích; uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot - uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti - sestaví fiktivní odpovědný rozpočet životních nákladů - na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem některé z menšin - vysvětlí na příkladech osudů lidí (např. civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje ...), jak si nacisté počínali na okupovaných územích - uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti - rozezná zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky ...) - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen) - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty a náboženská nesnášenlivost - představí pomocí obecně dostupných webových zdrojů významnou osobnost české společnosti - sestaví pomocí dat na internetu stručný přehled důvodů migrace - vyjmenuje důvody migrace ve světě - vytvoří pomocí digitálních technologií prezentaci k vybranému náboženství	Člověk v lidském společenství - úvod do předmětu, význam výchovy k občanství - formování osobnosti ve společnosti - etapy lidského života - vzdělávání pro život - alternativní život, alternativní hnutí - pravidla slušného chování - mezilidské vztahy, pravidla komunikace, zvládání konfliktů - životní styl, sociálně patologické jevy - lidská společnost a společenské skupiny - současná česká společnost, její vrstvy - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - hospodaření jednotlivce a rodiny, řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, národy a národnosti - většina a menšiny ve společnosti – klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití - genocida v době druhé světové války, jmenovitě Slovanů, Židů, Romů a politických odpůrců - migrace v současném světě, migranti, azylanti - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech včetně práv dětí - popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena - uvede příklady jednání, které demokracii ohrožují (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost ...) - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí	Člověk jako občan - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím; média (tisk, televize, rozhlas,

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- v médiích (mediální obsahy) přijímat kriticky - uveďte, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu a jeho ostatním lidem občan povinnosti - uveďte nejvýznamnější české politické strany - pomocí digitálních technologií vytvoří prezentaci politických stran zastoupených v Poslanecké sněmovně - vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit - popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran - uveďte příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorování jednání lidí kolem sebe - vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné - uveďte konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti - uveďte základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie - dovede debatovat o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie - v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi) od špatného, nedemokratického jednání - objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky	- internet) - funkce médií, kritický přístup k médiím - média jako zdroj zábavy a poučení - stát a jeho funkce - ústava a politický systém ČR - struktura veřejné správy - obecní a krajská samospráva - politika, politické strany - volby, právo volit - politický radikalismus a extremismus - aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - základní hodnoty a principy demokracie
- popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství - uveďte, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - reklamuje koupené zboží nebo služby - z textu fiktivní smlouvy běžné v praktickém životě (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění) zjistí, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva - vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, vyhledá v této oblasti práva informace a pomoc při řešení konkrétního problému - aplikuje postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání ...) - pomocí webového zdroje představí veřejného ochránce práv	Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR - právnická povolání (notáři, advokáti, soudci) - právo a mravní odpovědnost v běžném životě - vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu - manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí - trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření - orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud), - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech; kriminalita páchaná mladistvými

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vysvětlí, co má vliv na cenu zboží - vyhledá nabídku zaměstnání, kontaktuje případného zaměstnavatele a úřad práce - pomocí webových zdrojů vyhledá nabídky zaměstnání	Člověk a hospodářství - trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, cena) - hledání zaměstnání, služby úřadů

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- prezentuje své pracovní dovednosti a zkušenosti - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva - vyhledá poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech - zřídí si peněžní účet, provede bezhotovostní platbu, sleduje pohyb peněz na svém účtu - zkontroluje si, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění - zjistí, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudí, zda konkrétní služby jsou pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné - vyhledá pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci	práce - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace - vznik, změna a ukončení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu - peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk - mzda časová a úkolová - daně, daňové přiznání - sociální a zdravotní pojištění - služby peněžních ústavů - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům
- najde Českou republiku na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy - popíše státní symboly - vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením Česká republika patří a jaké jí z toho plynou závazky - uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě) - na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace - uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy) - lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě - popíše, proč existuje Evropská unie a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům - na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem - pomocí dat na internetu sestaví stručný přehled aktuálních konfliktů ve světě	Česká republika, Evropa a svět - současný svět: bohaté a chudé země, velmoci - ohniska napětí v soudobém světě - Česká republika a její sousedé - české státní a národní symboly - globalizace, globální světové problémy - Česká republika a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě

5.3 Matematika

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby	
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma	
Předmět:	Matematika	
Celkový počet hodin:	96 hodin	
Rozvržení do ročníků:	I. r 48 hod	II. r 48 hod
Platnost od:	1. 9. 2025	

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem výuky je výchova a vzdělávání přemýšlivého člověka, který umí používat matematiku v různých životních situacích – v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, volném čase a podobně.

Cílem je zprostředkovat žákům poznatky ze školské matematiky v rozsahu nutném pro jejich všeobecný rozhled a odbornou profesní zdatnost, zopakovat a prohloubit učivo základního vzdělávání, odstraňovat nedostatky ve vzdělanosti matematiky, vyrovnávat rozdíly v úrovni matematické vzdělanosti mezi žáky přicházejícími z různých základních škol:

- zprostředkovat žákům matematické poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i v praktickém životě,
- rozvíjet numerické dovednosti a návyky v návaznosti na základní vzdělávání,
- orientovat se v matematickém textu a porozumět zadání matematické úlohy,
- efektivně numericky počítat, používat a převádět běžně používané jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, měny apod.),
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- vyhodnotit informace získané z různých zdrojů reálných situací – grafů a tabulek,
- správně se matematicky vyjadřovat,
- zkoumat a řešit problémy,
- podílet se na rozvoji myšlení,
- přispívat k formování žádoucích rysů osobnosti žáků, jako je vytrvalost, houževnatost, samostatnost a kritičnost.

Výuka směřuje k vytváření pozitivního postoje žáka k matematickému vzdělávání, k motivaci k celoživotnímu vzdělávání, k důvěře ve vlastní schopnosti a vlastnosti.

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- provádět základní numerické operace bez použití kalkulátoru,
- pracovat se zlomky a desetinnými čísly,
- řešit úlohy procentového počtu, úměry, úlohy na trojčlenku,
- řešit jednoduché úlohy na mocniny a odmocniny,
- pracovat s jednoduchými algebraickými výrazy a jejich úpravami,
- řešit lineární rovnice a jednoduché slovní úlohy,
- pracovat s kapesním kalkulátorem,
- ovládat názvosloví základních geometrických útvarů a výpočty obsahů a obvodů těchto útvarů,
- ovládat názvosloví základních geometrických těles,
- ovládat základní vlastnosti z teorie funkcí,
- účelně využívat digitální technologie k efektivnímu řešení matematických problémů (výpočty, modelování situací, zpracování dat, prezentace výsledků) a k simulaci a vizualizaci matematických úloh;
- používat interaktivní digitální nástroje k osvojení matematického učiva (např. pomocí geometrického software porozumět geometrickým vztahům);
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- pracovat systematicky, přesně a důsledně;

- chápat matematiku jako prostředek pro osobnostní rozvoj (například trénink logického myšlení, rozvoj myšlenkových operací prostřednictvím algoritmizace matematických úloh a modelů; rozvoj představivosti, formování osobnostních vlastností, jako jsou například samostatnost, vytrvalost, cílevědomost, pracovitost apod.) a myšlení vůbec;
- řešit jednoduché problémy;
- chápat matematiku jako součást světové kultury i zdroj zábavy.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět matematika je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Předmět rozvíjí myšlení žáků, podporuje vlastnosti jako systematičnost, přesnost, schopnost řešit jednoduché problémy, rozvíjí prostorovou představivost a schopnost reálně odhadnout výsledek.

V rámci předmětu matematika se rozvíjejí a prohlubují zejména kompetence:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- číst různé formy grafického znázornění,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině a prostoru,
- používat kalkulátor a další digitální nástroje k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků;
- účelně využívat digitální technologie při analýze a vizualizaci dat;
- samostatně pracovat s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické vyhodnocení dat,
- vidět matematické modely v životních situacích, využívat matematických dovedností v řešení problémů.

Kompetence k učení:

- bere proces učení jako základní prostředek pro dosažení cílů podmiňujících jeho seberealizaci, používá různé techniky učení a sám si vytváří vlastní studijní systémy,
- využívá různé zdroje informací a logicky s nimi pracuje; výrazným zdrojem poznání pro něho jsou variabilní reálné situace v oblasti pracovní, v osobním životě, ale i v životě společnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- pojmenuje problémy v různých pracovních i životních situacích a správně diagnostikuje jejich podstatu,
- navrhuje a realizuje matematické varianty řešení těchto problémů.

Komunikativní kompetence:

- vhodně se prezentuje, argumentuje, obhájí svá stanoviska,
- vyjadřuje se adekvátně komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, klade otázky, formuluje odpovědi,
- správně se matematicky vyjadřuje, používá správnou terminologii a symboliku,
- v ústním i písemném projevu respektuje zásady kultury projevu i chování,
- efektivně pracuje s informacemi.

Personální kompetence:

- efektivně se vzdělává, přijímá nové poznatky,
- využívá různých informačních zdrojů při rozvoji svých vědomostí a dovedností,
- stanovuje si samostatně reálné cíle a priority svých osobních schopností a své pracovní i zájmové orientace,
- efektivně využívá k vlastnímu rozvoji všechny podněty, uplatňuje aktivní přístup k podnětům okolí, přijímá podněty spolupracovníků, klientů i jiných lidí, analyzuje je a adekvátně na ně reaguje.

Sociální kompetence:

- pracuje v týmu, aktivně jej spoluutváří a orientuje k řešení zadaných úkolů,

- buduje atmosféru založenou na vzájemné otevřené komunikaci s cílem předcházet možným konfliktním situacím,
- předkládá a jasně formuluje vlastní podněty a návrhy, nezaújatě zvažuje podněty a návrhy druhých,
- při řešení úkolů uplatňuje různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- přesvědčuje druhé vhodnou argumentací pro správné postupy, získává je ke společnému řešení.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebe odpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami). Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky s cílem rozvíjet digitální kompetence žáků. Integrace AI, digitálních kompetencí a gamifikace do výuky umožní žákům lépe se připravit na požadavky trhu práce. AI umožní personalizované učení, gamifikace sleduje za cíl zvýšit motivaci žáků k učení a interaktivní nástroje pomohou žákům osvojit si matematické učivo v praxi. Díky těmto inovativním metodám budou žáci lépe připraveni na řešení reálných pracovních situací a osvojí si digitální dovednosti potřebné pro moderní profesní prostředí.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy prakticky ke všem vyučovacím předmětům se zdůrazněním na vazbu s odbornými předměty.

Metody výuky

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Žáci budou při vyučování používat učebnice, pracovní listy, Matematické, fyzikální a chemické tabulky, pracovní sešity, kalkulačky a rýsovací potřeby. Při výkladu bude dbáno na názornost a budou tedy používány vhodné modely a názorné pomůcky.

Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací a následnou kritickou práci s nimi.

Využívány budou různé metody práce – frontální výklad, heuristický rozhovor, samostatná práce, skupinové vyučování. Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou ve skupinách s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat.

Ke zvýšení celkové efektivity výuky a k individualizaci výuky jednotlivých žáků budou využívány moderní digitální technologie a AI nástroje a aplikace, například automatizovaná matematická cvičení s automatickým podáváním zpětné vazby o výsledcích žáka, simulace a vizualizace různých matematických problémů, tvorba kvízů a her (gamifikace výuky), tvorba testů, práce s online platformami a nástroji apod.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vědomosti žáků budou prověřovány ústním a písemným zkoušením, to bude převažovat. Po každém tematickém celku budou žákovy vědomosti prověřeny menší písemnou prací, jednou za pololetí žák vypracuje složitější písemnou práci. Při hodnocení bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu, zohledněna bude žákova snaha a aktivita v hodinách.

Rozpis učiva a výsledků vzděláváníRozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly - používá různé zápisy racionálního čísla - provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly - zaokrouhlí desetinné číslo - znázorní reálné číslo na číselné ose - zvládá převody jednotek a zná význam předpon - určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulatoru - používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem - provádí množinové operace s intervaly a jejich zakreslení na číselnou osu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Operace s reálnými čísly - přirozená a celá čísla - racionální čísla - zlomky a desetinná čísla - zaokrouhlování - procento a procentová část, úrok - odhady výsledků - reálná čísla - mocniny a odmocniny - početní operace na kalkulatoru
- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka, úhel a jeho velikost - z daných prvků sestaví trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a určí jejich obvod a obsah - rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní užitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - určí obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice - řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a Pythagorovy věty	Planimetrie - základní pojmy - trojúhelník, úhel, měření úhlu - shodnost trojúhelníků - podobnost trojúhelníků - Pythagorova věta a její užití - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - obvody a obsahy mnohoúhelníku - obvod a obsah kružnice a kruhu - řešení úloh z praxe

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - zvládá krácení a rozšiřování lomených výrazů - rozloží mnohočlen na součin - užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin - řeší praktické úlohy - používá kalkulačku a online nástroje pro řešení úloh	Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic - výrazy s proměnnými, mnohočlen - lineární rovnice o jedné neznámé
- rozlišuje základní tělesa (krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan; rotační kužel a koule) a určí jejich povrch a objem - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách - pomocí nástrojů AI modeluje a řeší úkoly týkající se objemu a povrchu těles	Výpočet povrchů a objemů těles - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa
- rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti, posoudí, kdy funkce roste nebo klesá - při tvorbě grafů a tabulek funkcí využívá digitální nástroje a AI	Funkce - pojem funkce

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vysvětlí a použije data vyjádřená v diagramech, grafech a tabulkách - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Práce s daty - statistické šetření - statistický soubor

5.4 Tělesná výchova

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Tělesná výchova		
Celkový počet hodin:	96 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod	II. r 32 hod	III. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělání pro zdraví, které si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o vlastní zdraví a bezpečnost, a tak rozvíjet a podporovat jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Tělesná výchova vede žáky k pohybovým aktivitám, pozitivním emocím, překonávání negativních emocí a stavů, poznávání potřeb svého těla a dodržování hygieny. Vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Rozvíjí u žáků schopnost zastávat v týmu různé role a podporuje vzájemnou pomoc žáků. Učí žáky uvědomit si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a umět je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské vzájemné vztahy.

Tělesná výchova se vyučuje jako povinný předmět v dotaci 2 hodiny týdně v době teoretické výuky a je organizována především na sportovištích školy, případně jsou využívána i jiná sportoviště, například plavecký bazén.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj žáka. Vede žáky k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění osvojených pohybových dovedností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu.

Žáci se dostávají do různých sociálních rolí, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i značnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je celoživotně využívat nebo cíleně ovlivňovat. Jde o cílený rozvoj pohybových schopností žáků, výuku širokého spektra pohybových dovedností, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snahu o jejich začlenění do každodenního života žáků.

Učivo v tělesné výchově se zaměřuje na dosažení sportovní a pohybové gramotnosti a usiluje o pozitivní změny tělesného sebepojetí žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- racionálně a bezpečně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení, v krizových situacích a za mimořádných událostí,
- poskytnout neodkladnou první pomoc,
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního rozvoje v rámci svých možností,
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti,
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí,

- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play,
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat,
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti,
- využívat digitální technologie k péči o své zdraví a bezpečnost,
- využívat digitální nástroje ke sledování zdravotních ukazatelů, tělesné kondice a fyzické aktivity,
- vyhledávat, analyzovat, třídit a kriticky hodnotit informace k otázkám zdravého životního stylu, výživě a prevenci tělesného i duševního zdraví, odkrývat manipulativní techniky a zdraví ohrožující doporučení.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Výuka tělesné výchovy společně s ostatními předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle,
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti,
- vedeme žáky k osvojení pohybových dovedností (kultuře pohybu) a optimálnímu rozvoji zdravotně orientované zdatnosti,
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“,
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů,
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředku k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Komunikativní kompetence

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace,
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků,
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti,
- pracujeme ve dvojicích a týmu, kde je nutné dodržovat stanovená pravidla a čestné jednání v duchu „fair play“,
- při komunikaci s učitelem vedeme ke vnímání a předávání jednoznačných informací, využívání slovních i mimoslovních signálů a sdělení,
- rozvíjíme schopnost domluvy a respektování individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i druhých pozitivně hodnotit.

Personální a sociální kompetence

- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu, učíme žáky pracovat v týmech a vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce,
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, podporujeme vzájemnou pomoc žáků,
- posilujeme týmového ducha i pocit vlastní sebeúcty, což je důležité i pro budoucí společenský a pracovní život,
- učíme žáky tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské vzájemné vztahy.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování, důsledně dbáme na dodržování pravidel chování,
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí,
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- měníme pracovní podmínky, vedeme žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky,

- učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti,
- rozvíjíme schopnosti nutné jak pro sportovní, tak pro pracovní výkon (žák se vyrovnává s psychickou a fyzickou zátěží, pozitivně prožívá osvojené pohybové činnosti a využívá je jako prostředku duševní hygieny).

Matematické kompetence

- vytváříme podmínky k měření, porovnávání výkonů.

Digitální kompetence

- rozvíjíme schopnost získávat informace z otevřených zdrojů a využívat digitální aplikace k řešení vlastního zdraví a pohybových aktivit.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. Žák si váží zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání, rozpozná, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví. Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení, pojímá zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a zná prostředky k ochraně zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a kultivaci pohybového projevu.

Využívá pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle fair play. Dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení (oblast Občan v demokratické společnosti).

V oblasti Člověk a životní prostředí žák chápe, jak životní prostředí působí na zdraví člověka, a osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí osobní odpovědnosti za své zdraví.

V oblasti Člověk a svět práce je žák veden k tomu, aby preferoval takový způsob života, aby byly návyky, činnosti a situace, které ohrožují zdraví, co nejvíce eliminovány. Kontroluje a ovládá své jednání, chová se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec.

Preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu jako kompenzaci jednostranného psychického zatížení v zaměstnání.

Uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život jako motivaci k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Člověk a digitální svět vede žáka k tomu, aby dokázal posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a aby zaujal k mediálním obsahům kritický odstup. Žák se orientuje v současných digitálních technologiích a využívá je jako zdroje pro řešení svého zdraví, kultury, sportu a zdravého způsobu života.

Předmět vede žáky k bezpečnému používání digitálních technologií a klade důraz na prevenci zdravotních rizik spojených s jejich nadměrným užíváním. Doporučuje žákům využívat digitální technologie a nástroje k monitorování a analýze tělesné aktivity včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů, k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků a následnému využití získaných dat k plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví pomocí dostupných digitálních aplikací a online zdrojů.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy ke všem vyučovacím předmětům.

Metody výuky

Výuka je vzhledem k povaze předmětu zaměřena na pohybovou aktivitu žáků, rozvoj jejich vytrvalosti, síly a rychlosti.

Nemalá pozornost je však věnována i teoretickému základu pro správné zaměření individuálních tělesných potřeb, dále jsou žáci seznámeni se zásadami chování za mimořádných událostí a v krizových situacích, seznamují se s poskytováním laické první pomoci a provádějí její nácvik.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně především z hlediska docházky, aktivity při hodinách, snahy a přístupu k pohybovým činnostem. Je uplatňován individuální přístup k žákovi, výsledky jsou posuzovány z pohledu „přidané hodnoty“. Při hodnocení jsou ve zřetelné převaze používány prvky pozitivní motivace.

Hodnocení pohybových schopností se provádí testy motorické zdatnosti. Hodnocení pohybových dovedností provádí vyučující tělesné výchovy vizuální kontrolou realizace příslušné pohybové dovednosti, u pohybových činností s časovými limity měří učitel či určení žáci dosažené časové hodnoty.

Rozpis učiva a výsledků vzděláváníRozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť - volí vhodné sportovní vybavení při pohybových činnostech a dovede je udržovat - dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - pomocí videonávodů se seznámí s poskytováním první laické pomoci při úrazech - zná pravidla základních her a soutěží - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - navrhne kondiční program osobního rozvoje - používá aplikace pro sledování denní fyzické aktivity (např. krokoměr)	Teoretické poznatky - hygiena, bezpečnost, cvičební úbor a obutí - pravidla her Testování tělesné zdatnosti - motorické testy (praktická činnost a měření výkonů)
- zdůvodní význam zdravého životního stylu; - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů a zdůvodní význam zdravého životního stylu - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a kloubní pohyblivost aj. - posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - pomocí internetových dat vyhledá a sestaví sadu kompenzačních cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	Zdravý životní styl - poznatky o kosterní, svalové, kardiovaskulární, dýchací aj. soustavě - turistika a pobyt v přírodě (např. i lyžování, bruslení, plavání aj. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí - kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže - regenerace - racionální výživa
- zvládá přípravné cviky před pohybovou činností - orientuje se v průpravných, kompenzačních cvičeních a jejich praktickém využití - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy	Tělesná cvičení - cvičení rozvíjející koordinaci, orientaci v prostoru, pořadová cvičení
- zná základní pojmy (polohy, postoje, pohyby, názvy náradí a náčiní) - provede základní gymnastické prvky, rozpozná zpevňování a uvolňování těla, snaží se o přesnost pohybu - provede přípravu náčiní a náradí - usiluje o zlepšení podle svých předpokladů	Gymnastika - cvičení s náčiním medicinbal, švihadla, lana, míče - cvičení na náradí: hrazda: výmyk, podmet, toče bradla: komíhání, vzepření kruhy: kmih, svis vznesmo

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dodržuje zásady bezpečnosti - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály	kladina: jednoduché kroky, čertík přeskoky: roznožka šplh na tyči - kotouly, stoj na rukou
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - užívá a rozpozná základní startovní povely - rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu - dodržuje pravidla bezpečnosti - používá požadovanou techniku skoku - spojí rozběh a odraz (z prkna) - aplikuje techniku hodu (i z rozběhu) - запиše výkony spolužáků a posoudí jejich zdatnost	Atletika - starty - běhy: 100 m, 800 m - skok do dálky - hody: granát
- používá jednotlivé herní činnosti jednotlivce - respektuje pravidla her i rozhodčího - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka, organizátora a rozhodčího - ovládá manipulaci s míčem - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, zná pravidla hraných her - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje jednoduchý turnaj mezi skupinami žáků - uplatňuje zásady bezpečnosti	Pohybové hry - pohybové hry na rozvoj koordinace o obraznosti - kopaná: pravidla hry, technika vedení míče, hra - odbíjená: odbíjení vrchem, spodem, pravidla hry, hra - košíková: driblink, dvojtakt, střelba, pravidla hry, hra, osobní obrana
- ovládá základy bezpečných pádů - zná význam vlastní sebeobrany - předvede základní prvky sebeobránného cvičení	Úpoly - pády, přetahy, přetlaky - základní sebeobrana

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť - volí vhodné sportovní vybavení při pohybových činnostech a dovede je udržovat - dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - v případě potřeby poskytne laickou první pomoc	Teoretické poznatky - hygiena, bezpečnost, cvičební úbor
- zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů a zdůvodní význam zdravého životního stylu - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a kloubní pohyblivost aj. - posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností	Zdravý životní styl - poznatky o kosterní, svalové, kardiovaskulární, dýchací aj. soustavě - turistika a pobyt v přírodě (např. i lyžování, bruslení, plavání aj. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí - kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- pomocí internetových dat vyhledá a sestaví sadu kompenzačních cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	- regenerace - racionální výživa
- používá aktivně osvojené pojmy - provede základní cvičební prvky - rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je samostatně využívat - navrhne a provede jednoduchou cvičební aktivitu - dodržuje zásady bezpečnosti	Gymnastika - cvičení s náčiním: obruče, medicinbal, míče - cvičení na nářadí: hrazda: výmyk, toče, přešvih, sklopka kruhy: komíhání, svis vznesmo, překot bradla: vzepření při předkmihu a zákmihu, přednožka, zánožka přeskoky: roznožka, skrčka šplh na tyči a na laně - kotouly, stoj na rukou, přemet stranou
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži - uplatňuje a vylepšuje techniky jednotlivých disciplín - používá požadovanou techniku skoků - osvojí si i jiné styly v konkrétní atletické disciplíně - uplatňuje zásady sportovního tréninku - uplatňuje osvojené způsoby relaxace k regeneraci tělesných sil - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost a obratnost - uplatňuje základy bezpečnosti při pohybových aktivitách	Atletika - běhy: 100 m, 1500 m - skok do výšky - hod granátem - vrh koulí
- uplatňuje techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních hrách - určí taktiku hry a dodržuje ji - rozvíjí rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - o pohybových činnostech diskutuje, analyzuje je a hodnotí je - ovládá pravidla her a uplatňuje je ve hře - zapojí se do organizace turnajů - uplatňuje fair play jednání při hrách - provádí základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním i po něm - dodržuje zásady bezpečnosti	Pohybové hry - odbíjená: odbíjení vrchem, spodem, útočný úder, blok - softbal: pravidla hry, odpal, pohyb v poli - kopaná: technika zpracování míče, útok, obrana, hra - nohejbal: pravidla hry, technika, hra - košíková: driblink, dvojtakt, zóna, hra
- ovládá základy bezpečných přetahů, přetlaků a pádů - zná význam vhodné vlastní sebeobranu - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	Úpoly - pády, přetahy, přetlaky - základy sebeobranu Testování tělesné zdatnosti

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Teoretické poznatky - hygiena, bezpečnost - záchrana a pomoc - regenerace a kompenzace, relaxace

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- ovládá záchranu a pomoc při osvojovaných pohybových činnostech - orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a v jejich praktickém využití - zná pravidla základních soutěží, závodů a her	- pravidla her závodů a soutěží - rozhodování, zdroje informací
- zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů a zdůvodní význam zdravého životního stylu - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a kloubní pohyblivost aj. - posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - pomocí AI sestaví zdravý jídelníček i vhodné pohybové aktivity v souladu s požadavky na zdravý životní styl	Zdravý životní styl - poznatky o kosterní, svalové, kardiovaskulární, dýchací aj. soustavě - turistika a pobyt v přírodě (např. i lyžování, bruslení, plavání aj. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí - kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže - regenerace - racionální výživa
- provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - dokáže sladit pohyb s hudbou - sestaví jednoduché pohybové vazby a vytvoří pohybovou sestavu - kultivuje své tělesné a pohybové projevy - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - dodržuje zásady bezpečnosti	Gymnastika - rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním doprovodem - cvičení na náradí: - hrazda doskočná: výmyk, toče, sklopka, skrčka, odbočka - trampolína: základní skoky, salto vpřed - přeskok: skrčka, sklopka, přemet kruhy: komíhání, vzepření při zákmihi, vzepření tahem, sešin - bradla: stoj na ramenou, kotoul vpřed, vzepření při předkmihi, zákmihi - šplh na laně - kotouly, stoj na rukou, kotoul vzad do stoje na rukou, přemet stranou, přemet vpřed
- prohlubuje si techniky jednotlivých disciplín - aplikuje i jiné styly v konkrétní atletické disciplíně - uplatňuje základy sportovního tréninku - pozná chybné a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - uplatňuje zásady bezpečnosti	Atletika - běhy: 100 m, 1500 m, 3000 m - vrh koulí - hod oštěpem - skok do výšky
- ovládá pravidla her - prakticky předvede konkrétní dovednosti z jednotlivých sportovních her, v praxi uplatňuje základy herních systémů, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů - spolurozhoduje osvojované hry - dokáže pracovat pro kolektiv - dodržuje bezpečnost	Pohybové hry - nohejbal: hra, útok, obrana - florbal: práce s hokejkou a míčkem, technika střelby, systém hry, hra - obíjená: hra, útočné signály - házená: pravidla hry, hra - košíková: dvojtakt, hra, střelba, zóna - softbal: hra
- ovládá základy bezpečných přetahů, přetlaků a pádů - zná význam vhodné vlastní sebeobrany - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	Úpoly - pády, přetahy, přetlaky - základy sebeobrany

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- ověří úroveň své tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - navrhne kondiční program osobního rozvoje	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy

5.5 Informační a komunikační technologie

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Informační a komunikační technologie		
Celkový počet hodin:	96 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod	II. r 32 hod	III. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti cílevědomě volit optimální postupy při řešení nejrůznějších životních situací, a to na základě jejich zkušenosti s řešením jednoduchých informatických problémů.

Výuka informatiky přispívá k porozumění světu počítačů a informačních systémů, tím usnadňuje aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky;
- rozpoznávali a formulovali problémy;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, předávali data a informace;
- rozkládali složité problémy na jednodušší podproblémy;
- oddělovali podstatné a nepodstatné vlastnosti vzhledem k hledanému řešení problému;
- vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- zkoumali, porovnávali a vylepšovali uvažovaná řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadněji se naučili používat nové;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- svým chováním v digitálním prostředí neohrožovali sebe, druhé, ani technologie samotné.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět informační a komunikační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a nástroji a efektivně je využívali jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, v dalším vzdělávání, při výkonu povolání a též v soukromém a občanském životě.

Žáci si v rámci předmětu informační a komunikační technologie upevní představu o výpočetních zařízeních a práci s nimi, prohloubí a procvičí si dovednost pracovat s běžným základním programovým vybavením, využívat dostupné aplikace vhodné pro osobní i pracovní život, vyhledávat a zpracovávat informace a komunikovat pomocí digitálních technologií. Úkolem prvního ročníku středního vzdělávání je také sjednotit rozdílnou počáteční úroveň znalostí a dovedností žáků ze základní školy.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí nových technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Konečným přínosem vzdělávání v předmětu informační a komunikační technologie je, aby se digitální prostředky a nástroje staly běžnou součástí budoucího soukromého i profesního života žáků.

Předmět podporuje rozvoj následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žáci se učí efektivně využívat digitální nástroje k získávání a zpracování informací;
- žáci rozvíjejí schopnost analyzovat a řešit problémy pomocí technologií.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci vyhledávají relevantní informace a kriticky je vyhodnocují;
- žáci aplikují poznatky z algoritmizace k řešení úloh v digitálním prostředí.

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí prezentovat informace jasně a srozumitelně pomocí digitálních technologií;
- žáci pracují s různými formami digitální komunikace (e-mail, cloud, sociální sítě).

Kompetence sociální a personální:

- žáci spolupracují při řešení úloh a projektů;
- žáci respektují zásady bezpečné online komunikace.

Kompetence občanské:

- žáci si uvědomují dopady digitálních technologií na společnost a osobní život;
- žáci se chovají eticky a bezpečně v online prostředí.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti a Člověk a životní prostředí (aktivity spojené s ochranou přírody, s globálními problémy). V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k předmětům matematika (výpočty v tabulkovém editoru, editoru rovnic), český jazyk (využití funkcí textového editoru). Znalosti, dovednosti a kompetence, které si žáci osvojí v předmětu informační a komunikační technologie budou využívány prakticky ve všech vyučovacích předmětech teoretického vyučování i v odborném výcviku.

Metody výuky

Vyučování bude probíhat výhradně v počítačové učebně, třída bude dělena na skupiny tak, aby u každé počítačové stanice seděl jeden žák. Podstatou je práce přímo s konkrétní výpočetní technikou a daným aplikačním či systémovým SW. Po výkladu a demonstraci následuje provádění praktických úkolů.

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC, dataprojektorů, tabletů a mobilních telefonů. Žáci mohou při vyučování používat elektronické učebnice, učební texty a pracovní listy. Poznámky k učivu si budou žáci zaznamenávat v elektronické podobě.

Využívány budou různé metody práce – frontální výklad, samostatná práce, skupinové vyučování, pozorování, ukázky na videu, řešení problémových úloh, práce s texty, práce s informačními zdroji na internetu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení žáků bude kladen důraz na praktické vědomosti a dovednosti. Během studia budou žáci hodnoceni z teoretických vědomostí formou elektronických testů nebo ústního zkoušení, praktické dovednosti a znalosti budou ověřovány formou praktických úloh dle písemného zadání nebo předlohy. V závěru třetího ročníku žáci vypracují komplexní textový dokument ze svého oboru vzdělání.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu - zapíše data do tabulky - vytvoří graf (spojnicový, sloupcový, koláčový) a čte z něj data	Data - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) - záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- využívá značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - rozumí jednotkám informace, chápe pojem digitální data a dvojková soustava - převádí jednotky informace - rozumí pojmem kapacita záznamových zařízení a velikost souborů	Informace - kódování informací s obrázkem - základní jednotky informace a převody mezi nimi - operační paměť PC - kapacita záznamových zařízení - velikost souborů - vlastnosti souborů
- rozeznává model jako zjednodušené znázornění skutečnosti - v základní úrovni rozumí grafům a tabulkám - využívá obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů okolního světa	Modelování - grafy a tabulky - vztahy grafů a tabulek - grafy souslednosti
- rozumí pojmu algoritmus - stanoví vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - řeší a navrhne příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy - přečte a porozumí úpravě kroků v postupu, algoritmu - sestaví funkční postup řešící konkrétní jednoduchou situaci - experimentuje a objevuje blokově orientované programovací prostředí - sestaví jednoduchý program - kontroluje, ladí a řeší chyby v programu	Algoritmizace a programování - vysvětlení pojmu algoritmus a algoritmizace - význam příkazů - stanovení posloupnosti příkazů - vývojové diagramy, sekvence, podmínky a větvení - sestavení jednoduchého programu - kontrola a řešení chyb
- rozumí informačnímu systému ve škole - chápe pojmy uživatelé, činnosti, práva a struktura dat - chápe nutnost ochrany dat a uživatelů - bez obtíží používá informační systém školy k vyhledávání potřebných informací - rozumí účelu informačních systémů	Informační systémy - stejné vzory - společná vlastnost - vzory v posloupnostech - tabulky: buňky, řádky, sloupce
- rozumí funkci digitálních zařízení a jejich účelu - nastaví prvky v uživatelském rozhraní - spouští, přepíná a ovládá aplikace - uloží data a otevírá soubory - pracuje s internetem - využívá sdílené prostředí a pracuje v něm - chápe pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - nastaví uživatelské účty a hesla	Digitální technologie - typy souborů - e-mailová komunikace - vyhledávání na internetu - hesla a autentizace - zabezpečení zařízení

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- získává, vyhledává a ukládá data obecně a v počítači - rozumí procesu komunikace - chápe kompletnost dat a rozpozná časté chyby při interpretaci dat - vysvětlí různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - rozumí standardizovaným kódům; pojmům bit; bajt a násobné jednotky - vytvoří schéma, myšlenkovou mapu a vývojový diagram	Data, informace a modelování - kódování informací - kódování čísel, textu, zvuku a obrázků - vývojové digramy - modelování a simulace - interpretace dat - myšlenkové mapy - vývojové digramy
- řeší stanovenou úlohu - tvoří, zapíše a přizpůsobí algoritmus - upraví algoritmus a program - tvoří jednoduché programy - rozumí pojmům licence a autorství programu	Algoritmizace a programování - rozklad programů a obrázků - posloupnost příkazů - ladění a hledání chyb - algoritmické myšlení - autorství a licence
- rozumí informačnímu systému školy - chápe pojmy jako uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - rozumí struktuře tabulky a typům dat - třídí a filtruje velké objemy dat (seznamy) - používá funkce a vzorce v tabulkách	Informační systémy - pojem informační systémy - tabulky • základní seznámení • buňky, řádky, sloupce • rozsahy • početní informace - grafy • sloupčové • koláčové • spojnicové
- ovládá pojmy hardware a software - rozumí složení počítače a principu jeho fungování - chápe význam operačního systému – funkce, typy, typické využití - rozumí pojmům komprese a formáty souborů - instaluje aplikace a pracuje s nimi	Digitální technologie - typy počítačů - vstupní a výstupní zařízení - hardware - operační systémy - software: typy aplikací
- vyhodnotí útoky – cíle a metody útočníků - rozpozná nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečí digitálních zařízení a data – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - rozumí pojmu digitální stopa - chápe systémy na sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru - rozumí sdílení dat a chápe trvalost (nesmazatelnost) dat - rozumí fungování a algoritmům sociálních sítí	Bezpečnost a digitální identita - hesla - autentizace - viry, spam a sociální inženýrství - zabezpečení zařízení - chování na internetu - digitální identita - metadata
- zná správný postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	Řešení technických problémů - řešení technických problémů - využití umělé inteligence

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- získává, vyhledává a ukládá data obecně a v počítači - rozumí významu dat a pojmu informace - používá binární soustavu - bity a bajty - rozumí kódování obrazu, zvuku, videa a principům bezztrátové a ztrátové komprese - rozumí modelu jako zjednodušení reality - používá schéma, diagram, pojmovou a myšlenkovou mapu - sestojí graf na základě dat v tabulkách - rozpoznává kvalitu informačního zdroje - najde chyby a manipulace v interpretaci dat	Data, informace a modelování - informace a velikost dat - komprese dat - bitmapová grafika - vektorová grafika - kódování zvuku a videa - modelování a simulace - teorie grafů - dezinformace a hoaxy - techniky manipulace
- používá nástroje programovacího prostředí - ověří algoritmus, program (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním - nalezne chyby (například krokováním) - upraví algoritmus a program - tvoří jednoduché programy - rozumí pojmům licence, autorství programu a etika programování	Algoritmizace a programování - rozklad programů a obrázků - posloupnost příkazů - větvení diagramu - cyklus s podmínkou - ladění a hledání chyb - algoritmické myšlení - autorství a licence
- chápe význam informačních systémů - rozumí roli uživatele - hromadně zpracovává data v tabulkách - rozumí pojmu databáze - graficky zobrazí data z tabulek a správně je interpretuje	Informační systémy - informační systémy - tabulky • funkce • podmínky • seznamy - grafy ■ spojnicové ■ koláčové ■ sloupcové ■ bodové - interpretace dat
- chápe technické schéma současného počítače - sleduje parametry základních dílů a jejich vliv na rychlost, kapacitu a možné využití počítače a na ergonomii práce s počítačem - rozumí fungování operačního systému - pracuje s aplikacemi umělé inteligence - rozpozná limity, přínosy a rizika umělé inteligence - ovládá práci v lokální počítačové síti a internetu - rozumí principům fungování webu a cloudových služeb - rozumí pojmu digitální identita - chápe pojem vědomá a nevědomá digitální stopa	Digitální technologie - typy počítačů - vstupní a výstupní zařízení - procesor - paměť - ergonomie - software a typy aplikací - vlastností operačního systému - typy souborů - umělá inteligence - aplikace a schopnosti umělé inteligence - počítačové sítě - zabezpečení zařízení - hesla a autentizace - digitální identita

5.6 Základy pečovatelsství

Obor vzdělání:

75-41-E/01 Pečovatelské služby

Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Základy pečovatelské práce		
Celkový počet hodin:	176 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 64 hod	II. r 64 hod	III. r 48 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Ve vyučovacím předmětu základy pečovatelské práce se žáci seznamují s teoretickými vědomostmi a praktickými návody potřebnými pro poskytování přímé obslužné péče klientům a pro jejich sociální aktivizaci. Předmět připravuje žáky na práci s různými skupinami klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby, a to jak v zařízeních sociálních služeb, tak v domácím prostředí.

Ve vyučovacím předmětu základy pečovatelské práce se žáci naučí komunikovat s klienty, organizovat si práci, dodržovat pracovní postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, principy ochrany životního prostředí a hygienické předpisy. Jsou vedeni k tomu, aby jednali s klienty taktně, s úctou a empatií, chránili jejich soukromí a dbali na dodržování jejich práv.

Výchovným cílem je důraz na etické chování, respektování lidského života během celého vývoje, kvalitní péče o člověka bez rozdílu pohlaví, barvy, věku a náboženského vyznání.

V každém ročníku se žák seznamuje s přímou obslužnou péčí a s legislativními ustanoveními týkajícími se systému sociálních služeb, sociální pomoci a sociální péče. Učivo je rozvrženo dle stoupající obtížnosti a vzájemné návaznosti a jsou zohledněny i podmínky odborného výcviku.

Na tyto základy navazují znalosti z předmětů zdravotní péče, epidemiologie a hygiena, technologie, společenská výchova a psychologie.

Výuka žákům pomáhá k uvědomění si sebe sama, svého místa v kolektivu i ve společnosti, vytváří podmínky pro úspěšnou adaptaci žáků na jednotlivých pracovištích odborného výcviku, posiluje u žáků kladný vztah ke zvolenému oboru, vede je k přesvědčení o nutnosti dodržování technologické kázně a předpisů BOZP a vede je k dodržování zásad hygieny při práci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- dodržovat technologické postupy a hygienické požadavky,
- používat vhodné pomůcky, a to pracovní, kompenzační,
- dodržovat základní právní předpisy týkající se BOZP, PO, GDPR,
- vyhledávat informace z různých informačních zdrojů a kriticky k nim přistupovat,
- dodržovat stanovené normy a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí,
- ekologicky likvidovat odpady, jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje ve svém pracovním i občanském životě.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

- spolupracovat s jinými lidmi, rozpoznat jádro problému, získat informace k řešení problému a ve spolupráci s klientem a spolupracovníky najít způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné ke splnění jednotlivých aktivit.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při jednání;
- srozumitelně formulovat své myšlenky, naslouchat druhým a vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zpracovávat pracovní a jiné písemnosti, například strukturovaný životopis, vyplňovat formuláře.

Personální a sociální kompetence

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraven řešit své sociální a ekonomické záležitosti;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- odpovědně přistupovat k hodnotám vytvořeným přírodou i člověkem, k ochraně svého zdraví i zdraví svých klientů, spoluobčanů;
- chránit životní prostředí hospodárným nakládáním se surovinami, vodou a energiemi, dodržováním technologických postupů, správným nakládáním s odpady;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých a oprostít se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých v rámci multikulturního soužití, zajímat se o politické a společenské dění u nás ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- odpovědně přistupovat k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence:

- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích, základní finanční gramotnost (např. vyúčtování nákupů pro klienty, výpočet mzdy za služby).

Digitální kompetence:

- samostatně využívat dostupná digitální zařízení a aplikace pro získávání informací, komunikaci a prezentaci vlastní práce.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována všechna průřezová témata.

V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření teoretické výuky a všech doplňkových akcí zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů. Důraz je kladen na osvojení si zdravého životního stylu žáků. Žáci se učí vyjádřit svůj názor a respektovat výsledky práce a názory druhých. Orientují se v dostupných informacích zprostředkovaných masmédií, zajímají se o společenské dění ve světě i doma. Jsou připravováni na život v tolerantní multikulturní společnosti.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Žáci se učí efektivně a hospodárně využívat surovinových a energetických zdrojů a nakládat s odpady šetrně k životnímu prostředí. V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali nejen o své zdraví, ale dodržováním stanovených technologií i o zdraví svých klientů, snažili se chránit životní prostředí a zachovávat je pro budoucí generace. Žáci si uvědomují odpovědnost za stav životního prostředí a respektují základní hygienické návyky.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k celoživotnímu vzdělávání a trvalému získávání nových poznatků z oblasti pečovatelských, aby obstáli v konkurenci trhu zaváděním moderních trendů do praxe.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace ve webovém prostředí pro praktické řešení a rozhodování a používá progresivní digitální technologie nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy ke všem vyučovacím předmětům. Nejužší vázanost je realizována samozřejmě s odborným výcvikem a s odbornými vyučovacími předměty (zdravověda, epidemiologie a hygiena, technologie, společenská výchova a psychologie).

Metody výuky

Výuka probíhá klasickým způsobem. Jsou voleny nejvhodnější metody a formy práce v závislosti na probíraném učivu, je zdůrazňován princip názornosti. Při probírání nového učiva je využívána především metoda výkladu spojená s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek, žáci získané informace zpracují a aplikují při odborném výcviku v sociálních zařízeních i v domácím prostředí klienta.

Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací pomocí digitálních prostředků a nástrojů, následnou práci s nimi, jejich třídění, kritické hodnocení a vytváření prezentací k jednotlivým tematickým celkům učiva.

Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, vyhledáváním stručných informací k tématu a prezentováním před spolužáky. Součástí výuky jsou odborné exkurze. U tematických okruhů, které se týkají přímé obslužné péče, je kladen důraz na praktické cvičení, aktivita žáků je podněcována projektovým vyučováním.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení se opírá o individuální posouzení znalostí získané písemným i ústním přezkoušením, a to jednak průběžně, dále v závěru každého tematického celku. Je zdůrazněna formativní funkce hodnocení. Žák se především při dílčím hodnocení bude hodnotit sám, a to zejména při písemném zkoušení. Zohledňuje se schopnost žáka získávat nové informace i aktivní práce s nimi, aktivita i zájem o předmět a obor jako celek, připravenost na výuku a samostatnost při práci s textovým materiálem.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vysvětlí zásady BOZP a uvede příklady bezpečnostních rizik při práci s klientem - vysvětlí na příkladech, kdo je považován za klienta sociálních služeb - dodržuje při práci zásady osobní hygieny a používá ochranné pomůcky - objasní pracovní právní problematiku a požadavky na pracovníky sociálních služeb - vyhledá potřebné informace v digitálním prostředí - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a v domácnosti - ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta podle stupně sebe péče a soběstačnosti - uvede základní etické zásady práce pracovníka	Pracovní právní problematika, bezpečnost a ochrana zdraví při práci - etika a etický kodex, mlčenlivost, osobnost a vlastnosti pracovníka v sociálních službách - altruismus, práva klientů - empatie, ochrana osobních údajů - profesionální chování

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
v sociálních službách a základní práva klientů sociálních služeb, a to i ve vztahu ke kvalitě sociálních služeb	
- pečuje o lůžko, prádlo a o osobní věci klienta, dbá o čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klienta - posoudí vybavení a uspořádání domácnosti z hlediska soběstačnosti a bezpečnosti klienta a doporučí prostředky pro zvýšení bezpečnosti	Přímá obslužná péče, lůžko klienta - vybavení a úprava lůžka, pomocná zařízení lůžka - umístění a druhy lůžek - technologický postup při úpravě lůžka s klientem
- objasní podstatu racionální a léčebné výživy - uvede příklady důsledků nesprávných stravovacích návyků na zdraví - zvládá pracovní postupy při podávání stravy, úkony provádí bezpečně, zručně a s ohledem na biopsychosociální stav klienta - sleduje příjem potravy a tekutin u klientů vyžadujících zvýšenou péči - vysvětlí odlišnosti v péči o dítě předškolního věku	Přímá obslužná péče, stravování klienta - dietní stravování, zásady při podávání stravy - léčebný účinek diety, příprava stravy - výživa ve stáří - technologický postup při podávání stravy imobilním klientům
- při používání pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů a jejich ošetřování nebo dezinfekci postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - používá správně a eticky vhodné pracovní a kompenzační pomůcky, ošetřuje je a dezinfikuje	Přímá obslužná péče, péče o pomůcky klienta - význam kompenzačních pomůcek, pracovní pomůcky při péči o klienta - pomůcky a materiál - dezinfekce, sterilizace - technologický postup při hygienické očištění pomůcek
- uvede psychologické zvláštnosti vybraných skupin klientů - pod odborným dohledem provádí s klienty nácvik soběstačnosti - používá vhodné pracovní a kompenzační pomůcky - při péči o klienty používá techniky bezpečné pro své i klientovo zdraví	Přímá obslužná péče, aktivizace klientů - postoj pečovatele při pomoci klientovi s chůzí - význam pohybu, typy aktivizace, polohování, posazování - postup při chůzi s ochrnutým klientem - kompenzační pomůcky k chůzi - tělesná a dechová cvičení
- vysvětlí na příkladech, kdo je považován za sociálního klienta - objasní, kam se může občan obrátit o sociální pomoc - uvede základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách a základní práva klientů sociálních služeb - využívá internetové zdroje k získání potřebných informací z platné legislativy - sleduje webové stránky státních orgánů i nevládních organizací a sdružení	Legislativa v systému sociálních služeb - právo občana na sociální péči, Ústava ČR a Listina základních lidských práv a svobod - úkoly státu a obce - člověk v krizi a způsoby pomoci státních orgánů a nevládních organizací a sdružení
- uvede typy sociálních služeb a typy sociálních zařízení, způsob financování sociálních služeb - vysvětlí úlohu státu, orgánů místní samosprávy a nevládních subjektů v oblasti sociální péče - vysvětlí, v čem spočívá pomoc rodině s dítětem - popíše organizační strukturu pracoviště, které poznal v průběhu odborného výcviku - charakterizuje pracovněprávní postavení a povinnosti pracovníka v sociálních službách, osobního asistenta,	Sociální služby – formy sociálních služeb a typy sociálních zařízení - platná legislativa - získávání informací z oblasti sociálních služeb - administrativa v sociálním zařízení a vedení dokumentace - ambulantní, pobytové a terénní zařízení

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
pomocníka v domácnosti - vede dokumentaci o poskytovaných službách - popíše účel, obsah a způsob vedení dokumentace pečovatelské služby	- význam různých druhů sociálních služeb – osobní asistence, hospic, chráněné dílny - nezisková občanská sdružení a nadace
- objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod - užívá základní dovednosti potřebné pro učení, sebepoznání a sebevýchovu	Duševní hygiena pracovníka v sociálních službách - životaspráva a režim dne pečujících osob - nácvik krátkodobé relaxace - ergoterapie jako druh relaxace

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů o osobu klienta, pomoc při osobní hygieně - je veden ke zručnému a ohleduplnému provádění úkonů - monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich - používá vhodné pracovní a kompenzační pomůcky, ošetřuje je a dezinfikuje	Přímá obslužná péče, hygiena - osobní hygiena, bezpečnost klienta a kompenzační pomůcky - hygiena klienta v koupelně a na lůžku - hygiena kůže, očí, uší, nosu, nehtů, zubů - holení mužů, péče o vlasy - technologické postupy – péče o mobilního a imobilního klienta - denní režim a zaměstnávání klienta
- vysvětlí na příkladech, kdo je považován za sociálního klienta - objasní, kam se občan může obrátit o sociální pomoc - charakterizuje práva sociálních klientů - uvede základní etické zásady pracovníka v sociálních službách - popíše postup při vyhledávání informací v zájmu klienta	Sociální zabezpečení občanů - sociální a zdravotní pojištění - příklady sociální podpory - životní minimum - důchody - preventivní péče občanů - komunitní plánování v sociální péči
- je schopen zajistit klientovi kontakt se společenským a přírodním prostředím - uvede zásady bezpečného chování v různých situacích - posoudí vybavení a uspořádání domácnosti z hlediska bezpečnosti klienta, doporučí prostředky a kompenzační pomůcky pro zvýšení bezpečnosti klienta - vysvětlí, v čem spočívá pomoc rodině s dítětem, imobilním seniorem, týranému klientovi, postiženým klientům - uvede projevy závislosti a jiných rizikových jevů, se kterými se u klientů může setkat - podílí se na socializaci klienta, na přípravě a realizaci volnočasových aktivit - popíše své postavení v týmu a zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesionály v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu - vysvětlí na příkladech formy sociálního vyloučení, uvede nástroje, kterými lze tuto problematiku řešit, a povolání, která se podílejí a mohou participovat na řešení - popíše příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti, nezaměstnanosti, závislosti, násilného chování - popíše na příkladech, jak zajistí servisní a jiné služby	Sociální služby, péče a pomoc vybraným skupinám klientů - senioři, aktivní stáří, univerzita třetího věku, kluby seniorů - rodina a děti, pedagogicko-psychologické poradny, péstounské rodiny, Klokánek - domácí násilí, azylové domy - bezdomovci - výchovná a poradenská péče pro občany zneužívající návykové látky - zdravotně postižení občané - diferencovaná péče, regionální služby

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
klientům, jak jim pomoci v krizové situaci	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- užívá základní dovednosti potřebné pro učení, sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení, pro zvládání náročných pracovních situací a pro rozvoj vlastní osobnosti - dodržuje při práci zásady hygieny a používá ochranné pomůcky - ovládá pracovní postupy při péči o klienta, je veden ke zručnému, ohleduplnému a bezpečnému provádění úkonů - dbá o zdraví své i zdraví klienta - dodržuje stanovené normy – standardy a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti - vyhledá potřebné informace ve webovém prostředí - s pomocí digitálních technologií a AI vytvoří jednoduchou prezentaci o významné osobnosti v oboru pečovatelské	Historie pečovatelské a ošetrovatelské, významné osobnosti v oboru - vývoj pečovatelské a význam vzdělávání, celoživotní vzdělávání - aktivní a pasivní péče - vedení k soběstačnosti klienta, hodnocení stavu - kvalita sociálních služeb, normy a standardy
- uvede zásady bezpečného chování v různých situacích - uvede základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá asertivní komunikaci - zajistí servisní a jiné služby klientům, ví, jak jim pomoci v krizových situacích	Přímá obslužná péče o imobilního a nemocného klienta - opruženiny, dekubity, hygiena vyprazdňování - bazální stimulace - prevence dekubitů a pomůcky - aplikace tepla a chladu - význam rehabilitace, škola zad - vyšetřovací metody - asistence při podávání léků - klyzma
- uplatňuje zásady a principy kulturního chování a vyjadřování - monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a v průběhu poskytované péče o nich informuje - používá vhodné pracovní a kompenzační pomůcky - pod odborným dohledem provádí s klientem nácvik soběstačnosti - ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta	Přímá obslužná péče, sledování fyziologických funkcí - tělesná teplota - tep, krevní tlak - dech, spánek a poruchy - sledování moče a stolice, inkontinence - alternativní péče
- uvede zásady bezpečného chování v různých situacích - uvede základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá asertivní komunikaci - zajistí servisní a jiné služby klientům, ví, jak jim pomoci v krizových situacích - uplatňuje zásady a principy kulturního chování a vyjadřování - monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování v průběhu poskytované péče a informuje o nich - používá vhodné pracovní a kompenzační pomůcky - pod odborným dohledem provádí s klientem nácvik soběstačnosti - ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta	Přímá obslužná péče, zvláštnosti při ošetřování dlouhodobě nemocných klientů - péče o klienta: - o s cukrovkou - o po mozkové příhodě - o s bérčovými vředy - o po amputaci končetin - o s kolostomií - o při Alzheimerově chorobě - péče o umírající a zemřelé klienty - paliativní a hospicová péče

5.7 Zdravověda

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby	
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma	
Předmět:	Zdravověda	
Celkový počet hodin:	128 hodin	
Rozvržení do ročníků:	I. r 64 hod	II. r 64 hod
Platnost od:	1. 9. 2025	

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Ve vyučovacím předmětu zdravověda se žáci seznamují s anatomii a fyziologií lidského těla v plném zdraví a zároveň s jeho vývojovými, zdravotními a sociálními změnami v průběhu života. Učí se odpovědnosti za zdraví své i druhých. Své znalosti žáci využijí při poskytování přímé obslužné nebo asistentské péče klientům, při zajišťování chodu domácnosti a sociálních služeb.

Vyučovací předmět zdravověda poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví a bezpečnost. Žáci se naučí na základě základních příznaků nemoci poskytovat klientovi pomoc, osvojí si postupy při poskytování první pomoci při ohrožení života.

Učivo je rozloženo do prvního a druhého ročníku. V prvním ročníku se žáci seznamují se zdravou orgánovou soustavou lidského těla, v druhém ročníku jsou tři tematické celky – první pomoc, nemoci ve stáří a péče o dítě. Na tyto základy navazují znalosti z předmětu základy pečovatelsství, technologie, epidemiologie a hygiena.

Výchovným cílem je důraz na etické chování, respektování lidského života během celého vývoje, zajišťování kvalitní péče o člověka bez rozdílu pohlaví, barvy pleti, věku a náboženského vyznání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- popsat stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav,
- charakterizovat jednotlivé etapy vývoje a životního cyklu člověka a psychologické zvláštnosti vybraných typů klientů,
- rozpoznat příznaky běžných onemocnění a nemocí lidského těla,
- dodržovat základní právní předpisy týkající se BOZP a PO,
- vyhledávat informace z různých informačních zdrojů včetně digitálních,
- dodržovat stanovené normy a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí,
- ekologicky likvidovat odpady, jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje ve svém pracovním i občanském životě.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

- spolupracovat s jinými lidmi, rozpoznat jádro problému, získat informace k řešení problému a ve spolupráci s klientem a spolupracovníky najít způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné ke splnění jednotlivých aktivit.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při jednání;
- srozumitelně formulovat své myšlenky, názory a postoje, naslouchat druhým a vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vhodně argumentovat a diskutovat;

- zpracovávat jednoduché odborné texty a následně edukovat občany v oblasti péče o zdraví.

Personální a sociální kompetence:

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraven řešit své sociální a ekonomické záležitosti;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- odpovědně přistupovat k hodnotám vytvořeným přírodou i člověkem, k ochraně svého zdraví i zdraví svých klientů, spoluobčanů;
- jednat zodpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i v zájmu ostatních lidí;
- chránit životní prostředí hospodárným nakládáním se surovinami, vodou a energiemi, dodržováním technologických postupů, správným nakládáním s odpady;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých a oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých v rámci multikulturního soužití;
- dodržovat lidská práva a jednat v souladu s morálními principy;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás i ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- odpovědně přistupovat k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence:

- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích (měření tělesných funkcí).

Digitální kompetence:

- samostatně využívat dostupná digitální zařízení a aplikace pro získávání informací, komunikaci a prezentaci vlastní práce.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována všechna průřezová témata.

V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření teoretické výuky a všech doplňkových akcí zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů. Důraz je kladen na osvojení si zdravého životního stylu žáků. Žáci se učí vyjádřit svůj názor a respektovat výsledky práce a názory druhých. Orientují se v dostupných informacích zprostředkovaných masmédií, zajímají se o společenské dění ve světě i doma. Jsou připravováni na život v tolerantní multikulturní společnosti.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Žáci se učí hospodařit efektivně a nakládat s odpady šetrně k životnímu prostředí. V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali nejen o své zdraví, ale dodržováním stanovených technologií i o zdraví svých klientů, snažili se chránit životní prostředí a zachovávat je pro budoucí generace. Žáci si uvědomují odpovědnost za stav životního prostředí a respektují základní hygienické návyky.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k celoživotnímu vzdělávání a trvalému získávání nových poznatků.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žáci aktivně používají aplikační programové vybavení, vyhledávají informace ve webovém prostředí pro praktické řešení a rozhodování a používají progresivní digitální technologie nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy ke všem vyučovacím předmětům. Nejužší vázanost je realizována samozřejmě s odborným výcvikem a s odbornými vyučovacími předměty (základy pečovatelské péče, epidemiologie a hygiena, technologie a psychologie).

Metody výuky

Při probírání učiva je volena metoda výkladu s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek, žáci získané informace zpracují a aplikují ve formě nákresu. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, kdy jsou žáci vedeni k vyhledávání stručných informací k tématu. Při výuce bude kladen důraz na vyhledávání informací z různých zdrojů a následnou kritickou práci s nimi.

Součástí výuky jsou odborné exkurze. U tematických okruhů První pomoc a Péče o dítě je kladen důraz na praktická cvičení, aktivita žáků je podněcována projektovým vyučováním.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení klademe důraz na propojení vědomostí s pracovní činností. Hodnocení se opírá o individuální posouzení znalostí získané písemným či ústním přezkoušením a praktickým předvedením příslušných úkonů, a to jednak průběžně, dále pak zejména v závěru tematického celku. Je zdůrazněna formativní funkce hodnocení, bude proto přihlédnuto i k individuálním schopnostem žáka.

Při výsledném hodnocení se zohledňuje schopnost žáka získávat nové informace i aktivní práce s nimi, aktivita i zájem o předmět a obor jako celek, připravenost na výuku, samostatnost při práci s textovým materiálem a aktivita při zadávání samostatné práce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- převezme zodpovědnost za své zdraví - vysvětlí pojem „zdravý životní styl“ - používá ochranné pomůcky k udržení zdraví - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví - na internetu vyhledá informace z oblasti zdraví - popíše stavbu lidského těla a stavbu a činnost jednotlivých orgánů a orgánových soustav, používá správně českou terminologii	Buněčná stavba organismů, tkáně, orgánové soustavy - základy biologie člověka
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Kosterní soustava - stavba a činnost
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Svalová soustava - stavba a činnost

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Oběhová soustava - stavba a činnost
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Dýchací soustava - stavba a činnost
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Trávicí soustava - stavba a činnost
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Žlázy s vnitřním vyměšováním - stavba a činnost
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Močová soustava - stavba a činnost
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Pohlavní soustava - stavba a činnost - sexuální výchova
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Nervová soustava - stavba a činnost
- převezme zodpovědnost za své zdraví a zdraví klientů - vyhledá informace z oblasti zdraví - dodržuje principy zdravého životního stylu - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví orgánové soustavy - popíše stavbu a činnost orgánové soustavy	Smyslové orgány - stavba a činnost
- uvědomí si odlišnosti v rámci genetických změn v lidském organismu - převezme zodpovědnost za své zdraví - vysvětlí, jaký dopad na zdraví má zneužívání návykových látek a nezdravý životní styl - uvede konkrétní příklady prevence k udržení zdraví - vyhledává informace z oblasti zdraví	Rozmnožování, vývoj jedince a dědičnost - význam, genetické nemoci

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci - rozpozná hrozící nebezpečí a racionálně reaguje během mimořádných událostí - uplatňuje naučené modelové situace k řešení konfliktních situací - poskytne nebo zajistí první pomoc - pracuje s videonávody na poskytnutí první pomoci - vysvětlí, jak bude postupovat v případě svého pracovního úrazu nebo úrazu klienta a co má udělat zaměstnavatel	První pomoc - první pomoc, rozdělení první pomoci, zásady při poskytování první pomoci - ošetření ran, klasifikace ran, první pomoc při krvácení, zlomenině - popáleniny, úraz elektrickým proudem, omrzliny - úžeh, stabilizovaná poloha, mdloba, bezvědomí - šok, resuscitace, hromadná neštěstí
- charakterizuje etapy vývoje a psychologické zvláštnosti vybraných skupin klientů - monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta a informuje o nich	Nemoci ve stáří - stáří a stárnutí, biopsychosociální změny v průběhu života a jejich příznaky, akutní a chronická forma nemoci - nemoci srdce a cév, dýchací, trávicí a močové soustavy, pohybového systému - druhy léků
- vysvětlí, co obsahuje Ústava ČR, Listina základních lidských práv a Zákon o rodině - zná jednotlivá vývojová období v dětském věku a charakterizuje je z hlediska biopsychosociálního vývoje - ovládá postupy v přímé péči o dítě zdravé i tělesně či duševně postižené - používá v přímé péči kompenzační pomůcky, ošetřuje je a dezinfikuje - charakterizuje preventivní postupy při péči o dítě - vhodnými výchovnými metodami zaměstnává dítě vzhledem k jeho biopsychosociálnímu stavu - vysvětlí postupy při péči o prostředí dítěte	Péče o dítě - péče o dítě – věková období a jejich biopsychosociální charakteristika - přímá péče o dítě – hygiena, strava, vyprazdňování, oblékání, zaměstnání - prostředí dítěte - prevence dětských nemocí

5.8 Epidemiologie a hygiena

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma
Předmět:	Epidemiologie a hygiena
Celkový počet hodin:	32 hodin
Rozvržení do ročníků:	II. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Ve vyučovacím předmětu epidemiologie a hygiena se žáci seznamují se zákonitostmi působení okolního prostředí na tělesné a duševní zdraví jedince a jsou vedeni k odpovědnosti za zdraví své i druhých lidí. Svě znalosti využijí při poskytování přímé obslužné nebo asistentské péče o klienta, při zajišťování chodu domácnosti a sociálních služeb.

Vyučovací předmět epidemiologie a hygiena poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví člověka. Žáci se zabývají studiem příčin a podmínek vzniku nález, jejich šíření mezi lidmi a nálezami přenosnými ze zvířat na člověka. Žáci si osvojí postupy při dezinfekci a sterilizaci.

Výchovným cílem předmětu je důraz na etické chování v občanském i profesním životě, respektování lidského života během celého vývoje a poskytování kvalitní péče o člověka bez rozdílu pohlaví, barvy pleti, věku a náboženského vyznání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- popsat příčiny a příznaky běžných onemocnění a nemocí,
- rozpoznat příznaky běžných onemocnění a nemocí lidského těla,
- určit vhodná preventivní opatření před šířením nákazy a tyto správně aplikovat,
- dodržovat základní právní předpisy týkající se BOZP a PO,
- vyhledávat informace z různých informačních zdrojů,
- dodržovat stanovené normy a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí,
- ekologicky likvidovat odpady, jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje ve svém pracovním i občanském životě.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

- spolupracovat s jinými lidmi, rozpoznat jádro problému, získat informace k řešení problému a ve spolupráci s klientem a spolupracovníky najít způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné ke splnění jednotlivých aktivit.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při jednání;
- srozumitelně formulovat své myšlenky, názory a postoje, naslouchat druhým a vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vhodně argumentovat a diskutovat;
- zpracovávat jednoduché odborné texty a následně edukovat občany v oblasti péče o zdraví.

Personální a sociální kompetence

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraven řešit své sociální a ekonomické záležitosti;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- odpovědně přistupovat k hodnotám vytvořeným přírodou i člověkem, k ochraně svého zdraví i zdraví svých klientů, spoluobčanů;
- jednat zodpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i v zájmu ostatních lidí;
- chránit životní prostředí hospodárným nakládáním se surovinami, vodou a energiemi, dodržováním technologických postupů, správným nakládáním s odpady;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých a oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých v rámci multikulturního soužití;
- dodržovat lidská práva a jednat v souladu s morálními principy;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás i ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- odpovědně přistupovat k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence:

- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích (měření tělesných funkcí).

Digitální kompetence:

- samostatně používat dostupná digitální zařízení a aplikace pro získávání informací, komunikaci a prezentaci vlastní práce.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována všechna průřezová témata.

V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření teoretické výuky a všech doplňkových akcí zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů. Důraz je kladen na osvojení si zdravého životního stylu žáků. Žáci se učí vyjádřit svůj názor a respektovat výsledky práce a názory druhých. Orientují se v dostupných informacích zprostředkovaných masmédií, zajímají se o společenské dění ve světě i doma. Jsou připravováni na život v tolerantní multikulturní společnosti.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali nejen o své zdraví, ale dodržováním stanovených technologií i o zdraví svých klientů, snažili se chránit životní prostředí a zachovávat je pro budoucí generace. Žáci si uvědomují odpovědnost za stav životního prostředí a respektují základní hygienické návyky.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k celoživotnímu vzdělávání a trvalému získávání nových poznatků.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žáci aktivně používají aplikační programové vybavení, vyhledávají informace ve webovém prostředí pro praktické řešení a rozhodování a používají progresivní digitální technologie.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy ke všem vyučovacím předmětům. Nejužší vázanost je realizována samozřejmě s odborným výcvikem a s odbornými vyučovacími předměty (základy pečovatelsství, zdravotěda, technologie a psychologie).

Metody výuky

Při probírání učiva je volena metoda výkladu s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek, žáci vyhledávají informace z různých informačních zdrojů, získané informace třídí a následně při odborném výcviku aplikují v praxi.

Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, kdy jsou žáci vedeni k vyhledávání stručných informací k tématu. Součástí výuky jsou odborné exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení klademe důraz na propojení vědomostí s pracovní činností. Hodnocení se opírá o individuální posouzení znalostí získané písemným či ústním přezkoušením a praktickým předvedením příslušných úkonů, a to jednak průběžně, dále pak zejména v závěru tematického celku. Je zdůrazněna formativní funkce hodnocení, bude proto přihlédnuto i k individuálním schopnostem žáka.

Při výsledném hodnocení se zohledňuje schopnost žáka získávat nové informace i aktivní práce s nimi, aktivita i zájem o předmět a obor jako celek, připravenost na výuku, samostatnost při práci s textovým materiálem a aktivita při zadávání samostatné práce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- posoudí vliv životních podmínek na zdraví člověka obecně a uvede, jaká preventivní opatření je možné uplatňovat k upevnění zdraví - objasní zásady hygieny - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny infekčních onemocnění na pracovišti a v domácnosti - vysvětlí na příkladech požadavky na hygienu v sociálních zařízeních	Mikroby a životní prostředí - mikrob jako součást života člověka
- monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich - dbá na zabezpečování standardů kvality procesů a zohledňuje požadavky klienta - posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - uplatňuje zásady komunikace se smyslově a tělesně postiženými klienty a malými dětmi - je připraven komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky - uvede příklady infekčních nákaz a popíše způsoby jejich prevence	Infekční nemoci - vývoj infekční nemoci - vztahy a šíření nemoci v kolektivu - druhy nákaz - nejčastější druhy infekčních nemocí - pohlavní nemoci - prevence - dezinfekce, sterilizace - očkování - hygiena a prevence infekčních nákaz v sociálních službách
- monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich - dbá na zabezpečování standardů kvality procesů	Obecná hygiena - komunální hygiena - příroda kolem nás

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- a zohledňuje požadavky klienta - posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - uplatňuje zásady komunikace se smyslově a tělesně postiženými klienty a malými dětmi - objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod - je připraven komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky	- odpady a ekologie - hygienická služba - hygiena bydlení - osobní hygiena - hygiena výživy - hygiena zdravotnických a sociálních zařízení - ochranný léčebný režim - nemoc z povolání

5.9 Společenská výchova

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma
Předmět:	Společenská výchova
Celkový počet hodin:	32 hodin
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Ve vyučovacím předmětu společenská výchova se žáci seznamují se zásadami slušného chování ve společnosti. Učivo je členěno na tři tematické okruhy: člověk a společnost, navazování kontaktu s lidmi a chování v soukromí a na veřejnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby na základě poznání své osobnosti dovedli žáci spolupracovat s ostatními lidmi a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů. Své znalosti žáci využijí při poskytování přímé obslužné nebo asistentské péče klientům, při zajišťování chodu domácnosti a sociálních služeb.

Vyučovací předmět společenská výchova učí žáky reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti a odhadovat důsledky svého jednání v různých situacích. Výchovným cílem je důraz na etické chování, respektování lidského života během celého vývoje a zabezpečování kvalitní péče o člověka bez rozdílu pohlaví, barvy, věku a náboženského vyznání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali principy a normy kulturního chování a vyjadřování v soukromém i pracovním životě,
- dodržovali etický kodex práce pracovníka v sociálních službách,
- řešili vhodným způsobem různé komunikativní situace,
- efektivně a bezpečně využívali digitální technologie, pracovali s digitálními daty, přijímali a využívali nové technologie v soukromém i pracovním životě.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět společenská výchova přispívá k rozvoji většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady pro uplatnění v praxi, celoživotní vzdělávání a pro smysluplné prožití osobního života.

V rámci předmětu společenská výchova je u žáků posílena a rozvinuta kompetence:

- sociální a personální,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností,
- stanovení si cílů a priorit podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní situace a životních podmínek,
- kritické myšlení a schopnost řešit problémy,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým,
- celková funkční gramotnost.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami a současné globální problémy společnosti).

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou při vlastním uplatnění na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace ve webovém prostředí, následně je třídí, kriticky hodnotí a využívá při praktických činnostech. Moderní digitální technologie a aplikace používá při řešení problémů a ke zjednodušení a usnadnění rutinní práce a rozhodování.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k předmětům český jazyk a literatura, základy společenských věd, informační a komunikační technologie, k odborným vyučovacím předmětům základy pečovatelské a psychologie. Dodržování principů a norem kulturního chování a vyjadřování je důsledně vyžadováno na odborném výcviku.

Metody výuky

Při probírání učiva je volena metoda výkladu s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek, žáci získané informace zpracují a aplikují ve formě samostatné práce (například zhotovení vlastní vizitky, nebo nástěnky jako jedné z forem edukace klientů ve výchově ke zdraví). Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací a vyhledáváním stručných informací k tématu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci budou hodnoceni na základě jejich hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, dovednosti práce s texty, schopnosti kritického myšlení, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Hodnocení bude probíhat různými formami: písemné zkoušení v závěru každého tematického celku, průběžné ústní zkoušení v rámci opakování, individuální a kolektivní hodnocení samostatných prací, prezentace referátů a aktualit.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- převezme zodpovědnost za své zdraví - vysvětlí pojem zdravý životní styl - vyhledá informace o zdravém životním stylu a doporučení k jejich uplatňování - rozpozná manipulativní techniky reklamy a nepodléhá jim - uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování - užívá základní dovednosti potřebné pro učení, sebepoznání, sebevýchovu, a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací i pro rozvoj vlastní osobnosti - vhodně komunikuje s klienty, taktně s péčí a přiměřenou empatií - dodržuje zásady společenského a profesního chování	Člověk a společnost - vztahy mezi lidmi, láska, kamarádství, přátelství, ohleduplnost, úcta - kulturní chování
- uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování	Navazování kontaktu s lidmi - pozdrav a oslovení, podání ruky,

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- užívá základní dovednosti potřebné komunikaci v užším i širším sociálním prostředí - aplikuje pravidla společenského styku v pracovních a životních situacích - vhodně komunikuje s nadřízenými, spolupracovníky a dalšími osobami na pracovišti - s klienty jedná taktně, s péčí a přiměřenou empatií - dodržuje zásady společenského a profesního chování - osvojuje si základy komunikace a jednání s OZP, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči - uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky a tělesně hendikepovanými osobami a s malými dětmi	- rozhovor - komunikace - vizitky, dopis, pohled, telefonování - příprava a plánování pracovního dne
- převezme zodpovědnost za své zdraví - vysvětlí pojem zdravý životní styl - uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování - užívá základní dovednosti potřebné pro učení, sebepoznání, sebevýchovu a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací i pro rozvoj vlastní osobnosti - vytváří podmínky pro vhodné mezilidské vztahy - dodržuje zásady společenského a profesního chování	Chování v soukromí a na veřejnosti - rodina, vztahy na pracovišti, chování v dopravě - kultura stolování - člověk a životní prostředí, odpady - podpora zdraví, nekuřáctví, zdravý životní styl - postavení mladých lidí na trhu práce v oboru pečovatelské služby, nezaměstnanost

5.10 Psychologie

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma
Předmět:	Psychologie
Celkový počet hodin:	16 hodin
Rozvržení do ročníků:	III. r 16 hod
Platnost od:	1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Ve vyučovacím předmětu psychologie si žáci osvojují základní psychologickou terminologii a obecné psychologické zákonitosti, zároveň se učí pochopit člověka s jeho vývojovými, zdravotními a sociálními změnami v průběhu života. Učí se odpovědnosti za své psychické zdraví i zdraví druhých. Své znalosti žáci využijí při poskytování přímé obslužné nebo asistentské péče klientům a při zajišťování sociálních služeb.

Vyučovací předmět psychologie poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví a bezpečnost. Žáci se naučí na základě základních pravidel komunikace poskytovat klientovi adekvátní pomoc vzhledem k jeho věku, biopsychosociálnímu stavu a potřebám. Žáci jsou vedeni k sebepoznání, na jehož základě mohou odpovědně stanovovat své budoucí cíle a potřeby. Prostřednictvím sebepoznání a sebeprožitku se učí lépe porozumět druhým lidem, hlouběji je poznávat, pochopit pohnutky jejich chování a jednání, předvídat jejich reakce, působit na ně, případně jim pomoci optimálně uspořádat životní podmínky.

Výchovným cílem je důraz na etické chování žáků, respektování lidského života během celého vývoje, vedení žáků k poskytování kvalitní péče o člověka, a to bez rozdílu pohlaví, barvy pleti, věku a náboženského vyznání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- uplatnit sebepozorování a sebepoznání v regulaci vlastního prožívání, chování a jednání;
- využívat psychologických poznatků v praktickém životě ve styku s jinými lidmi a různými institucemi;
- pracovat s přiměřenou mírou empatie při řešení praktických problémů v sociálním prostředí a zohlednit vývojové zvláštnosti psychiky jedinců, aktuální biopsychosociální rozpoložení klientů, vliv nemoci na psychiku jedince apod.;
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání, žít čestně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, které je třeba si vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama;
- uplatňovat v praxi prvky multikulturního soužití;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí;
- klást si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

V rámci předmětu psychologie je u žáků především posílena a rozvinuta kompetence:

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- celková funkční gramotnost;

- stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní situace a životních podmínek;
- kriticky myslet a schopnost řešit problémy;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům;
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami a současné globální problémy společnosti).

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace ve webovém prostředí, následně je třídí, kriticky hodnotí a využívá při praktických činnostech.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k předmětům český jazyk a literatura, základy společenských věd, tělesná výchova, informační a komunikační technologie, k odborným vyučovacím předmětům a odbornému výcviku.

Metody výuky

Při výuce budou využívány klasické i moderní metody výuky. Při úvodním probírání tématu je volena metoda výkladu, vysvětlování, práce s textovým materiálem, následují diskuse se žáky a metody práce založené na názorné prezentaci, například při výuce relaxačního cvičení. Aktivita žáků je podněcována projektovým vyučováním, zadáváním samostatných prací s vyhledáváním stručných informací k tématu. Součástí výuky jsou odborné exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni na základě jejich hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Hodnocení bude probíhat formou průběžného ústního zkoušení v rámci opakování, písemným zkoušením v závěru každého tematického celku, individuálního a kolektivního hodnocení samostatných prací, prezentace referátů a aktualit.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

16 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- orientuje se v základním psychologickém názvosloví - zná kategorie psychických procesů, stavů a vlastností	Psychologie jako věda - význam předmětu

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- posoudí vliv dědičnosti a prostředí na psychiku jedince a její vývoj - uvědomuje si význam znalostí z oboru psychologie při řešení situací v osobním i pracovním životě	- vliv dědičnosti a prostředí - základní psychologické pojmy
- orientuje se v odborném názvosloví psychologie osobnosti - charakterizuje osobnost klienta na základě znalosti odborného psychologického názvosloví - uvědomuje si význam pozitivní motivace pro biopsychosociální stabilitu klienta a vede klienta k výkonu vhodných činností - zná jednotlivé vývojové etapy ontogeneze lidské psychiky a uvede její základní znaky - objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod - komunikuje s klienty přiměřeně k věkovým zvláštnostem - je připraven komunikovat se svými nadřízenými a spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb - jedná v souladu s profesně etickými zásadami, dbá na dodržování práv a bezpečnosti klientů	Osobnost - struktura, typologie - činitele duševního vývoje, socializace - vývojová období ontogeneze psychiky
- monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich - komunikuje s klienty přiměřeně k jejich psychosomatickému stavu - uvědomuje si vliv psychiky pacienta na průběh nemoci a léčení - objasní důležitost uplatňování zásad duševní hygieny v průběhu léčení pacienta a jeho rekonvalescence - uvede příklady relaxačních technik a metod - je připraven komunikovat se svými nadřízenými a spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb - jedná v souladu s profesně etickými zásadami - dbá na dodržování práv a bezpečnosti klientů	Psychologie nemocných klientů - reakce na nemoc, postoj k nemoci - paliativní a hospicová péče nemocným klientům
- monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich - s klienty komunikuje přiměřeně jejich postižení - v jednání s postiženým uplatňuje přiměřenou míru empatie a asertivity - uvědomuje si vliv postižení na psychiku klienta - objasní důležitost uplatňování zásad duševní hygieny v péči o postižené klienty - uvede příklady relaxačních technik a metod - je připraven komunikovat se svými nadřízenými a spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb - jedná v souladu s profesně etickými zásadami - dbá na dodržování práv a bezpečnosti klientů	Psychologie postižených klientů - komunikační pravidla neslyšících, nevidomých, tělesně a mentálně postižených klientů - zmatený klient - komunikace s umírajícím klientem
- klasifikuje náročné životní situace - zná techniky vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - poradí klientovi, kam se může obrátit v případě potřeby odborné pomoci v náročné životní situaci - jedná v souladu s profesně etickými zásadami - dbá na dodržování práv a bezpečnosti klientů - je připraven komunikovat se svými nadřízenými	Náročné životní situace - stres - konflikty - deprese Psychózy Neurózy

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
a spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb	
- uvědomuje si náročnost práce pracovníka v sociálních službách - uplatňuje principy duševní hygieny ve svém osobním i pracovním životě - zná základní techniky autorelaxace a vhodně je u své osoby aplikuje - pozná základní varovné příznaky syndromu vyhoření u jedince a vhodně na ně reaguje - ví, kam se může obrátit v případě potřeby odborné pomoci	Psychoterapie - psychologie pečovatelských profesí - duševní hygiena a vyhoření - relaxační techniky

5.11 Technologie

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Technologie		
Celkový počet hodin:	208 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 96 hod	II. r 96 hod	III. r 16 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka předmětu technologie probíhá v každém ročníku studia oboru vzdělání Pečovatelské služby. Žáci se učí používat vhodné postupy a techniky péče o výživu a prostředí člověka, a to jak v sociálním zařízení, tak i v domácnosti klienta.

V prvním ročníku se žáci seznamují s výživou člověka, s dietním stravováním, s přípravou pokrmů a nápojů. Učivo druhého ročníku studia se tematicky zaměřuje na péči o osobní, ložní i hygienické prádlo klienta. Žáci se učí prádlo třídit, prát a opravovat. Ve třetím ročníku je hlavním tématem úklid domácnosti a prostředí klienta.

Ve vyučovacím předmětu technologie se žáci učí odpovědnosti za zdraví své i druhých. Své znalosti žáci využijí při poskytování přímé obslužné nebo asistentské péči klientům, při zajišťování chodu domácnosti a sociálních služeb.

Výchovným cílem je důraz na etické chování, respektování lidského života během celého vývoje, zajišťování kvalitní péče o prostředí člověka bez rozdílu pohlaví, barvy pleti, věku a náboženského vyznání. Je zdůrazněna formativní stránka prostředí na vývoj jedince a jeho psychickou pohodu.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vybrat vhodné suroviny pro příslušnou technologickou úpravu,
- vybrat vhodné strojní zařízení pro příslušnou technologickou úpravu,
- uplatnit kreativitu při řešení zadaných úloh,
- zorganizovat sanitární den,
- v praxi aplikovat zásady týmové práce,
- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla,
- při práci dodržovat ergonomická pravidla,
- udržovat zdravý životní styl a zdravé způsoby stravování,
- využívat dosažených vědomostí a dovedností v praktickém životě,
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a sledovat nové trendy ve stravování,
- využívat digitální prostředky a nástroje pro získávání informací a tvorbu jednoduchých prezentací,
- pracovat s odbornou literaturou,
- využívat programového vybavení počítače k tvorbě norem, kalkulaci pokrmů a úklidových nákladů.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Komunikativní kompetence:

Žáci jsou schopni přiměřeně svým schopnostem prezentovat své vědomosti, vysvětlovat a obhajovat své názory, srozumitelně formulovat své myšlenky, vhodně používat odbornou terminologii. Své myšlenky a názory prosazují vhodným způsobem v rámci žákovského kolektivu, diskutují v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Matematické kompetence:

Žáci jsou vedeni k využívání matematických dovedností v rámci řešení běžných pracovních výpočtů.

Personální a sociální kompetence:

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů, kritickému posuzování názorů, postojů a jednání, přijímání kritiky, předcházení a řešení konfliktních situací.

Kompetence k řešení problémů:

Zadáváním samostatných úkolů a řešením problémových situací jsou žáci vedeni k používání různých metod myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro následné uplatnění se ve světě práce.

Žáci jsou schopni porozumět zadanému úkolu, vystihnout jádro problému, pracovat s různými informačními zdroji, získané informace vyhodnotit, zpracovat, případně navrhnout řešení problémů, objektivně posoudit dosažený výsledek samostatně i v týmu.

Digitální kompetence:

Žáci jsou schopni samostatně používat programové vybavení osobního počítače při získávání informací, komunikaci a prezentaci vlastní práce. Osvojí si využívání osobního počítače jako zdroje pro sebevzdělávání se v oboru. Jsou vedeni k užívání běžného softwaru počítače při plnění budoucích každodenních pracovních úkolů (například administrativní úkony, evidence skladových zásob, kalkulace nákladů apod.).

Kompetence občanské a kulturní:

Žáci získávají odpovědný přístup k hodnotám vytvořeným přírodou i člověkem, k ochraně svého zdraví i zdraví svých klientů, spoluobčanů. Chrání životní prostředí, jsou vedeni k hospodárnému nakládání s potravinami, vodou a energiemi, dodržování technologických postupů, správnému nakládání s odpady a jejich odbornou likvidací. Volí materiály šetrné k životnímu prostředí.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření teoretické výuky a všech doplňkových akcí zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů. Důraz je kladen na osvojení si zdravého životního stylu žáků, na schopnost kritického posouzení kladů a záporů nových trendů ve výživě, se kterými je veřejnost seznamována v masových médiích. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se nenechali manipulovat reklamou, mediálním obrazem úspěšného jedince (např. světem modelingu), přemýšleli o předkládaných skutečnostech a tvořili si vlastní úsudek.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Žáci se učí efektivně a hospodárně využívat surovinových a energetických zdrojů a nakládat s odpady šetrně k životnímu prostředí. V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali nejen o své zdraví, ale dodržováním stanovených technologií i o zdraví svých klientů, snažili se chránit životní prostředí a zachovávat je pro budoucí generace.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Zadáváním samostatných úkolů a řešení problémových situací vedou žáky k používání různých metod myšlení a rozvíjejí samostatnost a logičnost myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro uplatnění se na trhu práce. Žáci jsou vedeni k celoživotnímu vzdělávání a trvalému získávání nových poznatků z oblasti technologií používaných v pečovatelské praxi tak, aby obstáli v konkurenci trhu zaváděním moderních výživových trendů do praxe.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace ve webovém prostředí, následně je třídí, kriticky hodnotí a využívá při praktických činnostech. Moderní digitální

technologie a aplikace používá při řešení problémů a ke zjednodušení a usnadnění rutinní práce a rozhodování.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k odborným vyučovacím předmětům (zdravověda, epidemiologie a hygiena) a k odbornému výcviku, dále pak k předmětům český jazyk a literatura, německý jazyk (jednoduchá odborná terminologie), základy společenských věd, matematika, informační a komunikační technologie.

Metody výuky

Výuka probíhá klasickým způsobem, Výklad je spojený s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek a s praktickými ukázkami. Jsou voleny nejvhodnější metody a formy práce vždy v závislosti na probíraném učivu, například dovednost šití a oprav prádla si žáci procvičují na praktických hodinách. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací spojených s vyhledáváním stručných informací k tématu (například nezávadné moderní úklidové prostředky). Součástí výuky jsou odborné exkurze.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K hodnocení bude využívána forma ústního i písemného zkoušení k ověření míry osvojení teoretických vědomostí, u praktických činností bude hodnoceno zpracování výrobku (například základní jednoduché stehy při šití).

Při hodnocení bude zohledněna vlastní iniciativa žáka, prezentace aktualit s vyhledáváním zajímavostí k tématu, schopnost zapojení do týmové práce, schopnost dodržovat platná bezpečnostní a hygienická pravidla.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- popíše vybavení kuchyně a skladů potravin - obsluhuje technologická zařízení ve výrobním středisku, ošetřuje je a zabezpečuje po ukončení práce, při manipulaci s nimi dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany - správně používá inventář, ošetřuje ho a udržuje - uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu, nejčastějších příčin úrazů a jejich prevence - udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje hygienické požadavky	Výrobní středisko - základní členění a vybavení kuchyně - dělení a základní vybavení skladů potravin - technologická zařízení ve výrobním středisku - hygienické požadavky na přípravu pokrmů
- rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů a technologického využití - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů - vyhledává potřebné informace ve webovém prostředí	Potraviny a nápoje - základní druhy potravin a nápojů - příjem, nákup, uchovávání a skladování potravin a nápojů
- uvede příklady nesprávných stravovacích návyků a vysvětlí jejich vlivu na zdraví - vysvětlí zásady racionální výživy dětí a dospělých, doloží příklady vhodných a nevhodných potravin a pokrmů	Výživa člověka - zásady správné (racionální) výživy a stravovacích návyků - racionální a léčebná výživa

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- zvolí a použije vhodné suroviny a technologické postupy pro přípravu pokrmů - opracuje a upraví suroviny pro daný pokrm - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně podle receptury - pracuje s videonávody přípravy pokrmů - připraví různé druhy příloh - připraví běžné teplé nápoje - správně uchovává a ohřívá pokrmy, vysvětlí postup při zmrazování a uchovávání mražených potravin a pokrmů a jejich regeneraci - dodržuje hygienu a pořádek na pracovišti	Technologie přípravy pokrmů - příprava a předběžná úprava surovin - základní tepelné úpravy pokrmů - technologické postupy přípravy vybraných pokrmů - uchovávání potravin a pokrmů - regenerace zchlazených a zmražených potravin a pokrmů - teplé nápoje
- použije stolní inventář podle jeho určení, ošetřuje ho a udržuje - dbá na estetickou úpravu stolu a podávaných pokrmů a nápojů - ovládá techniku jednoduché obsluhy včetně bezpečného a etického podávání pokrmů a nápojů osobě se ztíženou mobilitou nebo malým dětem - objasní na příkladech pravidla kulturního stolování a časté chyby proti etiketě.	Základy stolování - zásady stolničení (inventář, prostírání a úprava stolu, zásady obsluhy) - pravidla a zvyklosti stolování

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- charakterizuje používané přípravky na praní prádla a oděvů z hlediska jejich určení, technologického postupu praní a působení v průběhu aplikace - zvolí vhodný přípravek pro daný druh prádla a v souladu s doporučením výrobce a zvoleným technologickým postupem - vysvětlí a provede správné dávkování přípravků podle doporučení výrobce - dodržuje bezpečnostní předpisy a ochranná opatření při práci s přípravky a při jejich uskladnění - dbá na hospodárné a ekologické využívání přípravků na praní a jejich bezpečnou a ekologickou likvidaci	Technologie provozu prádelny - historie praní, symboly pro praní - prádelny a provoz v prádelně - přípravky na praní prádla a oděvů • prací prášky • avivážní, bělicí, škrobicí a dezinfekční přípravky - bezpečnost práce, bezpečná manipulace s přípravky
- vysvětlí a zdůvodní postup třídění textilních výrobků pro ruční a mechanické praní - identifikuje symboly ošetřování textilních výrobků používané výrobcí z hlediska technologie praní a sušení - třídí prádlo, oděvy a bytové doplňky podle sortimentu, druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění - popíše technologický postup ručního praní - zdůvodní zvolený technologický postup praní prádla a oděvů podle druhů a stupně znečištění - pere prádlo a oděvy ručně, v automatické pračce nebo prací lince a dodržuje přitom správný postup - máchá, bělí, škrobí a dezinfikuje prádlo a dodržuje přitom správný postup - suší prádlo a oděvy volně a v sušičce a dodržuje přitom správný postup - udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje zásady osobní hygieny	Praní a sušení prádla, oděvů a bytových doplňků - ruční praní prádla, oděvů a bytových doplňků - praní v automatické pračce nebo prací lince - sušení

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uvede příklady bezpečnostních rizik při praní a sušení a obsluze elektrických strojů, uvede nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - používá ochranné pracovní pomůcky	
- obsluhuje přístrojové a technické vybavení prádelny, při manipulaci s ním dodržuje bezpečnostní předpisy - zná požadavky na běžnou údržbu a čištění používaného přístrojového vybavení a technického vybavení a zařízení prádelny	Stroje a zařízení v prádelně
- žehlí prádlo, oděvy a jiné textilní výrobky žehličkou, volí vhodnou teplotu a správný postup žehlení - žehlí prádlo a jiné textilní výrobky na žehlicím stroji - složí vyžehlené prádlo podle stanovených zásad - dodržuje zásady BOZP a PO při ručním i strojním žehlení, uvede příklady bezpečnostních rizik při žehlení - charakterizuje jednotlivé druhy prádlových a bytových textilií a uvede vhodné použití	Žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků - žehlení prádla a oděvů ručně (žehličkou) - žehlení na žehlicím stroji
- opravuje prádlo a oděvy - zhotovuje jednoduché výrobky - provádí základní údržbu a seřízení šicího stroje - dodržuje základní předpisy o bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Technologie šití a opravy prádla - bezpečnost a ochrana zdraví při práci v šicí dílně - textilní materiály a materiál k šití prádla - ruční šití - obsluha šicího stroje, šití na šicím stroji

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

16 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vybere pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové prostředky a potřebné pomůcky - dodržuje správné dávkování úklidových prostředků - používá ochranné pracovní pomůcky - při manipulaci s úklidovými prostředky dodržuje zásady BOZP a PO, dbá na hospodárné a ekologické využívání úklidových prostředků a jejich bezpečnou likvidaci po skončení jejich životnosti - objasní správné třídění a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje používané označení	Úklidové prostředky a pomůcky - bezpečnost a ochrana zdraví při úklidu - zásady úklidu, pomůcky, prostředky - druhy úklidu - dezinfekce při úklidu - technologické postupy při úklidu v sociálním zařízení a v domácnosti klienta
- vysvětlí zásady správné manipulace s úklidovými pomůckami a stroji a jejich ukládání - používá úklidové stroje a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy a při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy - provádí běžnou údržbu a čištění používaných pomůcek, strojů a zařízení	Úklidové pomůcky a stroje - vysavač - mopy - myčka nádobí - šamponovač - elektrické mycí a lešticí stroje
- vysvětlí rozdíly mezi denním, týdenním a generálním úklidem - popíše pravidla úklidu v domácnosti klienta a denního nebo jednorázového úklidu v sociálním zařízení - vysvětlí význam úklidového a dezinfekčního plánu sociálních zařízení - provádí úklid v domácnosti v souladu s technologickými	Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu - druhy, technologické postupy a pravidla úklidu - úklidové práce v domácnosti - organizace a provádění

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
postupy a zásadami - používá správné technologické postupy úklidových prací a techniky bezpečné pro své zdraví - podílí se na zajištění jednorázových úklidových prací v sociálním zařízení, na organizaci a realizaci pravidelného (denní, týdenní), popřípadě generálního úklidu (mytí podlah a obkladů, čištění oken atp.)	jednorázového úklidu v sociálním zařízení

5.12 Odborný výcvik

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Odborný výcvik		
Celkový počet hodin:	1936 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 480 hod	II. r 560 hod	III. r 896 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka v odborném výcviku je těžištěm pro praktické osvojení dovedností a aplikaci všeobecných a odborných vědomostí v pečovatelské praxi. Plní funkci integrujícího předmětu, v němž se realizují praktické činnosti nutné k získání profesionálních návyků. Uplatňují se zde vědomosti a dovednosti získané praktickou činností a teoretickou přípravou, utvářejí se potřebné návyky a získávají první zkušenosti.

Žáci si vytvářejí dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče klientům, kteří vyžadují pomoc druhé osoby, a to jak v domácím prostředí, tak i v zařízeních sociálních služeb. Učivo je zaměřeno na účelnou organizaci práce, hospodaření s pomůckami, používání techniky k péči o klienty, komunikaci s klienty. Žáci se učí dodržovat pracovní postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a hygienické předpisy. Jsou vedeni k tomu, aby jednali s klienty taktně, s empatií, chránili klientovo soukromí, dbali dodržování jeho práv, odpovědně plnili zadané úkoly a svou práci pečovatele vykonávali svědomitě a kvalitně.

Žáci získávají vědomosti a zejména dovednosti potřebné při přípravě pokrmů a podávání stravy klientům, k provádění úklidu (seznámí se se správným používáním přípravků, strojů, zařízení a pomůcek používaných k úklidu a naučí se je vhodně používat), osvojí si praktické dovednosti potřebné při šití a opravách prádla (naučí se základní obsluhu a údržbu šicího stroje), jsou vedeni ke zvládnutí technologických postupů při praní, věšení, žehlení a skládání prádla.

Obecným cílem předmětu je naučit žáky efektivně pracovat se svěřenými prostředky a osvojit si praktické odborné dovednosti potřebné k výkonu konkrétní samostatné nebo týmové práce ve všech fázích a oblastech péče o klienty. Důraz je kladen na pravidla hygieny a dodržování technologických postupů. Žák získává manuální zručnost při přípravě pokrmů, při úklidových pracích, při péči o prádlo klientů. Žáci se naučí používat techniku a pomůcky, které jsou důležité k bezpečné a snadnější péči o klienty.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- aplikovali vědomosti z odborných vyučovacích předmětů základy pečovatelství, zdravotní péče, epidemiologie a hygiena a technologie při své praktické činnosti,
- trvalým nácvikem a procvičováním praktických činností si vytvářeli praktické dovednosti a vhodné pracovní návyky, dynamický stereotyp,
- vhodně komunikovali s klientem,
- jednali v souladu s etickým kodexem pracovníka v sociálních službách,
- při práci uvědoměle dodržovali zásady BOZP a PO,
- při práci jednali v souladu s principy udržitelného rozvoje,
- byli všímaví a včasným upozorněním na problémy a problémové situace na pracovišti předcházeli škodám a možným poškozením zdraví klientů,
- efektivně a bezpečně využívali digitální technologie, pracovali s digitálními daty, přijímali a využívali nové technologie v odborné oblasti.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Vyučovací předmět odborný výcvik systematicky rozvíjí všechny kompetence formované v teoretickém vyučování.

Žáci jsou připraveni zejména:

- vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které jsou připravováni,
- pracovat a jednat, tj. tvořivě zasahovat do prostředí, které je obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy,
- pracovat dle pokynů nadřízených, dodržovat časový harmonogram,
- pracovat v týmu, řešit pracovní i osobní problémy,
- rozumět vlastní rozvíjející se osobnosti a jejímu utváření v souladu s obecně přijímanými hodnotami, samostatným úsudkem a osobní zodpovědností,
- na příkladech rozpoznávat rizikové chování a uvědomovat si vážné následky takového chování,
- chovat se slušně, ochotně, spolehlivě, poctivě a odpovědně,
- chápat důsledky a následky svého jednání a chování,
- přijímat hodnocení výsledků své práce a jednání,
- adekvátně reagovat na danou situaci,
- předcházet osobním konfliktům,
- využívat digitální prostředky a nástroje pro získávání informací a tvorbu jednoduchých prezentací,
- uplatnit se na trhu práce.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření odborného výcviku zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Žáci se učí efektivně a hospodárně využívat surovinových a energetických zdrojů a nakládat s odpady šetrně k životnímu prostředí. V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali nejen o své zdraví, ale dodržováním stanovených technologií i o zdraví svých klientů, a aby se snažili chránit životní prostředí a zachovávat je pro budoucí generace.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáky znalostmi a kompetencemi, které jim pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace ve webovém prostředí, následně je třídí, kriticky hodnotí a využívá při praktických činnostech. Moderní digitální technologie a aplikace používá při řešení problémů a ke zjednodušení a usnadnění rutinní práce a rozhodování.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy prakticky ke všem vyučovacím předmětům, důraz je kladen zejména na úzké sepětí s odbornými vyučovacími předměty (základy pečovatelsství, zdravotvěda, epidemiologie a hygiena, společenská výchova, psychologie a technologie).

Metody výuky

Výuka kombinuje metodu výkladu, demonstrace, vysvětlování, rozhovoru, předvádění, instruktáže (úvodní, doplňková, závěrečná, individuální), cvičení, pozorování, diskuse, řízené praktické činnosti a samostatné praktické činnosti pro upevňování dovedností žáků. Je zdůrazněn individuální přístup,

pro každého žáka jsou voleny vhodné metody a speciální formy praktického nácviku v závislosti na jeho fyzických i duševních schopnostech (počítky, vnímání, představy, paměť, myšlení, řeč, vůle, cit, pozornost, dovednost a zájem).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základem pro individuální hodnocení je dosažený stupeň uvědomělosti a aktivity žáků v jednotlivých částech vyučovacího dne, uvědomělý vztah k získání dovedností a k pracovním činnostem, spojení praxe s odbornou teorií, aktuální využití teoretických znalostí k osvojení praktických dovedností, sebehodnocení, kolektivní hodnocení, veřejná prezentace. Součástí hodnocení je i dodržování stanovených technologických pravidel a postupů, zásad BOZP a hygieny a zásad práce stanovených pro příslušné smluvní pracoviště odborného výcviku.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

480 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a požární prevence - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - zajistí první pomoc při úrazu druhé osoby - pracuje s videonávody na poskytnutí první pomoci - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - dodržuje hygienické předpisy stanovené pro práci v sociálních zařízeních	Vstupní instruktáž o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (dle zákoníku práce) a požární ochraně - pracovní rizika a prevence při pracovních činnostech v daném oboru - základní ustanovení právních norem o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci - zásady ochrany životního prostředí - nejčastější zdroje a příčiny pracovních úrazů, druhy ohrožení při práci a způsoby ochrany pracovníků - první pomoc při úrazech - hygiena práce, osobní hygiena, používání osobních ochranných prostředků, hygienické minimum <i>Seznámení s organizací výuky, s anotací předmětu a s jednotlivými pracovišti odborného výcviku</i>
- uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - zná vybavení kuchyně a skladů potravin - orientuje se v jednotlivých skladech potravin - skladuje a ošetřuje jednotlivé druhy potravin a nápojů v souladu s hygienickými požadavky - obsluhuje a udržuje technologická zařízení při úpravě potravin a přípravě pokrmů; při manipulaci s nimi dodržuje bezpečné pracovní postupy - správně používá inventář, ošetřuje ho a udržuje - dodržuje osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností - udržuje pořádek na pracovišti, třídí odpad	Výrobní středisko (příprava pokrmů) - seznámení s pracovištěm, BOZP, PO, pracovní rizika, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence v kuchyňském provozu, pracovní oděv a osobní ochranné pomůcky - základní členění a vybavení kuchyně - dělení a základní vybavení skladů potravin - rozlišování základních druhů potravin, poznávání jejich kvality, příjem, uchovávání a skladování potravin - technologická zařízení ve výrobním středisku a práce s jednotlivými

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	stroji - úklid pracoviště, odstraňování odpadů - hygienické požadavky na přípravu pokrmů
- používá vhodný inventář kuchyně pro výrobu pokrmů - zvolí a použije vhodné suroviny a technologické postupy pro úpravu potravin při přípravě pokrmů, hospodárně využívá suroviny - opracuje a upraví suroviny pro daný pokrm - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně podle receptury - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu - připraví různé druhy příloh - připraví běžné teplé nápoje - správně uchovává a ohřívá pokrmy - správně uchovává mražené potraviny - pomáhá při distribuci hotových jídel - dodržuje hygienu a pořádek na pracovišti	Technologie přípravy pokrmů - předběžná úprava potravin rostlinného a živočišného původu - základní tepelné úpravy: spařování, vaření, dušení, pečení, smažení - příprava základních skupin pokrmů: polévky, bezmasé pokrmy, moučníky, saláty, omáčky, masité pokrmy, přílohy - teplé nápoje - úprava hotového pokrmu před podáváním
- použije inventář podle jeho určení - sklízí, ošetřuje a udržuje inventář - zabezpečí inventář po ukončení provozu - ovládá techniku jednoduché obsluhy - bezpečně a eticky podává pokrmy nápoje osobám se sníženou mobilitou nebo malým dětem - dbá na estetickou úpravu stolu a podávaných pokrmů a nápojů - dodržuje pravidla kulturního stolování a etikety	Podávání jídel, stolování - inventář, údržba, použití - technika podávání pokrmů a nápojů při jednoduché obsluze
- dodržuje bezpečnostní předpisy a technologické postupy při úklidu, včetně souvisejících rizik - používá ochranné pracovní pomůcky - pro zadaný druh úklidu vybere vhodné úklidové prostředky a pomůcky - dbá na hospodárné a ekologické využívání úklidových prostředků a jejich bezpečnou likvidaci po skončení jejich životnosti - provede úklid sociálního zařízení a dodržuje při tom hygienické předpisy, vysvětlí zásady a význam úklidu sociálních zařízení - ekologicky třídí odpad, identifikuje používané označení - dbá na správné dávkování mycích a dezinfekčních prostředků - vnímá rozdíl mezi denním, týdenním a generálním úklidem	Úklidové práce - seznámení s pracovištěm, BOZP, PO, pracovní rizika, nejčastější příčiny úrazů při úklidu a jejich prevence - pracovní oděv a osobní ochranné pomůcky - pracovní pomůcky a prostředky – druhy, účel, použití, skladování - příprava mycích a dezinfekčních roztoků - ruční úklid: mytí a stírání podlah podle druhu, stírání prachu, mytí dveří, čištění stěn - úklid sociálních zařízení - úklid na základní ošetřovatelské jednotce: pomocné a dílčí úklidové práce, velký úklid
- popíše jednotlivé provozní části prádelny - pojmenuje jednotlivé stroje v prádelně - dodržuje bezpečnostní předpisy a ochranná opatření při práci v prádelně - obsluhuje přístrojové a technické vybavení prádelny, při manipulaci s ním dodržuje bezpečnostní předpisy - provádí běžnou údržbu a čištění používaného přístrojového a technického vybavení a zařízení prádelny - třídí prádlo podle druhu, barvy a textilního materiálu - určí stupeň znečištění a způsob ošetření prádla	Praní a žehlení prádla - seznámení s pracovištěm (jednotlivé provozní části, vybavení nábytkem, stroji a zařízeními) - BOZP, PO, pracovní rizika, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence na pracovišti - příjem a výdej prádla (třídění prádla podle druhu, barvy a textilního materiálu, určování stupně

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- počítá, váží a eviduje prádlo - charakterizuje používané přípravky na praní prádla a oděvů, jejich složení a působení v průběhu aplikace - zvolí vhodný přípravek v souladu s technologickým postupem - vysvětlí správné dávkování přípravků - dbá na hospodárné a ekologické využívání přípravků na praní - zdůvodní zvolený technologický postup praní prádla, oděvů a jiných textilních výrobků, tj. vysvětlí zásady praní prádla, oděvů a bytových doplňků - pere prádlo, oděvy a jiné textilní výrobky ručně, v automatické pračce a dodržuje při tom správný technologický postup - máchá, bělí, škrobí a dezinfikuje prádlo a dodržuje při tom správný postup - suší prádlo a oděvy v sušičce a dodržuje při tom správný postup - věší a suší prádlo a dodržuje při tom správný postup - kropí prádlo - žehlí prádlo a jiné textilní výrobky na žehlicím stroji - žehlí prádlo, oděvy a jiné textilní výrobky žehličkou, volí vhodnou teplotu a správný postup žehlení - složí vyžehlené prádlo a oděvy podle stanovených zásad - dodržuje zásady BOZP a PO při ručním i strojním žehlení - uvede příklady bezpečnostních rizik při žehlení prádla, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci	- znečištění a způsobu ošetření, počítání a vážení prádla, evidence prádla) - technologie praní prádla, oděvů a bytových doplňků podle druhu textilního materiálu a barvy • přípravné práce (sestavování dávek prádla) • příprava pomůcek, prostředků • ruční praní • praní v pračkách • máchání a škrobení prádla • praní vysoce znečištěného prádla • bělení a dezinfekce prádla - věšení, sušení prádla - žehlení prádla • příprava prádla k žehlení • kropení • ruční žehlení prádla • strojové žehlení (druhy žehlicích strojů) • bezpečné pracovní postupy při ručním a strojovém žehlení • skládání vyžehleného prádla • ukládání vyžehleného prádla
- dodržuje při práci zásady osobní hygieny a používá ochranné pracovní pomůcky - popíše organizační strukturu pracoviště - uvede základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách a základní práva klientů sociálních služeb - charakterizuje práva a povinnosti pracovníka v sociálních službách - pečuje o lůžko a ložní prádlo, dbá o čistotu a úpravu lůžka - dodržuje zásady při stlání lůžka a manipulaci s čistým a špinavým prádlem - popíše pomocná zařízení lůžka a zná jejich údržbu - vyjmenuje druhy pomůcek, jejich používání a ošetřování - vyjmenuje druhy diet - dodržuje zásady při podávání jídla a nápojů	Pečovatelsví - seznámení s pracovištěm, BOZP, PO, pracovní rizika, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence na pracovišti, pracovní oděv a osobní ochranné pomůcky - požadavky na osobnost a práci pracovníka v sociálních službách, práva klientů, práce s informacemi o klientech - komunikace s klienty: navazování kontaktu s klienty, oslovování, vedení rozhovoru - stlání lůžka, výměna ložního prádla, manipulace s čistým a špinavým prádlem, péče o pomocná zařízení lůžka - osobní péče o klienta: pracovní pomůcky, používání, ošetřování, organizace práce (péče o pomůcky – gumové, smaltované, skleněné a plastové předměty) - podávání jídla a nápojů, obsluha, pomoc při jídle a pití (dietní systémy)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

560 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a požární prevence - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - zajistí první pomoc při úrazu druhé osoby - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - dodržuje hygienické předpisy stanovené pro práci v sociálních zařízeních	Vstupní instruktáž o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (dle zákoníku práce) a požární ochrana - pracovní rizika a prevence při pracovních činnostech v daném oboru - základní ustanovení právních norem o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci - zásady ochrany životního prostředí - nejčastější zdroje a příčiny pracovních úrazů, druhy ohrožení při práci a způsoby ochrany pracovníků - první pomoc při úrazech - hygiena práce, osobní hygiena, používání osobních ochranných prostředků, hygienické minimum <i>Seznámení s organizací výuky, s anotací předmětu a s jednotlivými pracovišti odborného výcviku</i>
- popíše jednotlivé části šicí dílny - dodržuje bezpečnostní a pracovní postupy - ovládá techniku ručního šití, používá vhodné pracovní pomůcky - šije jednotlivé druhy stehů, dírek, přišívá knoflíky podle stanovených pracovních postupů - zná princip strojového šití a postup práce na šicím stroji - šije jednotlivé druhy švů, záševků, záhybů, rohy a dírky, přišívá knoflíky, aplikace - má správné ergonomické návyky při šití (držení těla a ekonomičnost pohybů) - všije zdrhovadlo, našije kapsy, záplaty - vybere materiál vhodný pro zhotovení bytových doplňků - změřením získá potřebné rozměry bytových doplňků - ušije jednoduché bytové doplňky podle stanoveného technologického postupu (závěsy, potahy, povlečení, polštářky, chňapky, dekorační předměty) - provádí jednoduché opravy prádla, oděvů a bytových doplňků	Šití a opravy prádla a bytových doplňků - seznámení s pracovištěm, BOZP, PO, pracovní rizika, nejčastější příčiny úrazů v šicí dílně a jejich prevence - základy ručního šití • základní pomůcky pro ruční šití a jejich používání • nácvik správného držení těla a jehly při ručním šití • základní druhy stehů • ruční šití dírek • přišívání knoflíků a tkanic • zašívání a látání - základy strojového šití • seznámení se šicím strojem • navlékání nitě • obsluha šicího stroje • běžná údržba šicího stroje • bezpečnost práce • cvičení strojového šití bez návleků • dodržování zásad ekonomiky pohybů • cvičení strojového šití s návleky na textiliích, procvičování strojového šití • šití různých druhů švů, dírek • provádění jednoduchých oprav, záplatování, zašívání, aplikace, všívání zdrhovadla, začíšťování,

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	našívání kapes • zhotovování součástí, dílů a jednoduchých výrobků • ruční žehlení
- pro zadaný druh úklidu vybere vhodné úklidové prostředky a pomůcky - správně dává úklidové prostředky - vysvětlí zásady a význam úklidu v sociálních zařízeních - čistí a udržuje kovový a dřevěný nábytek - čistí a udržuje zrcadla a osvětlovací tělesa - myje okna a dveře, omyvatelné podlahy a stěny a dodržuje při tom správný postup - čistí koberce, textilní podlahové krytiny, bytový textil a čalouněný nábytek - uvědomuje si rozdíl mezi denním, týdenním a generálním úklidem - používá úklidové stroje a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy a při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy - provádí běžnou údržbu a čištění používaných strojů a zařízení	Úklidové práce - seznámení s pracovištěm, BOZP, PO, pracovní rizika, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence na pracovišti - pracovní pomůcky a prostředky: druhy, účel použití, skladování - úklid ošetřovatelské jednotky - údržba a čištění nábytku – kovového, dřevěného, čalouněného - mytí skleněných ploch - údržba a čištění koberců a textilních podlahových krytin - úklidové stroje a přístroje - denní úklid domácnosti
- charakterizuje pracovněprávní postavení a povinnosti pracovníka v sociálních službách - dodržuje základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách a uvede základní práva klientů sociálních služeb - uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá základní techniky neverbální komunikace a asertivity - uplatňuje zásady komunikace se smyslově a tělesně hendikepovanými osobami a s malými dětmi - pečuje o lůžko a ložní prádlo, dbá na čistotu a úpravu lůžka - dodržuje zásady při manipulaci s čistým a špinavým prádlem - ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta, pomoc při osobní hygieně a stravování; úkony provádí bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientovi - pod odborným dohledem provádí s klientem nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, nácvik samostatného pohybu a prostorové orientace) - při péči o klienty používá techniky bezpečné pro své zdraví	Pečovatelsví - seznámení s pracovištěm, BOZP, PO, pracovní rizika, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence na pracovišti, osobní ochranné prostředky - požadavky na osobnost a práci pracovníka v sociálních službách - práva klientů, práce s informacemi o klientovi - komunikace s klienty - navazování kontaktu s klienty, oslovování - pomoc při vyplňování volného času klientů - vedení rozhovoru s klienty - stlání lůžka - výměna ložního prádla, manipulace s čistým a špinavým prádlem - péče o pomocná zařízení lůžka - osobní péče o klienta - podávání jídla a nápojů, obsluha, pomoc při jídle a pití (dietní systémy) - zajišťování osobní hygieny klienta - pomoc při oblékání a svlékání, vytváření sebeobsluhy - pomoc při chůzi, sedání, vstávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

896 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti, ochrany	Vstupní instruktáž o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
zdraví při práci a požární prevence - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - zajistí první pomoc při úrazu druhé osoby - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - dodržuje hygienické předpisy stanovené pro práci v sociálních zařízeních	(dle zákoníku práce) a požární ochraně - pracovní rizika a prevence při pracovních činnostech v daném oboru - základní ustanovení právních norem o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci - zásady ochrany životního prostředí - nejčastější zdroje a příčiny pracovních úrazů, druhy ohrožení při práci a způsoby ochrany pracovníků - první pomoc při úrazech - hygiena práce, osobní hygiena, používání osobních ochranných prostředků, hygienické minimum <i>Seznámení s organizací výuky, s anotací předmětu a s jednotlivými pracovišti odborného výcviku</i>
- pro daný druh úklidu vybere vhodné úklidové prostředky a pomůcky - zná rozdíl mezi denním, týdenním a generálním úklidem - vysvětlí zásady a význam úklidu v sociálních zařízeních - provede úklid jednotlivých částí na ošetřovatelské jednotce a dodržuje při tom hygienické zásady - dodržuje zásady BOZP, dbá na bezpečnost svou i bezpečnost klientů	Úklidové práce - pracovní pomůcky a prostředky - úklid na základní ošetřovatelské jednotce - denní úklid na ošetřovatelské jednotce - velký úklid na ošetřovatelské jednotce
- dodržuje legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - dodržuje při práci zásady osobní hygieny a používá ochranné pomůcky - postupuje při používání pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů a zařízení, jejich ošetřování nebo dezinfekci v souladu s předpisy a pracovními postupy - charakterizuje pracovněprávní postavení a povinnosti pracovníka v sociálních službách - dodržuje základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách a uvede základní práva klientů sociálních služeb - uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá základní techniky neverbální komunikace a asertivity - zajistí klientům kontakt se společenským a přírodním prostředím v rámci vyplňování volného času - pečuje o lůžko a pomocná zařízení lůžka, dbá o čistotu a úpravu lůžka, správně manipuluje s čistým a špinavým prádlem - dbá o čistotu prostředí, posoudí vybavení a uspořádání domácnosti z hlediska bezpečnosti klienta, nedostatky odstraní - ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta, pomoc při osobní hygieně a stravování, úkony	Pečovatelství - seznámení s pracovištěm, BOZP, PO, pracovní rizika, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence na pracovišti, osobní ochranné prostředky, vybrané pracovní předpisy důležité pro činnost - požadavky na osobnost a práci pracovníka v sociálních službách - práva klientů, práce s informacemi o klientovi - komunikace s klienty • navazování kontaktu s klienty, oslovování • pomoc při vyplňování volného času klientů • vedení rozhovoru s klienty - úprava lůžka • výměna ložního prádla • manipulace s čistým a špinavým prádlem • péče o pomocná zařízení lůžka - péče o čistotu a úpravu prostředí, osobní péče o klienta • zajišťování osobní hygieny

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
provádí bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientovi - pod odborným dohledem provádí s klientem nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, nácvik samostatného pohybu a prostorové orientace) - používá při péči o klienty techniky bezpečné pro své zdraví - dodržuje zásady při podávání jídla a nápojů, vyjmenuje a popíše základní diety - ví jak zajistit servisní a jiné služby klientům v domácím prostředí - ovládá postupy při doprovodu klientů, dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s invalidními vozíky, úkony provádí bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientům	klienta • pomoc při oblékání a svlékání, vytváření sebeobsluhy • pomoc při chůzi, sedání, vstávání • poskytování drobných služeb klientům • provádění nákupů • podávání jídla a nápojů, obsluha, pomoc při jídle a pití (dietní systémy) • služby klientům v domácím prostředí • doprovod dítěte • doprovod klientů • transport klienta na vozíku • doprovod autem pečovatelské služby nebo sanitkou • doprovod nevidomého nebo neslyšícího člověka

5.13 Německý jazyk

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby	
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma	
Předmět:	Německý jazyk	
Celkový počet hodin:	64 hodin	
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod	II. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025	

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vzdělávání v cizím jazyce se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Žáci si osvojují praktické řečové dovednosti cizího jazyka jako nástroje k dorozumění v situacích každodenního osobního i pracovního života. Rozšiřuje jejich znalosti o světě a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům.

V souladu s rámcovým vzdělávacím programem povede výuka německého jazyka žáky k osvojení si řečových dovedností na základní úrovni, tj. A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vzdělávání v německém jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, aby žáci dovedli:

- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si názory a informace týkající se všeobecných témat (důraz je kladen na projevy mluvené), volit vhodně komunikační strategie a jazykové prostředky,
- porozumět jednoduchým nápisům, efektivně pracovat s německým textem jednoduššího charakteru,
- získávat informace o světě, zvláště o německy mluvících zemích,
- pracovat s cizojazyčným slovníkem,
- pracovat s online slovníky a aplikacemi pro zlepšení vlastních jazykových dovedností,
- využívat digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu s ohledem na danou komunikační situaci a na zamýšleného příjemce (například tvorba videí, prezentací, sebeprezentací,
- efektivně se učit cizí jazyk, využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizího jazyka,
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie,
- využívat digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Vzdělávání v německém jazyce se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností německého jazyka jako nástroje dorozumění v situacích každodenního osobního i pracovního života.

Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí komunikativní kompetence a schopnost učit se po celý život. Formuje jejich vnímavost ke kultuře, schopnost užívat způsoby dorozumění s mluvčími jiných kultur.

Předmět německý jazyk je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí. Společně s ostatními všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

V rámci předmětu německý jazyk je u žáků především posílena a rozvinuta komunikativní kompetence (žák bude schopen jednoduché komunikace v německém jazyce), kompetence k učení a řešení problémů, rozvíjí se osobnost žáků, rozšiřuje se jejich všeobecné kulturní vzdělání a vědomostní přehled, rozvíjejí se myšlenkové operace, paměť a volní vlastnosti.

Žáci jsou vedeni k uplatňování principu demokracie a zásad multikulturního soužití, k toleranci a respektování života a zvyků jiných kultur a k odsouzení všech projevů národnostní nesnášenlivosti

a předsudků. Zvládnutím cizího jazyka alespoň na základní komunikační úrovni se rozšiřují i jejich možnosti v rámci budoucího pracovního uplatnění.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (např. fungování EU, zamyšlení nad demokratickým i nedemokratickým chováním, je zdůrazňována zdvořilost a slušnost, multikulturní výchova) a Člověk a životní prostředí (aktivity spojené s ochranou přírody, s globálními problémy, porovnání přístupu jednotlivých zemí k ochraně životního prostředí). Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v uplatnění na trhu práce.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky s cílem rozvíjet digitální kompetence žáků. Integrace AI, digitálních kompetencí a gamifikace do výuky němčiny umožní žákům lépe se připravit na požadavky trhu práce. AI umožní personalizované učení, gamifikace sleduje za cíl zvýšit motivaci žáků k učení a interaktivní nástroje pomohou žákům osvojit si jazyk v praxi. Díky těmto inovativním metodám budou žáci lépe připraveni na reálné pracovní situace a osvojí si digitální dovednosti potřebné pro moderní profesní prostředí.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy k předmětu český jazyk a literatura, základy společenských věd, ale i k odborným předmětům (znalost slovní zásoby související s oborem a schopnost porozumět se při základních pracovních i mimopracovních situacích).

Metody výuky

Obsah výuky je z didaktického hlediska rozdělen do čtyř kategorií, které se v procesu výuky přirozeně propojují. Řečové dovednosti, jazykové prostředky i poznatky o německy mluvících zemích jsou vyučovány dle základního rozsahu stanoveného rámcovým vzdělávacím programem, do kategorie tematických okruhů a komunikačních situací jsou v souladu s RVP zahrnuta následující témata: osobní údaje a životopis, dům a domov, volný čas a zábava, pokrmy a nápoje, služby, cestování, péče o zdraví, každodenní život, nakupování, vzdělávání, péče o zdraví, zaměstnání, Česká republika, vybrané poznatky německé jazykové oblasti, a to zejména z oblasti kultury, tradic a společenských zvyklostí.

Hlavními metodami výuky jsou metoda komunikativní a projektové vyučování. Výuka je dále doplňována metodami fixačními. Formy výuky zahrnují jak práci individuální, tak práci ve skupině. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům multikulturní výchovy, osobnostní a sociální výchovy a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a mediální výchově.

Ke zvýšení celkové efektivity výuky a k individualizaci výuky jednotlivých žáků budou využívány moderní digitální technologie a AI nástroje a aplikace. Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací (práce s cizojazyčným slovníkem) a jejich následné využití.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností žáka, postupné zdokonalování ústního projevu z hlediska srozumitelnosti, plynulosti, bohatosti slovní zásoby, gramatické a stylové správnosti. Využívají se kontrolní didaktické testy zaměřené na poslech a čtení s porozuměním, na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků. Při ústním přezkušování budou hodnocena krátká mluvní cvičení na aktuální témata, při jejichž společném rozboru se žáky budou odstraňovány nedostatky vyjadřování žáků.

Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění povinností, aktivita v hodinách, míra zapojení se do společného hovoru bez přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- přivítá se a rozloučí - sdělí důležité informace o sobě - získá informace o ostatních - představí sebe i ostatní osoby	Erste Kontakte Hi! Hallo! Grüß dich! Tschüs! Auf Wiedersehen
- pojmenuje a představí členy své rodiny - vypráví o své rodině - využije digitální nástroje pro sebe prezentaci a prezentaci vlastní rodiny, tvoří videa - vyhledává informace z inzerátů	Meine Familie Familienfotos, Familienalbum Familienglieder, Geschwister, Verwandte
- sděluje základní údaje o jiných osobách - pojmenuje základní činnosti týkající se zaměstnání - informuje o svém budoucím zaměstnání	Leute (Un)bekannte Leute Leute und ihre Länder
- pojmenuje základní činnosti týkající se školního života - pojmenuje školní předměty - informuje o svém rozvrhu hodin - vyjadřuje zájem, záliby	Unsere Klasse Immer gern in die Schule Schulfächer - Lieblingsfächer
- sděluje informace o místě svého bydliště - popíše svůj pokoj a byt - odpovídá na otázky typu: „Jak se máš? Jak se ti daří?“, sám aktivně využívá tyto otázky při navazování kontaktu	Mein Haus, meine Welt Mein Zuhause In meinem Zimmer
- zná názvy základních potravin a hotových jídel - objedná v restauraci	Guten Appetit! Was isst du gern? Essen (inter)national
- zná názvy míst a institucí ve městě - ptá se na cestu a odpovídá na podobné otázky	Herzlich willkommen! Was gibt es hier in der Umgebung? Sehenswürdigkeiten
- zná názvy základních obchodů, provozoven a druhů zboží - sděluje informace o plánovaných nákupech - domlouvá si setkání (schůzku)	Geschäfte, Lokale, Treffpunkte Wo kauft man was? Wo treffen wir uns?
- zeptá se na časový údaj a poskytne informaci týkající se časového údaje - rozdělí denní činnosti - hovoří o ročním období a o počasí	Mein Tagesablauf Wie spät ist es? Kalender Jahreszeiten Wetter
- pojmenuje své zájmy i zájmy druhých osob - vyjadřuje vztah k druhým osobám	Freunde und Freundinnen Meine Freizeit Sympathisch, aber etwas launisch

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- charakterizuje dopravní prostředky - pojmenuje činnosti ve volném čase	Ferien Warst du schon in ...? Wie war das Wochenende
- řekne, jak tráví volný čas - zeptá se druhých, co dělají ve volném čase - pojmenuje volnočasové aktivity	Was machst du? Meine Freizeit Meine Hobbys

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- povídá si o jednotlivých koníčcích	
- zná názvy částí těla - sdělí, jak se cítí, a ptá se na totéž - zná názvy běžných nemocí	Was tust du für deine Gesundheit? Körperteile Hilfe! Was soll ich tun für die Gesundheit?
- pojmenuje a popíše oblečení - řekne, co hledá a co si přeje - řekne, co potřebuje a co naopak nechce	Kleidung Was ist das? Wie ist das? Kleidungsstücke
- představí své přátele - charakterizuje osoby - řekne, kdo je mu sympatický a proč - představí své příbuzné	Meine Freunde Unsere Schule Meine Bekannten und Verwandten Ein Besuch
- rozliší jednotlivé typy lidí - pojmenuje základní vlastnosti lidí	Menschen wie du und ich Wer ist wie? Der sportlichste, die schlankste
- zeptá se na cenu zboží - uvede požadované množství - vysloví své přání - řekne, kolik co stojí - pozve přátele na oslavu	Im Einkaufszentrum Was kaufen wir zum Essen? Was kostet das? Geburtstagsparty
- zná názvy základních zaměstnání a činností s nimi souvisejících - s dopomocí a podle vzoru napíše strukturovaný životopis	Jobs und Berufe Was macht man in diesem Job? Lebenslauf
- popíše přírodu - pojmenuje zvířata	Natur Tiere
- vyjádří představu o své budoucnosti - vypráví o svých plánech do budoucna	Meine Zukunftspläne

5.14 Řízení motorových vozidel - nepovinný předmět

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma
Předmět:	Řízení motorových vozidel
Celkový počet hodin:	96 hodin
Rozvržení do ročníku:	žák si předmět zařadí do kteréhokoliv ročníku studia
Platnost od:	1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu je připravit žáky ke složení zkoušek pro získání řidičského oprávnění skupiny „B“, což předpokládá jednak naučit žáky předpisům o provozu na pozemních komunikacích, základům údržby a ovládání vozidla a teoretickým základům bezpečné jízdy, jednak absolvovat praktické jízdy motorovým vozidlem.

Učivo má za úkol:

- rozvíjet teoretické znalosti a zdokonalovat praktické dovednosti v řízení a ovládání motorového vozidla,
- vytvářet smysl pro zodpovědnost a svědomitost při řízení motorového vozidla,
- vytvářet smysl pro účelnost a využitelnost techniky,
- rozvíjet komunikativní a motorické schopnosti a dovednosti při řízení jednotlivých typů motorových vozidel.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli pracovat a reagovat na danou situaci samostatně,
- pracovali soustředěně,
- při studiu dopravní problematiky využívali dostupné digitální prostředky a aplikace,
- mysleli ekologicky a ekonomicky.

Předmět žáky připravuje ke složení zkoušky pro získání řidičského oprávnění skupiny „B“. Vlastní zkouška se provádí testem z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy pomocí výpočetní techniky a praktickou jízdou za přítomnosti učitele autoškoly a zkušebního komisaře magistrátu.

Test obsahuje otázky:

- z pravidel provozu na pozemních komunikacích,
- z předpisu o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích,
- ze zdravotnické přípravy,
- z předpisů souvisejících s provozem na pozemních komunikacích, které jsou součástí výuky podle učebních osnov.

Zkouška prováděná pomocí výpočetní techniky je sestavována náhodným výběrem jednotlivých zkušebních otázek. Znění všech zkušebních otázek z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy vydává ministerstvo ve Věstníku dopravy.

Na vykonání zkoušky se stanoví doba 30 minut. Žadateli o řidičské oprávnění, který doloží lékařským vyšetřením, že trpí poruchou dyslexie nebo dysgrafie, prodlouží zkušební komisař předepsanou dobu na dvojnásobek.

Počet otázek v testu, jejich bodové hodnocení, složení testu podle bodového hodnocení a minimální počet bodů nutný k získání jednotlivých skupin řidičského oprávnění stanoví prováděcí předpis.

Praktická zkouška se provádí praktickou jízdou po dobu nejméně 30 minut, kde žák předvede samostatně praktické dovednosti v ovládání vozidla a řešení dopravních situací v městském a mimoměstském provozu.

Podmínkou pro zařazení žáka do nepovinného předmětu řízení motorových vozidel je:

- vyplněná žádost o řidičské oprávnění potvrzená lékařem a posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel,
- uchazeč nemá uloženou sankci, která spočívá v zákazu řízení motorových vozidel,
- splňuje minimální věk 18 měsíců před dovršením věku pro danou skupinu (pro skupinu B 18 let).

Náklady spojené s praktickou částí výcviku hradí žák. Cena je stanovena vnitřní směrnici ředitele školy. Správní poplatek za vykonání závěrečné zkoušky hradí žák.

V případě, že žák v rozsahu hodin praktické jízdy není dostatečně způsobilý k vykonání závěrečné zkoušky, má možnost po domluvě s vyučujícím rozšířit počet hodin za poplatek stanovený vnitřní směrnici ředitele školy.

Řidičský průkaz skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel do celkové hmotnosti 3,5 tuny a maximálního počtu 8 pasažérů plus řidič (případně s přívěsem do 750 kg). Dále opravňuje k řízení traktorů a samojízdných pracovních strojů o maximální přípustné hmotnosti do 3,5 tuny a motocyklů do objemu válců 125 cm³ s automatickou převodovkou.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

- člověk a životní prostředí – vědomí šetrnosti k životnímu prostředí při jakékoli manipulaci s vozidlem, likvidace a recyklace vozidel,
- člověk a svět práce – získáním řidičského oprávnění nabývá žák dalších profesních kompetencí,
- digitální kompetence – příprava i zkoušení systémem PC.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Učí se jednat s lidmi a hledat kompromisy. V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali na své zdraví, dobré životní prostředí a snažili se je chránit a zachovávat pro budoucí generace. V oblasti Člověk a svět práce je základem práce s informacemi, vyhledávání a jejich vyhodnocování (například při volbě řešení pracovního problému), žák se připravuje na vlastní pracovní uplatnění na trhu práce. V oblasti Člověk a digitální svět žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace na internetu pro praktické řešení a rozhodování a používá progresivních digitálních technologií a aplikací.

Realizace mezipředmětových vztahů

Pro zvýšení účinnosti výchovně vzdělávacího procesu využívá předmět mezipředmětové vztahy zejména s vyučovacími předměty informační a komunikační technologie, základy společenských věd a tělesná výchova.

Metody výuky

Výuka je rozdělena na výuku teoretickou a praktickou. Teoretická část využívá v první fázi informačně receptivní metodu ve formě výkladu a demonstrace s využitím dataprojektoru. V následné druhé fázi je využito reproduktivní metody ve formě psaní testů a ústního popisu. Tematické celky jsou doplněny příklady z praxe.

Praktická výuka bude probíhat formou praktických činností, jako je praktická údržba, zdravotnická příprava a praktická jízda. Při výuce budou využívány funkční modely vozidel ve středisku Jirkov a Chomutov.

Výuka zdravotní přípravy proběhne v teoretické části formou výkladu za použití audiovizuální techniky, v praktické části za použití modelů a pomůcek schválených pro výuku první pomoci.

Výuka praktické údržby se provádí na výcvikovém vozidle a také:

- na modelu palivové, elektrické, brzdové, chladicí a mazací soustavy automobilu,

- na modelu zážehového a vznětového motoru,
- na modelu převodovky a spojky, nebo
- na modelu jednotlivých částí automobilu se zachovanými funkčními vlastnostmi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žák bude hodnocen ze znalostí obsahově shodných se závěrečnou zkouškou z odborné způsobilosti v autoškolě:

- znalosti zákonů a pravidel pro provoz vozidel na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy formou schválených zkušebních testů.

Zásady hodnocení za pololetí:

- 4 x písemný test,
- 1 x ústní zkoušení,
- 10 x test MV ČR na PC.

Minimální počet známek pro klasifikaci: 2 písemné testy a 5 testů na PC.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů ČR č. 470 ze dne 12. prosince 2000, kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, stanovuje minimální rozsah **hodin v předmětech výuky a výcviku**:

Teoretická výuka					
Výuka předpisů o provozu vozidla	Výuka o ovládání a údržbě vozidla	Výuka teorie zásad bezpečné jízdy	Výuka zdravotnické přípravy	Opakování a přezkoušení	Celkem teoretická výuka
18	2	10	2	4	36
Praktická výuka					
Praktická jízda	Praktická údržba		Praktická zdravotnická příprava		Celkem praktická výuka
28	2		4		34

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	Řízení motorových vozidel Řidičské oprávnění skupiny „B“ - praktický výcvik v řízení a ovládání motorového vozidla
- ovládá předpisy o provozu na pozemních komunikacích, zákon č. 361/2000 Sb. - zvládne teoretickou přípravu z ovládání a údržby vozidla - zná občanskoprávní a trestněprávní odpovědnost řidiče, rozsah a podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel	Výuka předpisů o provozu na pozemních komunikacích - předpisy o provozu na pozemních komunikacích - řešení dopravních situací - předpisy související s provozem na pozemních komunikacích v rozsahu pro příslušnou skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění - předpisy o řidičských oprávněních a řidičských průkazech - doklady potřebné při provozu vozidla podle příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění - občanskoprávní a trestněprávní

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- zná základní soustavy vozidla a jejich používání, dovede používat ovládací ústrojí, provádí preventivní údržbu vozidla a jednoduché opravy	odpovědnost řidiče, rozsah a podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel Ovládání a údržba vozidla - všeobecný popis a sestava vozidla příslušné kategorie - popis základních soustav vozidla, jejich charakteristika, účel, činnost a základní údržba, zásady jejich správného používání - ovládací ústrojí vozidla, ovladače a sdělovače, jejich umístění a označení - základní provozní údaje vozidla - zásady preventivní údržby vozidla a její význam pro bezpečnost a hospodárnost provozu a ochranu životního prostředí - postup při provádění základní údržby a jednoduchých oprav vozidla - nejrozšířenější závady a poruchy vyskytující se na vozidle a základní postupy při jejich zjišťování - v případě, že se jedná o výuku u osoby tělesně postižené, která bude řídit vozidlo konstrukčně přizpůsobené jejímu zdravotnímu stavu, provádí se výuka o ovládání a údržbě vozidla o vozidlu konstrukčně přizpůsobeném zdravotnímu stavu tělesně postižené osoby
- dodržuje základní pravidla v bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích - dodržuje předpisy na pozemních komunikacích, dbá na ostražitost vůči ostatním uživatelům pozemních komunikací - pečuje o technický stav vozidla z hlediska bezpečnosti a jeho používání s ohledem na životní prostředí - má dostatečné řidičské dovednosti při rozjetí vozidla, řazení a používání brzd - přizpůsobuje jízdu různým povětrnostním a klimatickým podmínkám, denní a noční době a počasí - nepodceňuje rozbor příčin dopravních nehod, dodržuje požadavky na bezpečnou jízdu jak vůči sobě, tak i přepravovaným osobám - využívá digitální aplikace k získávání aktuálních informací o povětrnostních vlivech, hustotě provozu, dopravních komplikacích apod.	Teorie řízení a zásad bezpečné jízdy - činitelé ovlivňující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích - vliv alkoholu, drog, léčiv, stavu mysli a únavy na chování řidiče - právní úpravy doby jízdy a doby odpočinku - problematika vzájemných vztahů jednotlivých účastníků provozu na pozemních komunikacích (dopravní etika) - specifická rizika plynoucí z nedostatku zkušeností ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích a nejzranitelnějších kategorií uživatelů pozemních komunikací, jako jsou děti, chodci, cyklisté a osoby těžce zdravotně postižené, a specifická rizika plynoucí z reakcí tělesně postižených řidičů, kteří řídí vozidla konstrukčně přizpůsobená jejich postižení - vliv technického stavu vozidla na bezpečnost jízdy - pravidla týkající se používání vozidel s ohledem na životní prostředí - základní fyzikální podmínky jízdy vozidla - základní postupy řidičských dovedností při rozjetí vozidla, řazení rychlostních stupňů, používání brzd, zastavování a couvání - nejdůležitější zásady týkající se sledování

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	bezpečné vzdálenosti mezi vozidly, přilnavosti pneumatik a brzdné dráhy v závislosti na povětrnostních podmínkách - jízda s přívěsem, vlečení vozidel - uložení a přeprava nákladu - rizikové faktory jízdy automobilu v různých situacích, za různých povětrnostních a klimatických podmínek, vliv změny počasí, denní a noční doby - charakteristiky různých typů komunikací a řešení krizových situací - doby vnímání, posuzování, rozhodování a reakce, zásady předvídavosti, rozpoznání a řešení kritických situací - rozbor příčin dopravních nehod - zařízení pro bezpečnost vozidel, zejména používání bezpečnostních pásů a zádržných systémů, faktory aktivní a pasivní bezpečnosti vztahující se k vozidlu a přepravovaným osobám - jízda s vozidlem vybaveným elektronickými řídicími systémy k ovládání vozidla - seznámení s integrovaným záchranným systémem - seznámení se zásadami potřebnými pro čtení v silniční mapě
- zná integrovaný záchranný systém - zná obecné zásady jednání při dopravních nehodách, zásady první pomoci a poskytování první pomoci při jednotlivých poraněních - dovede rozeznat stavy bezprostředně ohrožující život - zná způsoby použití jednotlivých zdravotních pomůcek, které jsou ve výbavě lékárničky vozidla - využívá videonávody jako zdroj informací o poskytování první pomoci	Zdravotnická příprava - prevence dopravních nehod ze zdravotních příčin - obecné zásady jednání při dopravních nehodách - zásady první pomoci a poskytování první pomoci při jednotlivých poraněních - stavy bezprostředně ohrožující život - možnosti a způsoby použití jednotlivých zdravotních pomůcek, které jsou ve výbavě lékárničky vozidla
- zná a ovládá jednotlivé prvky automobilu - připraví vozidlo před jízdou - nacvičí základní dovednosti s vozidlem: rozjezd, zastavení, brzdění - ovládá vozidlo v provozu - řeší situace vyvolané provozem na pozemních komunikacích	Praktická jízda - seznámení s vozidlem - příprava vozidla před jízdou - jízda na autocvičišti - jízda v mírném provozu - jízda ve středním provozu - jízda v silném provozu
- upevňuje vědomosti pro úspěšné vykonání závěrečné zkoušky - k systemizaci potřebných poznatků využívá moderní digitální technologie, aplikace a nástroje	Opakování
	Závěrečná zkouška

6 Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu

6.1 Základní materiální podmínky

Základní materiální podmínky tvoří:

- nezbytné prostory pro uložení učebních a jiných pomůcek,
- prostory pro přípravnou práci učitele nebo učitele odborného výcviku vybavené odpovídajícím úložným nábytkem,
- pomůcky, učebnice, didaktická a výpočetní technika,
- učební pomůcky potřebné pro výuku v jednotlivých oblastech vzdělávání, tělocvičné nářadí a náčiní

Teoretické vyučování

Pro splnění učebních cílů v daném oboru vzdělání má škola k dispozici standardní a speciální učebny. Jejich technický stav, vybavení nábytkem a vybavení učebními pomůckami odpovídají současným požadavkům na zabezpečení moderní výuky.

Učebny: PC, dataprojektor, ozvučení
připojení na internet a vnitřní síť

Učebny IKT: PC, dataprojektor, ozvučení
PC pro žáky - 16 až 24 stanic připojených na vnitřní síť a internet

Praktické vyučování

Materiální podmínky v odborném výcviku

Žáci oboru vzdělání Pečovatelské služby využívají stálá zařízení na pracovištích, kde konají odborný výcvik. Pracoviště splňují všechny technické i materiální podmínky pro kvalitní výuku odborného výcviku jak v oblasti poskytování přímé obslužné péče, tak v oblasti gastronomických provozů.

Používaná zařízení podléhají periodickým kontrolám technického stavu dle platných norem. V průběhu odborného výcviku žáci absolvují odborné zaškolení pro používání všech běžně využívaných zařízení.

Základním smluvním pracovištěm pro výkon odborného výcviku je Domov pro seniory U Dubu v Jirkově.

Na pracovišti odborného výcviku Václavka Chomutov je zřízena učebna vybavená speciálním zařízením pro simulaci provozu v zařízeních sociálních služeb, žáci si zde mohou prakticky vyzkoušet většinu činností, kterou vyžaduje každodenní praxe. Prostory a vybavení jsou schváleny podle platných předpisů.

6.2 Personální podmínky

Personální zabezpečení výuky se řeší v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění, a dalšími souvisejícími předpisy.

Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů získali odbornou kvalifikaci studiem magisterského studijního programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední školy nebo ve studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně vzdělávacího předmětu, a vysokoškolským vzděláním v oblasti pedagogických věd, zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, a to včetně speciální pedagogiky.

Učitelé odborných předmětů získali odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného odborného předmětu, a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky podle § 22 odst. 1, a to včetně speciální pedagogiky.

Učitelé odborného výcviku získali odbornou kvalifikaci středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky s praxí v oboru v délce

nejméně 3 let a středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, nebo

středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo studiem pedagogiky, a to včetně speciální pedagogiky.

6.3 Organizační zabezpečení

Školní vzdělávací program se uskutečňuje v souladu s rámcovým vzdělávacím programem 75-41-E/01 Pečovatelské služby a v souladu s platnými právními předpisy.

Podle školského zákona poskytuje škola nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví prostřednictvím těchto dokumentů školy:

- Školního řádu
- Hodnocení rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví při práci
- Traumatologického plánu (Plánu první pomoci)
- Provozních řádů odborných učeben
- Směrnice k zajištění požární ochrany a požární prevenci
- Pokynů k výuce tělesné výchovy
- Pokynů k odbornému výcviku
- Pokynů k průběhu exkurzí

S těmito dokumenty jsou žáci na začátku každého školního roku prokazatelně seznámeni.

Všechny uvedené dokumenty vycházejí z platných právních předpisů, zejména:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, tzv. školský zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška o středním vzdělávání č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních
- Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek č. 65/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

6.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Realizace BOZP a PO je v návaznosti na platnou legislativu řešena v těchto směrnících:

- Systém organizace, řízení a odpovědnosti za BOZP na Střední škole technické, gastronomické a automobilní, Chomutov
- Hodnocení pracovních rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví
- Plán první pomoci – traumatologický plán
- Pracovně bezpečnostní a technologická pravidla jednotlivých učeben
- Organizační směrnice k zajištění PO a organizační uspořádání PO
- Příkaz k zajištění školení zaměstnanců o požární ochraně
- Požární evakuační plán – škola, dílny
- Požární poplachová směrnice
- Požární knihy jednotlivých pracovišť

Základní pravidla v předcházení rizikům ohrožení zdraví, požární ochraně a první pomoci

6.4.1 Předcházení rizikům

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově (dále jen „vzdělávání“), činnostech s tím přímo souvisejících a při poskytování školských služeb. K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích pořádaných školou. Zároveň přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

6.4.2 Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména:

- a) dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- b) plnit pokyny zaměstnanců školy vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

6.4.3 Omezení pro činnost žáků

- a) Při praktickém vyučování mohou mladiství žáci vykonávat pouze činnosti, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji a učitelé musí poskytovat žákům při práci zvýšenou péči.
- b) Na žáky se při praktickém vyučování a při praktické přípravě vztahují ustanovení zákonů, nařízení vlády a vyhlášek, které upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- c) Škola dodržuje zákazy prací a pracovišť platné pro ženy a zákazy prací mladistvým a podmínky, za nichž mohou mladiství tyto práce výjimečně konat z důvodu přípravy na povolání.

6.4.4 Zdravotní předpoklady

- a) Škola se řídí ustanoveními zvláštních předpisů, jež se týkají zjišťování zdravotního stavu žáků a jejich zdravotní způsobilosti pro příslušný obor vzdělání.
- b) Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.
- c) Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě příslušnému učiteli odborného výcviku.

6.4.5 Zvláštní pravidla při některých činnostech

- a) Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při odborném výcviku dodržována další zvláštní pravidla. Škola klade zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků. Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.
- b) Při praktickém vyučování, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například: náramky, hodinky, náušnice, piercing, náhrdelníky, prsteny, ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na určená místa stanovená vyučujícím příslušného vyučovacího předmětu.
- c) Žáci používají pracovní oděv a obuv a mají výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů učitele, který dodržování tohoto požadavku kontroluje. Žák musí mít pracovní oděv a obuv v řádném a použitelném stavu.

6.4.6 Praktické vyučování a praktická příprava

- a) Při praktickém vyučování a praktické přípravě musí být pracoviště a jeho vybavení, včetně výrobních a pracovních prostředků a zařízení, v nezávadném stavu a musí odpovídat požadavkům předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

6.4.7 Základní povinnosti žáků na úseku požární ochrany

Žáci jsou zejména povinni:

- a) počínat si tak, aby nezavdali příčinu ke vzniku požáru,
- b) udržovat pořádek v prostorách školy,
- c) neprodleně hlásit závady na úseku požární ochrany učitelům (např. poškozené bezpečnostní značky, přenosné hasicí přístroje, požární hydranty apod.),
- d) neprodleně hlásit učitelům nedodržování předpisů o požární ochraně ostatními žáky nebo jinými osobami,
- e) v případě zjištění požáru postupovat dále podle požárních poplachových směrnic a evakuačního plánu.

Všem žákům je zejména zakázáno:

- a) kouřit cigarety a jiné tabákové výrobky v objektech školy včetně venkovních prostorů,
- b) nosit, přechovávat a používat zapalovadla a pyrotechnické prostředky v objektech školy včetně venkovních prostorů,
- c) požívat a skladovat alkoholické nápoje v objektech školy včetně venkovních prostorů,
- d) nakládat v objektech školy včetně venkovních prostorů s hořlavými kapalinami, hořlavými a hoření podporujícími plyny a s dalšími požárně nebezpečnými látkami a předměty,
- e) provádět zásahy do elektrických či plynových zařízení, zakládat oheň, používat otevřený oheň a provádět další činnosti, které by mohly vést ke vzniku požáru,
- f) používat vyřazené nebo poškozené elektrické spotřebiče,
- g) umisťovat nebo ponechat materiál nebo jiné předměty na takových místech, kde by tímto byl znemožněn nebo ztížen přístup k únikovým cestám, únikovým východům, rozvodným zařízením elektrické energie, k hlavním uzávěrům vody, plynu, topení a jiných produktovodů, k věcným prostředkům požární ochrany (přenosné hasicí přístroje), k požárně bezpečnostním zařízením (požární hydranty), nebo by tímto bylo ztíženo či znemožněno jejich použití,
- h) trpět či přehlížet nedodržování předpisů o požární ochraně ostatními žáky nebo jinými osobami,
- i) poškozovat nebo bez zřejmého důvodu přemisťovat věcné prostředky požární ochrany, požární dokumentaci nebo požární a bezpečnostní značky (tabulky) z jejich určeného místa.

6.4.8 Zajištění první pomoci

První předlékařskou pomoc a ošetření jsou povinni zajistit všichni žáci a zaměstnanci školy. Pro toto ošetření jsou k dispozici lékárníčky umožňující poskytnout řádně první pomoc.

6.5 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Při výchovně-vzdělávací činnosti spolupracuje naše škola s Hospodářskou komorou ČR a Úřadem práce v regionu Chomutov. Tito partneři se snaží být nápomocni při výchově a vzdělávání žáků. Jedním z příkladů je organizace a realizace Výstavy vzdělání, kde se naše škola prezentuje svými obory vzdělání.

V souladu s platnými zákony a souvisejícími předpisy uzavírá škola smlouvy se svými sociálními partnery, fyzickými a právnickými osobami. Na základě těchto smluv dochází k realizaci povinné odborného výcviku v zařízeních a prostorách partnerů. Sociální partneři dále umožňují exkurze na svých pracovištích, provádějí besedy a přednášky.

Sociální partneři:

DOMOV PRO SENIORY, Žatec
MSSS, DOMOV PRO SENIORY, Most
MÚSS, DOMOV PRO SENIORY, Kadaň
DOMOV PRO SENIORY U PRAMENE, Louny
MÚSS, DOMOV PRO SENIORY, Klášterec n. O.
DOMOV PRO SENIORY DUKLA, Vejprty
MÚSS U DUBU 1562, Jirkov
DOMOV PRO SENIORY, Chomutov, Písečná
MÚSS, Chomutov

7 Schvalovací doložka

Tento školní vzdělávací program byl projednán a schválen na zasedání školské rady dne 22. června 2025 a bude dle něj zahájena výuka žáků v oboru vzdělání 75-41-E/01 Pečovatelské služby od 1. září 2025.

V Chomutově dne 31. 8. 2025

.....
Ing. Jitka Písaříková
předsedkyně školské rady

.....
Ing. Jana Reimitzová
ředitelka školy

8 Revize dokumentu

Číslo revize	Datum revize	Kdo provedl	Důvod revize

